



ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata pénzügyi
helyzetének ellenőrzéséről (43/3)

1130

2011. december

Számvevői Iroda

Iktatószám: V-3033-10/2011.

Témaszám: 1015

Vizsgálat-azonosító szám: V056032

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Varga Sándor

számvevő igazgató-helyettes

Az ellenőrzést vezette:

Renkó Zsuzsanna

számvevő tanácsos

Az ellenőrzést végezték:

Lingné Rajz Borbála

számvevő tanácsos

Fórián Erika

számvevő tanácsos

Hegyes Mária

számvevő tanácsos

Puskás Balázs

számvevő

A témához kapcsolódó eddig készített számvevőszéki jelentések:

címe

sorszáma

Jelentés a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata gazdálkodási rendszerének 2007. évi átfogó ellenőrzéséről

0840

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	16
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	26
1. Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatai	26
2. A pénzügyi egyensúlyi helyzet alakulása	33
2.1. A működési és a felhalmozási egyensúly alakulása	33
2.2. Az Önkormányzat bevételeinek alakulása	39
2.3. Az Önkormányzat kiadásainak alakulása	43
3. Kötelezettségek bemutatása	46
3.1. A pénzügyi intézetek felé fennálló kötelezettségek alakulása	46
3.2. Szállítók felé fennálló kötelezettségek alakulása	52
3.3. Egyéb kötelezettségek alakulása	53
4. A pénzügyi egyensúly megteremtése érdekében hozott intézkedések	58
5. A helyi önkormányzatok gazdálkodási rendszerének 2008. évi ellenőrzése során a pénzügyi egyensúly javítására tett szabályszerűségi és célszerűségi javaslatok hasznosulása	63

MELLÉKLETEK

- | | |
|----------------------|--|
| 1. számú melléklet | Működési és felhalmozási hiány/többlet az Önkormányzat rendeleteiben |
| 2. számú melléklet | Kimutatás az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak, adósságszolgálatának alakulásáról (2007-2010. években teljesített adatok) |
| 3/a. számú melléklet | Az Önkormányzat 2007-2010. években megvalósított, illetve 2010. december 31-ig befejezett fejlesztések forrásösszetételéről |
| 3/b. számú melléklet | Az Önkormányzat 2010. december 31-én folyamatban lévő fejlesztési feladataihoz kapcsolódó kötelezettségeinek összegzéséről (a 2010. december 31-ig teljesített pénzügyi adatok alakulásáról) |
| 3/c. számú melléklet | Az Önkormányzat 2010. december 31-én folyamatban lévő fejlesztési feladataihoz kapcsolódó 2010. évet követő kötelezettség-vállalásainak összegzéséről (a folyamatban lévő fejlesztések 2010. utáni kötelezettségvállalásairól) |
| 3/d. számú melléklet | Az Önkormányzat beadott, elbírálás alatti pályázati forrásból megvalósuló fejlesztéseihez kapcsolódó kötelezettség-vállalásainak összegzéséről |
| 4. számú melléklet | Az önkormányzati feladatok ellátásában résztvevő gazdasági társaságokról |
| 5. számú | Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzat Polgármesterének észrevétele |
| 6. számú | Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzat Polgármesterének észrevételére adott válasz |

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Áht.	az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény
ÁSZ tv.	az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény (2011. július 1-jétől az Állami Számvevőszékről szóló 2011. LXVI. törvény)
Csődtv.	a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény
Gt.	a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény
Ket.	2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól
Ötv.	a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény
Számv. tv.	a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény

Rendeletek

Ámr.	az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet
2009. évi költségvetési rendelet	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 6/2009. (III. 3.) számú rendelete Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2009. évi költségvetéséről
2011. évi költségvetési rendelet	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 4/2011. (II. 18.) számú rendelete Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2009. évi költségvetéséről
SzMSz	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 17/2000. (V. 1.) számú rendelete Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról

Szórövidítések

áfa	általános forgalmi adó
ÁSZ	Állami Számvevőszék
BM	Belügyminisztérium
DKV Zrt.	Debreceni Közlekedési Vállalat Zártkörű Részvénytársaság
DV Zrt.	Debreceni Vagyonkezelő Zártkörű Részvénytársaság
EDP hiány/egyenleg	Uniós módszertan szerinti maastrichti kritériumoknak megfelelő számítás szerinti hiány/egyenleg
Egészségügyi Holding Zrt.	Önkormányzati Egészségügyi Holding Zártkörű Részvénytársaság
Egyetem	Debreceni Egyetem
EU	Európai Unió
GDP	Bruttó hazai termék
Illetékhivatal	Hajdú-Bihar Megyei Illetékhivatal
jegyző	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának jegyzője
Kenézy Gyula Kórház	Kenézy Kórház Rendelőintézet Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Közygyűlés	Debrecen Megyei Jogú Város Közgyűlése

KSH	Központi Statisztikai Hivatal
NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
OEP	Országos Egészségbiztosítási Pénztár
Önkormányzat	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata
polgármester	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának polgármestere
Polgármesteri hivatal	Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának Polgármesteri hivatala
PPP konstrukció	Public Private Partnership (Partnerségi együttműködés közfeladatok ellátására a magánszektor bevonásával)
szja	személyi jövedelemadó
társulás	Debrecen-Mikepércsi Többcélú Kistérségi Társulás

JELENTÉS

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

Az Állami Számvevőszék 2011. évtől érvényes stratégiája új irányt szabott a helyi önkormányzatok gazdálkodásának ellenőrzésében is. Az ÁSZ – küldetése és jövőképe szerint – szilárd szakmai alapokra támaszkodva értékteremtő ellenőrzéseivel és helyzetelemzéseivel az államháztartás egészében, így a helyi önkormányzati alrendszerben is elő kívánja segíteni a közpénzek és a közvagyon szabályos, gazdaságos, hatékony és eredményes hasznosítását. Ennek részeként – a 2010. évi államháztartási hiány alakulásának összetevőire is figyelemmel – folyamatban van az önkormányzati alrendszer pénzügyi helyzet-elemzése.

Az NGM 2011 áprilisában közzétett adatai szerint¹ a 2010. évi 1036,2 milliárd Ft összegű, 3,8%-os EDP (maastrichti kritériumok szerinti, Túlzott Hiány Eljárás keretében kimutatott) hiánycél nem volt tartható, az önkormányzati alrendszer tervezett meghaladó hiánya miatt a GDP arányában kifejezett államháztartási hiány 4,2%-ra emelkedett.

Az önkormányzatok 2010 első három negyedévi költségvetési jelentése szerinti pénzforgalmi hiány 97 milliárd Ft-os összege nem indokolta az önkormányzati alrendszer 190 milliárd Ft-ra becsült hiányának 2010. évi végi felülvizsgálatát. A helyi önkormányzatok 2011. januári gyorsjelentése alapján a pénzforgalmi hiány már 247,7 milliárd Ft-ot tett ki. Az alrendszer hiánya így a tervezett 0,7%-kal szemben magasabb, 0,9%-os szinten realizálódott. Az 57,7 milliárd Ft hiánytöbblet alakulásában – a Tájékoztató szerint – az iparüzési adó elmaradása, a gépjárműadó, az illetékek és más bevételek tervezettnél alacsonyabb összegben való teljesülése volt a meghatározó.

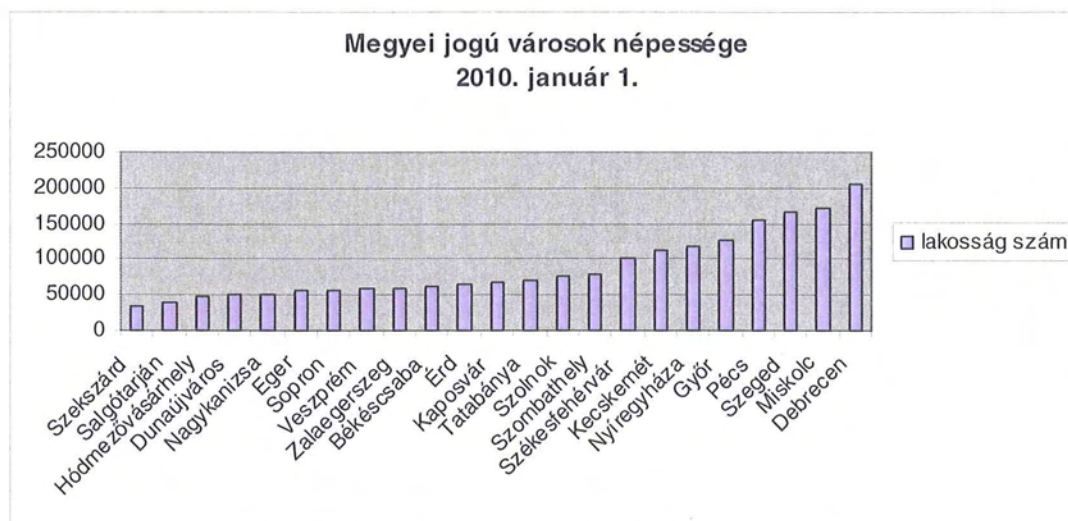
Magyarország a Széll Kálmán Terv célkitűzései alapján² aktualizált Konvergencia Programjában a középtávú (2011-2015. évek) költségvetési pálya kijelölése

¹ NGM Tájékoztatás Magyarország Strukturális Reformprogramjának végrehajtásáról (2011. április 1). A Tájékoztató évente két alkalommal – április és október hónapban – jelenik meg.

² Az államháztartás 2011. évi egyenlege – a magán nyugdíjpénztárakból az állami nyugdíjpillérbe való visszatérés egyszeri vagyonhatása következtében – 4%-os többletet mutatna. A Széll Kálmán Tervben foglalt egyszeri intézkedések – a MÁV, a BKV adósságrendevezése, a PPP projektek kiváltása – összességében a GDP 2%-ával csökkentik a várható többlet mértékét.

során 2011-re a kormányzati szektor EDP módszertan szerinti egyenlegét + 2%-ban jelölte meg. Az egyenlegcél megfogalmazásakor az önkormányzati alrendszer tervezett hiányát a 2011. évi költségvetésben szereplő 0,3%-kal szemben 0,5%-os arányban határozták meg³. A hiánycélok meghatározása jelzi, hogy az önkormányzati alrendszerben 2011-ben fokozott figyelmet kell fordítani a pénzügyi egyensúlyi helyzet alakulására.

Az államháztartás helyi szintjén a 23 megyei jogú városi önkormányzatnak az általuk ellátott közszolgáltatások volumenére való tekintettel kiemelt szerepe van, e települések népessége összességében meghaladja a kétmillió főt⁴. A települések népességét az alábbi diagram szemlélteti:



A **megyei jogú városi önkormányzatok**⁵ kötelező feladatellátását többlépcsős törvényi előírások határozzák meg. A feladatokra vonatkozó szabályozás első szintjét az Ötv.⁶, a második szintet a hatásköri⁷, a harmadik szintet a további ágazati, szakmai (egyebek mellett az oktatási, egészségügyi, szociális és egyéb ágazati feladatok ellátásának szakmai szabályait rögzítő) törvények adják.

³ A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény Általános indoklásának III. fejezete, valamint Magyarország Konvergencia Programja 2011–2015. (2011. április) Táblázatok rész, 2. táblázat Államháztartás összefoglaló adatai szerint.

⁴ A megyei jogú városok népességét a 4/2011. (I. 31.) NGM rendelet 1. sz. mellékletében foglalt 2010. január 1-jei adatok alapján vettük figyelembe.

⁵ Az Ötv. 61. § (1) bekezdése alapján a megyeszékhely város a törvény erejénél fogva megyei jogú, ugyanakkor az Országgyűlés az ötvenezernél nagyobb népességű városokat a képviselőtestület kérelmére megyei jogú várossá nyilváníthatja. Ez utóbbi körbe 5 város tartozik, közülük 2 (Hódmezővásárhely, Dunaújváros) népessége 2010. január 1-ére már ötvenezer fő alá csökkent.

⁶ az Ötv. 8. és 61. §-ában foglaltak szerint

⁷ a Htv.

A megyei jogú városi önkormányzatok – az Ötv-ből közvetlenül levezethető – települési feladatok mellett körzeti közszolgáltatásokat is ellátnak. A megyei jogú városi cím elsősorban többlet kötelezettségekkel jár, a megyei jogú városnak önmagának kell gondoskodnia mindazokról a feladatokról, amelyek más települési önkormányzatok esetében a megyei önkormányzat feladatát képezik. Ide sorolható többek közt a középfokú oktatási intézmények fenntartása, a közművelődési, könyvtári és levéltári szolgáltatás, a társadalombiztosítás finanszírozása mellett a kórházi és a rendelőintézeti szakellátás, a szociális és egyes gyermekvédelmi feladatok ellátása. Ezeket a feladatokat (intézményeket) a megyei jogú város – más városoktól eltérően – nem adhatja át a megyei önkormányzatnak, azonban az Ötv. lehetőséget biztosít arra, hogy a megyei önkormányzattal megállapodjék a feladatellátás megosztásában.

Az önkormányzat, így a megyei jogú város is, maga határozza meg, hogy – a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségei függvényében – mely feladatokat, milyen mértékben és módon, mely szervezeti keretek közt lát el. A **szervezet-alakítás szabadsága** a megyei jogú városok esetében azzal járt, hogy mind a kötelező közszolgáltatásoknál (különösen a településüzemeltetés, vagyongazdálkodás), mind pedig az önként vállalt feladataik ellátásában – elsősorban a sport és kulturális szolgáltatások területein – a gazdasági társaságok kiemelt fontosságú szerephez jutottak. Ily módon a gazdálkodás, a pénzügyi helyzet kockázatai közvetlenül kikerültek ugyan az önkormányzati alrendszerből, azonban sérülhet az ellátási felelősség figyelemmel kísérése és érvényesítése, a közpénzek felhasználásának transzparenciája. Mindezek együttesen – a beszámolók **konszolidálásának hiányában** – növelik a megyei jogú városok pénzügyi helyzetének megítélésében rejlő kockázatokat.

Az áttekintett időszakban az önkormányzati feladatok ellátásának keretét biztosító **forrásszabályozás elvei** lényegesen nem változtak.

A megyei jogú városok önkormányzatainak mozgásterét, az önkormányzatok feladatellátásra vonatkozó döntéseit a központi költségvetéstől való függőség mellett jelentősen befolyásolja a helyi **adókvetési jog** gyakorlása⁸. A helyi adók rendszere a közszolgáltatások finanszírozásához szükséges források megteremtésének, bővítésének eszköze, amely a gazdasági válság, a jogszabályi környezet, az adópolitika változása, az adóhatóságok tevékenysége következtében differenciáltan érinti a települési önkormányzatokat⁹.

A települési önkormányzatok saját folyó bevételeinek keretében elszámolt, különböző jogcímenek kivetett **helyi adók** – iparüzési adó, építmény és telekadó, idegenforgalmi adó, vállalkozók és magánszemélyek kommunális adója – 2007-2010 között eltérő módon emelkedtek. A helyi adókból származó bevételek realizált összege országos szinten 2007-2009 között folyamatosan, 505,3 milliárd Ft-ról 566,3 milliárd Ft-ra emelkedett, majd a gazdasági válság hatásai következtében 2010-re 542,6 milliárd Ft-ra esett vissza. A helyi adók részesedése

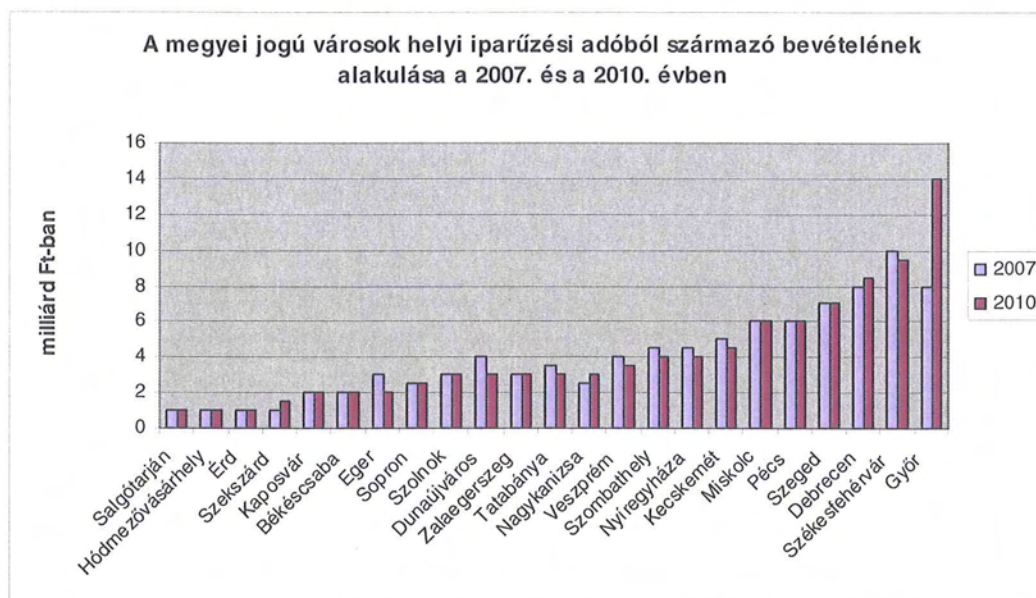
⁸ a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény szabályai szerint

⁹ Az Állami Számvevőszék 2010 decemberében közzétett 1031. számú jelentésében értékelte a helyi adók rendszerében a hatékonyság és az eredményesség érvényesülését.

az önkormányzatok saját folyó bevételein belül 2007-2010 között 2,5 százalékponttal csökkent¹⁰.

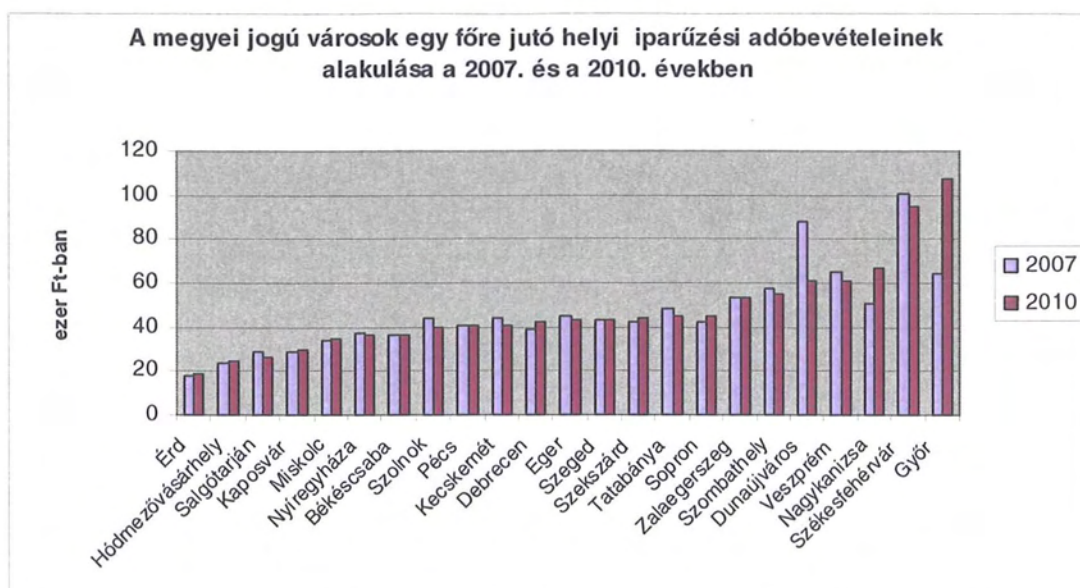
A megyei jogú városok saját folyó bevétele 2007-ben 191,5 milliárd Ft volt, 2008-ban 223,1, 2009-ben 225,4, 2010-ben 223,5 milliárd Ft-ot tett ki. A helyi adóbevételekből való részesedésük 2007-ben 110,5 milliárd Ft (21,9%), 2008-ban 128,3 milliárd Ft (23,2%), 2009-ben 124,4 milliárd Ft (22%), 2010-ben 118,7 milliárd Ft (részaránya a 2007. évvel azonosan 21,9%) volt. E realizált adóbevételek a megyei jogú városok saját folyó bevételeinek 2007-ben 57,7, 2008-ban 57,5, 2009-ben 55,2, 2010-ben 53,1%-át jelentették. A helyi adóbevételek 2007-ről 2010-re kimutatott 4,6 százalékpontos csökkenése annak ellenére következett be, hogy a megyei jogú városok saját folyó bevétele 2010-ben 16,7%-kal haladta meg a 2007. évit.

A helyi adókon belül a települések gazdasági helyzetének egyik fokmérője az elért helyi **iparűzési adóbevétel**, amely a megyei jogú városok körében erőteljes – a település nagyságrendtől is függő¹¹ – különbségeket mutat. A helyi iparűzési adóbevétel és annak egy lakosra vetített összegének 2007. és 2010. évi alakulását az alábbi diagramok szemléltetik:



¹⁰ A helyi adó bevételek saját folyó bevételekből való részesedése országosan 2007-ben 55,3%, 2010-ben 52,8% volt.

¹¹ A 100 ezer fő feletti népességű megyei jogú városok csoportjába Debrecen, Miskolc, Szeged, Pécs, Győr, Nyíregyháza, Kecskemét, Székesfehérvár tartozik. Nem megyeszékhely megyei jogú város Érd, Sopron, Nagykanizsa, Dunaújváros, Hódmezővásárhely.



A megyei jogú városi önkormányzatok saját bevételein belül második legjelentősebb elem az **illetékbevételek**. A **2010. évben** befolyt **39,2 milliárd Ft** illetékbevétele a 2006. évben realizált 71,1 milliárd Ft illetékbevétele alig több mint 55%-a. A jelentős visszaesést döntően az ingatlanpiac stagnálása, majd visszaesése, illetve egyes illetékkedvezmények bevezetése okozta. A kieső bevételek pótlására az önkormányzati alrendszer szintjén történtek intézkedések, 2010-ben 5 milliárd Ft-ot, 2011-ben 1,2 milliárd Ft-ot ellentételezett a központi költségvetés. A megyei jogú városok önkormányzatai az önkormányzati alrendszer szintjén realizált illetékbevételeiből 2007-ben 13,6 milliárd Ft-tal (23,3%-kal), 2008-ban 15,3 milliárd Ft-tal (22,7%-kal), 2009-ben 12,6 milliárd Ft-tal (21,5%-kal), 2010-ben 7,9 milliárd Ft-tal (20,2%-kal) részesedtek¹². Az összes befolyt illetékbevételeiből a megyei jogú városok részesedése 2009-ről 2010-re mindössze 1,3 százalékponttal csökkent, ugyanakkor a realizált illetékbevétele csökkenése a 37,3%-ot (4,7 milliárd Ft) is elérte.

Az önkormányzati alrendszer átengedett bevételei közül a **személyi jövedelemadóból** való részesedés makroszintű szabályozása a vizsgált időszakban nem változott. A települési önkormányzatokat a településre kimutatott személyi jövedelemadó 8%-a közvetlenül, míg 32%-a külön szabályozott visszaosztási rendben illeti meg. A visszaosztás a jövedelem differenciálódás mérséklésével párosul, rendje a lakóhelyen maradó személyi jövedelemadóhoz és az iparüzési adó-erőképeséghez¹³ igazodik, annak részletszabályait a mindenkorai költségvetési törvény 4. számú melléklete határozza meg. A jövedelem differenciálódás

¹² Az illetékek kivetésének és beszedésének joga 2006. december 31-ig a megyei önkormányzatok feladata volt, amelyet a 2007. évtől az APEH (2011. január 1-jétől NAV) vett át. Az önkormányzati illetékrészesedési szabályok változatlanok maradtak, azonban az illetékbeszedés költségeit az önkormányzatok illetékbevételeiből átlagos (a megyei jogú városoknál 8,5%-os) kulcsot alkalmazva vonták le.

¹³ Az iparüzési adóerő-képesség egy potenciális, átlagos erőfeszítés mellett elérhető (a települési önkormányzat iparüzési adóelőlegét meghatározó adóalap 1,4%-ának megfelelő számított) bevétel.

szabályai kétirányúak, a kiegészítés és a visszatartás feltételeit egyaránt meghatározták:

- Amennyiben az önkormányzatot közvetlenül megillető személyi jövedelemadó bevétel és a számított iparűzési adóerő-képesség együttesen számított, egy főre jutó összege nem érte el a település méretéhez kapcsolódóan az évenkénti szabályozás szerinti változó összeget, a költségvetés a részesedést – település nagyság szerint eltérően meghatározott szintig – kiegészítette¹⁴. A kiegészítés fajlagos összege 2007-2010 között 37 500 Ft-ról 48 010 Ft-ra (10 510 Ft-tal, 28%-kal) emelkedett. Az előzőeken túl a jövedelem differenciálódás szabályozása egyes térségi (középiskolai, szakiskolai, szakképző intézményi, kollégiumi) feladatok ellátásának függvényében további kiegészítő hozzájárulást biztosított.
- Amennyiben az egy főre számított személyi jövedelemadó és az iparűzési adóerő-képesség együttes összege a település nagyságrendjéhez rendelt értékhatárt több mint 25%-kal (2010-től 20%-kal) meghaladta, az egy főre jutó összeg sávonként differenciált módon¹⁵ visszavonásra került az önkormányzatot megillető normatív állami hozzájárulás összegéből.

Az önkormányzatok személyi jövedelemadó bevétele 2007-ben 494,3 milliárd Ft, 2008-ban 558,6 milliárd Ft, 2009-ben 639,5 milliárd Ft, 2010-ben 681,2 milliárd Ft volt, az időszak alatt összegében 186,9 milliárd Ft-tal, 37,8%-kal emelkedett, miközben az szja bevétel átengedett bevételeken belüli részesedése 1,8 százalékponttal emelkedett.

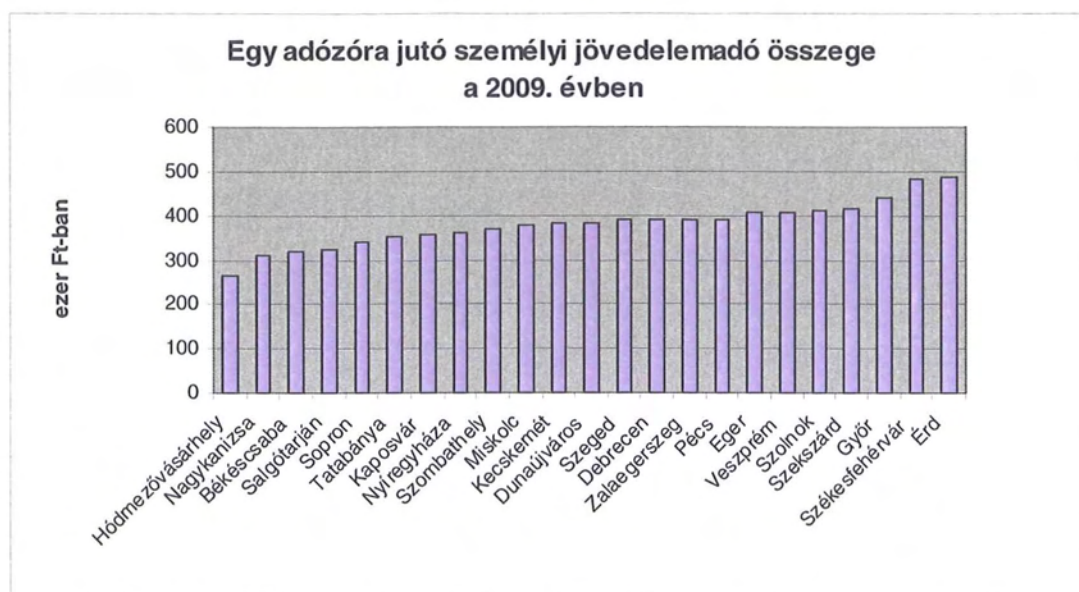
A megyei jogú városok önkormányzatainak személyi jövedelemadó részesedése az alrendszer átengedett személyi jövedelemadó bevételeiből 2007-ben 77,6 milliárd Ft-ot (15,7%-ot), 2008-ban 105,4 milliárd Ft-ot (18,9%-ot), 2009-ben 122,9 milliárd Ft-ot (19,2%-ot), 2010-ben 136,6 milliárd Ft-ot (20,1%-ot) tett ki. A realizált **szja bevétel a megyei jogú városoknál** az időszak alatt folyamatosan emelkedett, a 2010-ben realizált adóbevétel 59,0 milliárd Ft-tal (76%) volt magasabb a 2007. évinél, az átengedett bevételeken belüli részesedése 2010-re 5,1 százalékponttal haladta meg a 2007. évi részarányt¹⁶. A részesedés alapjául szolgáló szja településenként eltérő, az egy adózóra jutó szja 2009. évi adatait¹⁷ a következő ábra szemlélteti.

¹⁴ A megyei jogú városok esetében a jövedelemkülönbségek mérséklésénél figyelembe veendő lakosonkénti értékhatár 2007-ben 37 500 Ft, 2008-ban 42 385 Ft, 2009-ben 45 933 Ft, 2010-ben 48 010 Ft volt.

¹⁵ A sávós értékhatár 2010-től 20%-os intervallumonként, 120% felett a visszatartást 25%-tól 90%-os mértékig rögzíti. Amennyiben a település nagyságrendhez rendelt értékhatár összege az önkormányzatnál eléri vagy meghaladja a 200%-ot, az egy főre jutó összeg 90%-a levonásra kerül. Az értékhatár sávjai 2010 előtt 25%-os léptékűek voltak, a levonási arányok az ellenőrzött időszakban nem változtak.

¹⁶ E bevételek a megyei jogú városok átengedett bevételeiben 2007-ben 84,7, 2008-ban 87,7, 2009-ben 89,7, 2010-ben 89,8%-os részarányt jelentettek.

¹⁷ Adatforrás: KSH Megyei Jogú Városok a Közép Dunántúlon 2009. kiadványa, 4.1.sz. összehasonlító tábla.

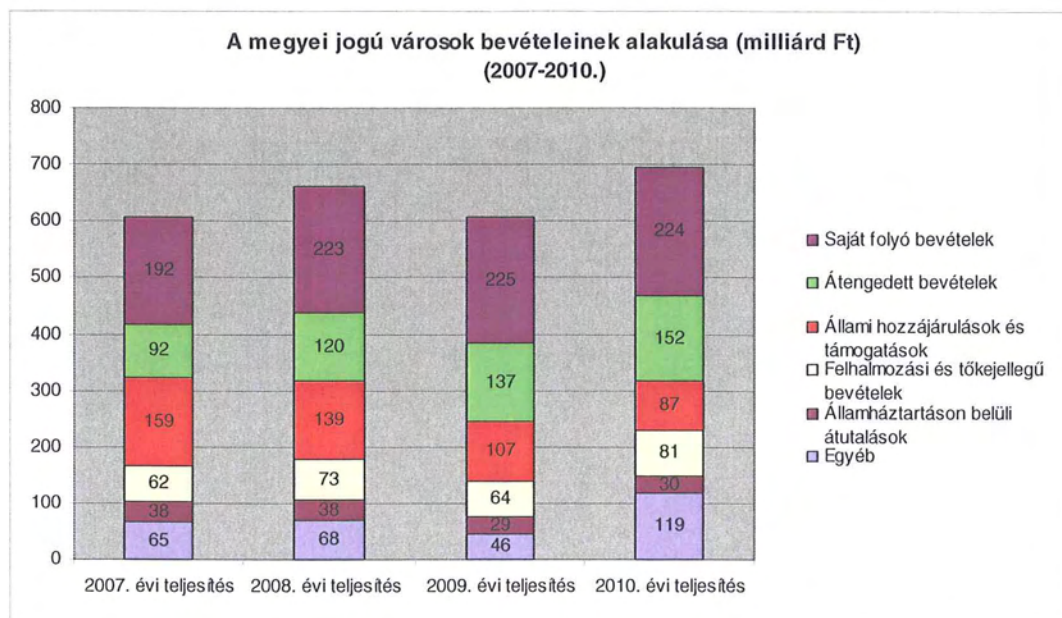


Az átengedett bevételek második legjelentősebb eleme a **gépjárműadó**, amelynek bevételi szabályozása az ellenőrzött időszakban nem változott, az adóbevétel teljes összege az önkormányzatot illeti meg. A gépjárműadó alapját, mértékét¹⁸ és egyes mentességi kategóriákat érintő módosítások 2010. január 1-től következtek be, amelyek az egyes adótételek esetében átlagosan 15%-os emelkedéssel jártak.

A gépjárműadó beszedéséből származó bevétel az önkormányzati alrendszer szintjén 2007-ben 62,4 milliárd Ft, 2008-ban 65,7 milliárd Ft, 2009-ben 63,8 milliárd Ft, 2010-ben 71,1 milliárd Ft volt, az adóbevétel egésze 2007-hez képest 8,7 milliárd Ft-tal, 13,9%-kal emelkedett. A gépjárműadóztatás szabályainak változása 2010-ben 7,3 milliárd Ft többletet eredményezett. A megyei jogú városok gépjárműadó bevétele a 2007. évi 14,0 milliárd Ft-ról 2010-re 15,5 milliárd Ft-ra, 10,7%-kal emelkedett. A bevételnövekedés összegéből 1,4 milliárd Ft a 2010. évi adózási szabályok következménye.

A megyei jogú városok önkormányzatai 2007-2010 között rendelkezésre álló forrásainak alakulását a következő ábra szemlélteti:

¹⁸ A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 7. § (1) bekezdésében foglalt adómértékek változása.



A megyei jogú városok **saját folyó bevételeinek** – amelyek főbb elemei: a helyi adók, az illetékbevételek, az intézményi térítési díjak, a kamatbevételek – részaránya a 2007. évi összbevételen (608 milliárd Ft) belül 32% volt. A 2010. évi összbevétel 693 milliárd Ft-os összegéből a saját folyó bevételek aránya – miközben összege 2007-ről 2010-re 32 milliárd Ft-tal emelkedett – nem változott.

Az **átengedett bevételek**, amelyek a megyei jogú városok önkormányzatainál döntően a személyi jövedelemadó és a gépjárműadó részesedést jelenti, az összbevételen belül a 2007. évi 92 milliárd Ft-ról (15%) 152 milliárd Ft-ra nőtt, részesedése 7 százalékponttal emelkedett. A 60 milliárd Ft-os növekedésből 59 milliárd Ft-ot az szja részesedés emelkedése okozott.

Az **állami hozzájárulások és támogatások** – amelyek főbb elemei: főként az ellátotti létszámhoz kötődő normatív állami hozzájárulások, központosított előirányzatok – a 2007. évi 159 milliárd Ft-ról (26%-os részaránnyal) 2010-re 87 milliárd Ft-ra (13%-os részarányra) estek vissza.

A **felhalmozási és tőkejellegű bevételek** – tárgyi eszközök (ingatlanok és ingóságok), föld és immateriális javak, részesedések értékesítése, EU-tól átvett pénzeszközök – a 2007. évi 62 milliárd Ft-ról (10%-os részaránnyal) 2010-re 81 milliárd Ft-ra (12%-os részarányra) emelkedtek.

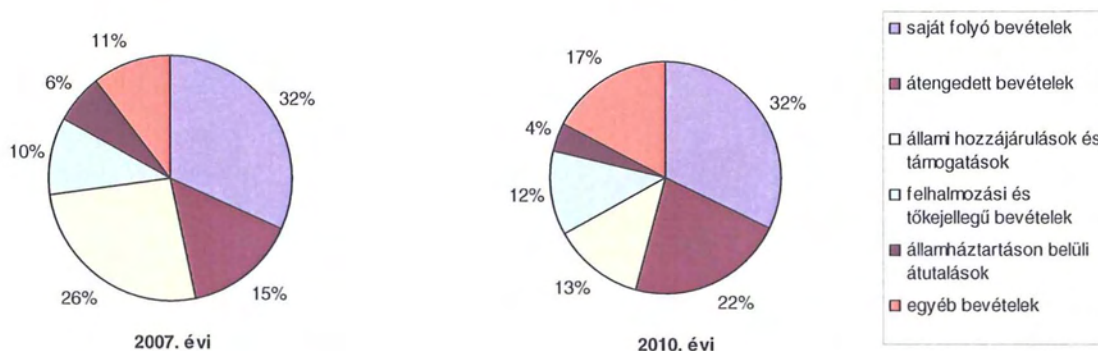
Az **államháztartáson belüli átutalások** részesedése 2007-ben 38 milliárd Ft volt. 2010. év végére 8 milliárd Ft-tal csökkent, részaránya 6%-ról 2010-ben 4%-ra változott. Ez a bevételi kategória tartalmazza az Egészségbiztosítási Alaptól és más elkülönített állami pénzalapoktól átvett forrásokat. A 2010-ben e címen elszámolt bevétel a megyei jogú városoknál 22 milliárd Ft-ot tett ki.

Az **egyéb**, pénzmaradványból, vállalkozási bevételekből, államháztartáson kívülről származó átutalásokból, a hitelek, a hosszú és rövid lejáratú értékpapírok értékesítéséből származó **bevételek** részesedése a 2007-2010. évek vi-

szonylatában 11%-ról 17%-ra emelkedett. Ez utóbbiak 2010. évi beszámoló szerinti összevont teljesítése 119 milliárd Ft volt¹⁹.

Mindezeket figyelembe véve a megyei jogú városok 2007. és 2010. évi forrásösszetételének megoszlását az alábbi ábra szemlélteti:

A megyei jogú városok 2007. és 2010. évi forrásösszetétele



Az önkormányzati alrendszer **pénzügyi helyzetértékelése** során **új elemzési módszereket alkalmaz az ellenőrzés**. A hagyományos költségvetési szerkezet helyett az önkormányzat pénzügyi helyzetét a CLF módszerrel mutatjuk be, amelynek lényegét és számításának módszerét a 2.1. pontban, és a jelentés 2. számú mellékletében ismertetjük részletesen.

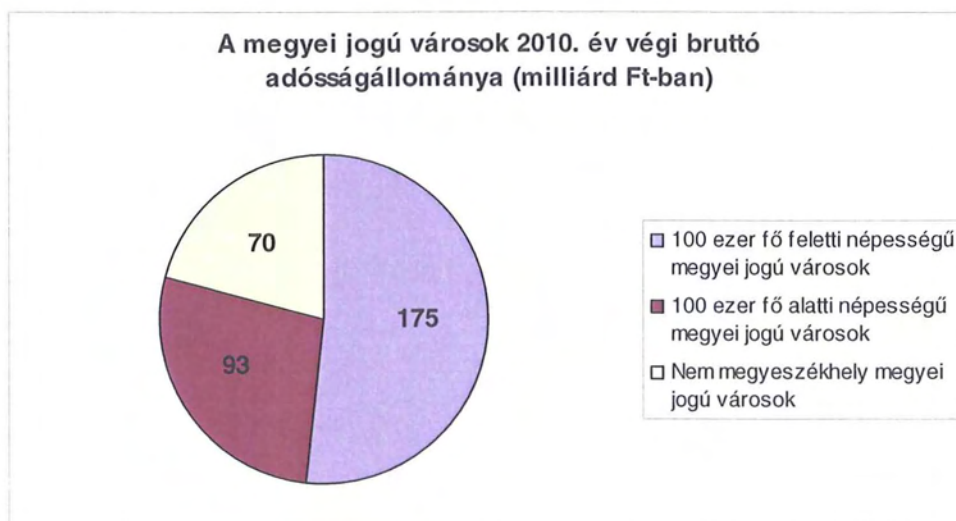
Az új módszereken alapuló helyzetértékelés fontosságát az adja, hogy a helyi **önkormányzatok bruttó adósságállománya**²⁰ a 2010. évi költségvetési beszámoló alapján 1248 milliárd Ft-ot tett ki. Az adósságállomány koncentráltságát jelzi²¹, hogy ebből a 23 megyei jogú város részesedése 338 milliárd Ft volt, amely a fővárosi és kerületi önkormányzatok adósságának figyelmen kívül hagyásával számított 2010. évi 977 milliárd Ft összegű bruttó adósságállomány 34,6%-át jelentette. Az adósságállomány több mint fele – 501 milliárd Ft – a 19 megyei önkormányzatnál és a 23 megyei jogú városnál jelentkezett.

¹⁹ Az egyéb bevételek összege 2007-2010 között eltérő módon változott, 2007-ben 65 milliárd Ft, 2008-ban 68 milliárd Ft volt, 2009-ben 46 milliárd Ft-ra esett vissza, majd 2010-ben több mint két és félszeresére, 119 milliárd Ft-ra emelkedett.

²⁰ A bruttó adósságállomány 2010. év végi összege magában foglalja a fejlesztési és a működési célú kötvénykibocsátások, a beruházási és fejlesztési hitelek, a működési célú hosszú lejáratú hitelek, a rövid lejáratú hitelek, váltótartozások miatti kötelezettségek teljes (2011-ben, illetve az azt követő években esedékes) állományát.

²¹ A megyei jogú városok adósságállománya összegében ugyan elmarad az egyéb városok összesített adósságától [ez utóbbiak részesedése 382,6 milliárd Ft (39,2%)], azonban az egyéb városok száma 304. A fővárosi és a kerületi önkormányzatok nélküli adósságállományból a 19 megyei önkormányzat 163 milliárd Ft-tal (16,8%-kal), míg a nagyközségek, községek együttesen 93 milliárd Ft-tal (9,5%-kal) részesednek.

A megyei jogú városok 338 milliárd Ft-os adósságállományából 175 milliárd Ft (51,8%) a 8 legnagyobb, 100 ezer fő feletti népességű város tartozása. Az 5 nem megyeszékhely megyei jogú város bruttó adósságállománya 70 milliárd Ft-ot (20,7%-ot), az előző két csoportba nem tartozó további 10 megyei jogú város adóssága 93 milliárd Ft-ot (27,5%-ot) tett ki.



A mérlegben kimutatott bruttó adósságállomány mellett az önkormányzatok számára az eszközállomány műszaki állapotának megőrzése is kötelezettségekkel jár. Az elhasználódott eszközök pótlására forrást biztosító amortizációs (felújítási) alap képzésének²² elmaradása maga után vonhatja a feladatellátást kiszolgáló tárgyi eszközök állagának erőteljes romlását. Emellett a 2007-2013-as időszakra meghirdetett, vissza nem térítendő EU-s fejlesztési forrásokhoz való hozzájutás lehetősége felerősítette az önkormányzati alrendszer fejlesztési igényeit, amelyek a felhalmozási költségvetési hiány folyamatos emelkedésén túl – az előírt jövőbeni fenntartási kötelezettség miatt – tovább terhelhetik az önkormányzatok költségvetését²³.

Az ÁSZ a 2011. évi ellenőrzési tervében 43. számú, az Önkormányzatok gazdálkodási rendszerének ellenőrzése részeként egy időben, egymással párhuzamosan tekinti át, és elemzi a 23 megyei jogú városi önkormányzat pénzügyi helyzetét. A gazdálkodás szabályszerűségét az ÁSZ az előző évek során ebben az önkormányzati körben is ellenőrizte, ezért jelen vizsgálatunk erre nem tér ki. A jelentés a megyei jogú városok sajátos feladatellátási és forrásszabályozási

²² Erre a jelenlegi szabályozási környezetben nem kötelezi semmilyen előírás az önkormányzatokat.

²³ Az Állami Számvevőszék 2011 júniusában közzétett 1108. számú, a helyi önkormányzatok fejlesztési célú támogatási rendszerének ellenőrzéséről szóló jelentésében feltárta a fejlesztési folyamatok problémáit. A helyi önkormányzatok elsősorban azokat a fejlesztéseket valósították meg, amelyekhez támogatást lehetett igényelni. A fejlesztési célok közül a magasabb támogatás intenzitású pályázatokat részesítették előnyben. A fejlesztéssel megvalósuló létesítmények jövőbeni üzemeltetésének várható ráfordításait az önkormányzatok 71,9%-a nem mérte fel.

helyzetére tekintettel az önkormányzatok pénzügyi helyzetét, illetve az ezzel összefüggő korábbi ÁSZ javaslatok megvalósítását mutatja be.

Az ellenőrzés a 2007. január 1. – 2010. december 31. közötti időszakot öleli fel.

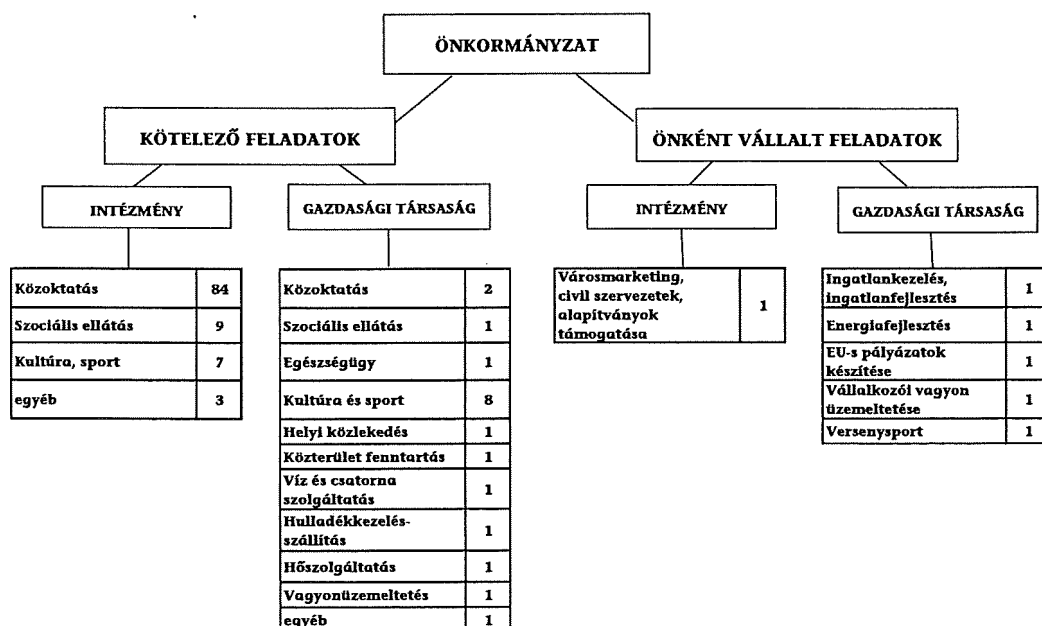
A vizsgálat jogszabályi alapját az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2. § (3), (5), (6) és (9) bekezdései, az Ötv. 92. § (1) bekezdése, az Áht. 104. § (3), és 120/A. § (1) bekezdése előírásai képezik²⁴.

²⁴ 2011. július 1-jétől az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (2)-(5) bekezdései

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

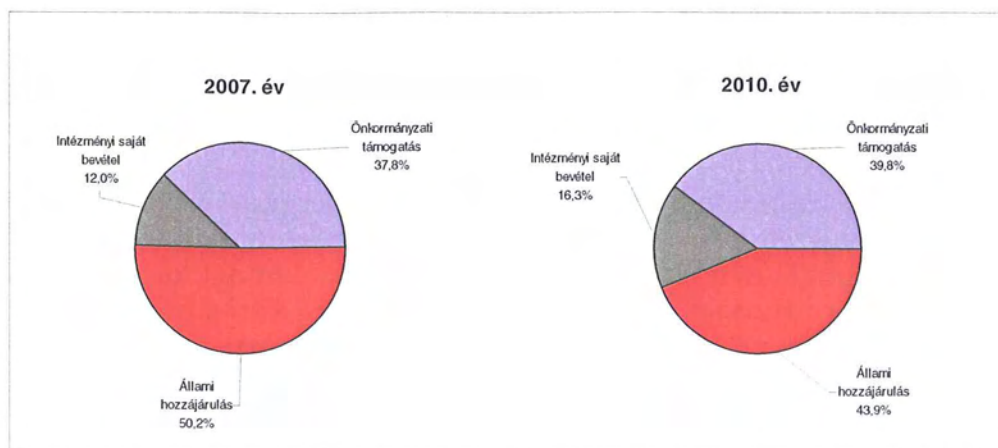
Az Önkormányzat – adatszolgáltatása szerint – a tárgyév működési költségvetési kiadásaiból (41 395 millió Ft) 40 852 millió Ft-ot (98,7%) a kötelező feladatok, 543 millió Ft-ot (1,3%) az önként vállalt feladatok ellátására fordított. Az **önként vállalt feladatok** a városmarketing tevékenységhez, egyes civil szervezetek és alapítványok működésének támogatásához, illetve különféle tagdíjak befizetéséhez kapcsolódtak. Kötelező feladatait az Önkormányzat az Ötv. és az ágazati törvények által meghatározottnak tekinti, az önként vállalt feladatok terjedelmét az éves költségvetési rendeletekben az adott évi költségvetés forrásainak ismeretében határozták meg, az önkormányzati feladatokról az SzMSz-ben nem rendelkeztek.

Az Önkormányzat **feladatellátásának szervezeti struktúráját** a következő ábra szemlélteti:

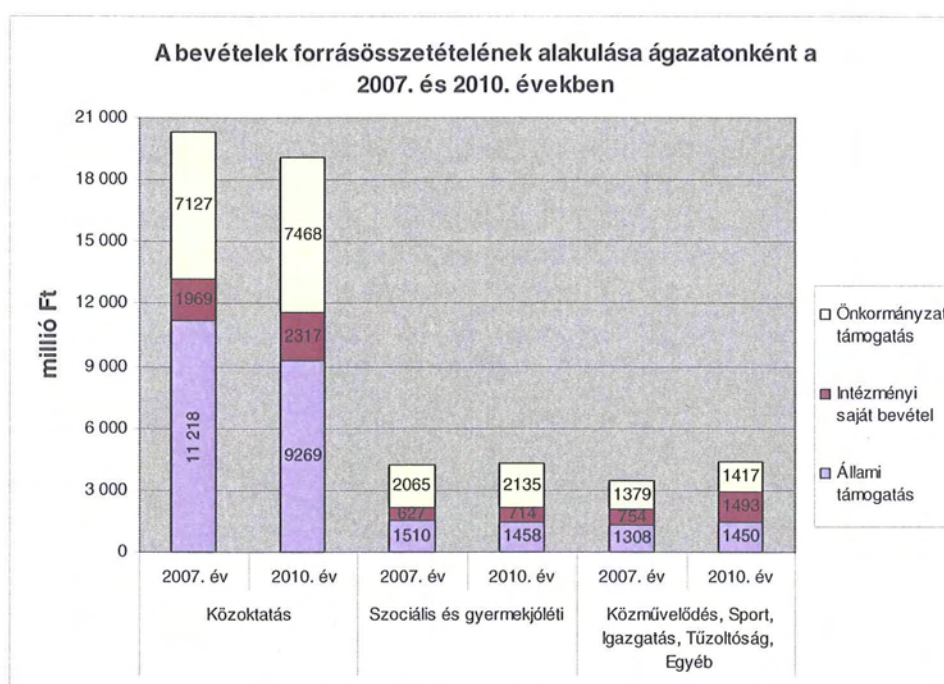


Az Önkormányzat feladatait 2010. december 31-én (a Polgármesteri hivatallal együtt) 103 költségvetési szervvel és 15 gazdasági társasággal (25% feletti tulajdoni hányadú) látta el. Az intézményszervezeti átalakítások és intézményi összevonások következtében a feladatellátás telephelyeinek száma a 2006. évi 277-ről 2010-re 247-re csökkent.

Az Önkormányzat működési kiadásokra 2010-ben 41 395 millió Ft-ot fordított, amely 2595 millió Ft-tal (6,7%-kal) haladta meg a 2007. évi ráfordításokat. A működési kiadások 65%-át az intézményi körben realizálták. E kiadások fedezetül szolgáló bevételi források a 2007. és a 2010. években jellemző összesített arányait a következő ábra szemlélteti:



Az egyes közszolgáltatások feladatellátásában részvevő ágazati intézménycsoportok forrásösszetételének bevételi jogcímeit a következő ábra szemlélteti:



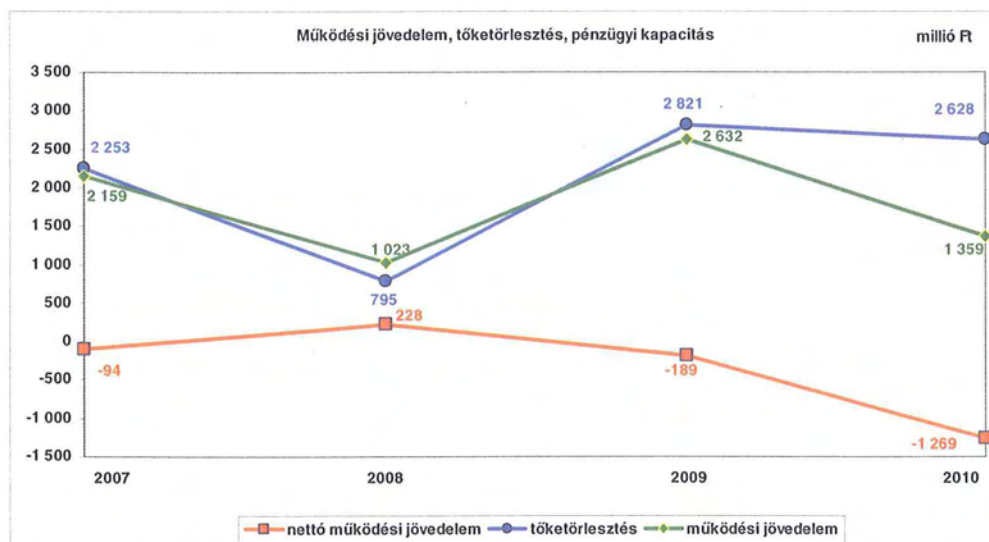
Az Önkormányzat nyolc **gazdasági társaságban** rendelkezik kizárólagos tulajdonnal, egy gazdasági társaságban 75% feletti, két gazdasági társaságban 51-75% közötti, négyben 25-50% közötti tulajdoni hányaddal. A gazdasági társaságok távhőszolgáltatás, hulladékkezelés-szállítás, víz- és szennyvízkezelés, helyi tömegközlekedés, valamint az egészségügyi ellátás területén kaptak szerepet az Önkormányzat feladatellátásában. A gazdasági társaságok a működésükhöz a 2010. évben összesen 2646 millió Ft rendszeres működési és 176 millió Ft fejlesztési célú pénzeszköztadásban részesültek az Önkormányzattól.

A közbenső egyeztetés során a polgármester által tett észrevétel szerint: a gazdasági társaságok támogatása tartalmazza a meghatározott célra átvett állami pénzeket – pld közösségi közlekedés támogatása, ivóvíz szolgáltatás támogatása – ami csak „átmegy” az Önkormányzaton, ezt így feltüntetni megtévesztő. (A két tétel együtt 575 333 ezer Ft.)

A gazdasági társaságok részére átadott pénzeszközök a 7/b. számú tanúsítvány 6-11. soraiból kerültek kigyűjtésre. Ezek a sorok nem tartalmazták a meghatározott célra átvett állami pénzeket. A közösségi közlekedés és az ivóvíz szolgáltatás támogatása a központi költségvetésből kapott (15. sor), és nem az önkormányzati támogatások között szerepelt.

A többségi tulajdonban lévő társaságok pénzügyi helyzete a 2010. évi saját tőke/jegyzett tőke aránya alapján összességében stabil, ezen belül a DV Zrt, a hőszolgáltatás, a vízellátás feladatát végző gazdasági társaság mutatója jó, azonban veszteséges a tömegközlekedés, a gyógyfürdő, a városi televízió, a lapkiadás szolgáltatását végző társaság és a Jégcsarnok Kft. Az Önkormányzatnak 2010-ben a Jégcsarnok Kft-nél kellett 31 millió Ft összegű tőkepótlásról gondoskodnia.

Az Önkormányzat **folyó költségvetés egyenlege (működési jövedelem)** 2007-2010 között működési forrástöbbletet mutatott²⁵. A 2007. évben a nettó működési jövedelem negatív (-94 millió Ft) volt, mert a 2159 millió Ft-os működési megtakarítás nem tudta fedezni a 2253 millió Ft értékű tőke törlesztést. A 2008. évben a működési megtakarítások fedezni tudták a tárgyévben jelentkező törlesztési kötelezettségeket, így az Önkormányzat **pénzügyi kapacitása (nettó működési jövedelme)** is pozitív értékű volt. A 2009-2010. években az adósságszolgálat növekedése miatt a pénzügyi kapacitás negatívvá vált (2009-ben -189 millió Ft, 2010-ben -1269 millió Ft), mivel a működési megtakarítás (2009-ben 2632 millió Ft, 2010-ben 1359 millió Ft) nem tudta fedezni a törlesztési kötelezettséget (2009-ben 2821 millió Ft, 2010-ben 2628 millió Ft).



A 2007-2010. években az Önkormányzat **felhalmozási bevételeinek és kiadásainak egyenlege** folyamatosan negatív összegű volt, így az 2007-2010. között összesen 16 741 millió Ft felhalmozási forráshiányt mutatott.

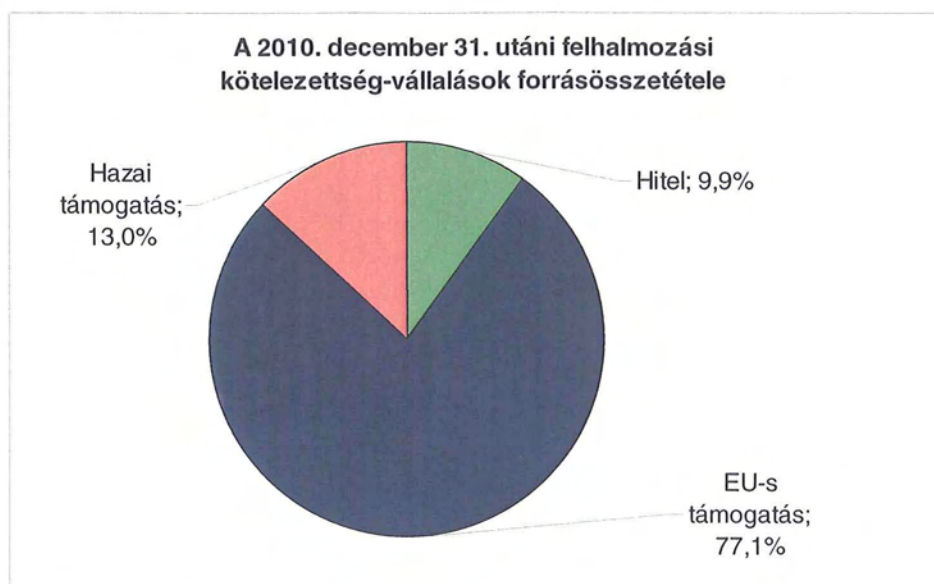
²⁵ A folyó költségvetés egyenlege 2007-ben a folyó kiadások 5,4%-át (2159 millió Ft-ot), 2008-ban 2,3%-át (1023 millió Ft-ot), 2009-ben 6,2%-át (2632 millió Ft-ot), 2010-ben 3,2%-át (1359 millió Ft-ot) jelentette.

A pénzügyi egyensúly fenntartása külső források bevonásával volt biztosítható. A 2007-2010. években 5997 millió Ft hitelt törlesztettek, továbbá 2500 millió Ft volt a kötvény beváltása miatt fizetendő kötelezettség. Az adósságszolgálat, továbbá a felhalmozási forráshiány 2007-2010. között 25 238 millió Ft-ot tett ki, amelyre az időszakban képződő 7173 millió Ft működési megtakarítás (működési jövedelem), valamint a 2007. január 1-jén rendelkezésre álló 5513 millió Ft pénzkészlet szolgált fedezetül. A további pénzeszközöket 17 400 millió Ft hitel felvételével teremtték meg. A kialakult pénzügyi helyzet pozitív nettó működési jövedelmet eredményező gazdálkodás mellett teszi elkerülhetővé további külső források bevonását, az eladósodás növekedését.

A vizsgált időszakban az Önkormányzatnál helyi iparüzési adó, építményadó, vállalkozók kommunális adója, vendégéjszakák utáni idegenforgalmi adó volt megállapítva, melyek mértéke a vizsgált időszakban nem változott. A **helyi adókból és pótlékokból** származó bevételek aránya 2007-2010. között 0,7 százalékponttal nőtt, 2010-ben 24,5%-ot tett ki a folyó (működési) bevételekben. A pótlékkal, bírsággal növelt helyi adó bevétel a 2007. évi 10 041 millió Ft-ról 2010. évben 10 842 millió Ft-ra (8,0%-kal, 801 millió Ft-tal) emelkedett. A helyi adóbevételek közel 80%-át az iparüzési adó tette ki, amelynek mértéke a helyi adókról szóló törvényben rögzített maximális mértékben került megállapításra. A helyi adóbevételek növekedését a kivetett helyi adók bevételeinek eltérő mértékű emelkedése okozta. Új helyi adónemet a vizsgált időszakban az Önkormányzat nem vetett ki.

A **befejezett fejlesztések** jelentős részét pénzügyi forrásokból fedezték. A 2007-2010. évek időszakában 6431 millió Ft értékű fejlesztés és felújítás forrása a saját erő és a hazai- és EU-s támogatások mellett 1219 millió Ft hitelfelvétel (19,0%) volt. A 2010. december 31-én **folyamatban lévő fejlesztési feladatok** végrehajtására 2007-2010. között 22 981 millió Ft kiadást teljesítettek, amelyre hitelből 4388 millió Ft-ot (19,1%) fordítottak. Az EU-s támogatásból megvalósult fejlesztések finanszírozása likviditási gondot nem okozott.

Az Önkormányzat 2010. december 31-én **folyamatban lévő fejlesztési feladatok 2010. évet követő kötelezettség-vállalásainak összege** 23 916 millió Ft volt, amelyből 2365 millió Ft-ot hitel (előkészítés alatt) felvételéből, 18 432 millió Ft-ot EU-s támogatásból és 3119 millió Ft-ot hazai támogatásból terveznek biztosítani. Saját forrással a fejlesztések megvalósításához nem számoltak. A tervezett hitel felvétele kockázatot jelent a vállalt fejlesztések jövőbeni finanszírozhatósága szempontjából.



Az Önkormányzat által beadott, elbírálás alatt álló pályázatok tervezett teljes bekerülési költsége 1765 millió Ft volt, amelyhez 18 millió Ft-ot más önkormányzattól kívánnak bevonni. Az Önkormányzat által a 2010-2013. évekre vállalt kötelezettségek összege 1747 millió Ft volt, amelyből 434 millió Ft-ot hitel felvételéből, 1133 millió Ft-ot EU-s támogatásból és 180 millió Ft-ot hazai támogatásból terveznek biztosítani.

Az Önkormányzat mérleg szerinti **pénzüntézet kötelezettsége** a 2006. év végéről a 2010. év végére, 8252 millió Ft-ról 27 512 millió Ft-ra nőtt, amelyből az árfolyamváltozás miatti különbözet 6405 millió Ft volt. A fennálló pénzüntézet kötelezettségek hat hosszú lejáratú hitelből, valamint egy rövid lejáratú hitel igénybevételeiből keletkeztek. Az Önkormányzat az elfogadott 2011. évi költségvetési rendelete alapján EUR hitel felvételét tervezte 4825 millió Ft összegben, a hitelt a helyszíni vizsgálat befejezésének időpontjáig még nem vette fel.

Az Önkormányzat kötelezettségvállalásaira közgyűlési döntés alapján került sor, azonban az előterjesztésekben nem mutatták be a teljes futamidőre várható a kamat- és – a devizaalapú kötelezettségeket érintő – árfolyamkockázatot.

A 2002. évben engedélyeztetett és két ütemben 2002. és 2004. években kibocsátott két kötvényt az Önkormányzat visszafizette, így 2009. évtől kötvényállománya nem volt.

Az Önkormányzat a hiteleket mind lehívta, és a hitelcélnek megfelelően a Közgyűlés által jóváhagyott, a költségvetésbe betervezett beruházásokhoz használta fel. Az Önkormányzat az EUR-ban fennálló pénzüntézet kötelezettségeiből tőkét nem törlesztett, azonban 914 ezer EUR (251 millió Ft) kamatot fizetett. A CHF-ben fennálló pénzüntézet kötelezettségeiből 8645 ezer CHF (1798 millió Ft) tőkét törlesztett, és 782 ezer CHF (163 millió Ft) kamatot fizetett. A vizsgált években öt hitelt fizette vissza az Önkormányzat. A 2007-2010 években átmenetileg szabad pénzeszközeiből 85 millió Ft kamatbevételt realizált. Az Önkormányzat számlavezető bankot a vizsgált időszakban nem váltott.

Az Önkormányzat működésének pénzügyi egyensúlyát a vizsgált időszakban folyószámlahitel, munkabér megelőlegezési hitel és egy alkalommal 3000 millió Ft rövid lejáratú hitel igénybevételével tudta biztosítani, melyet 2010. december 27-én vett fel és 2011. január 4-én fizetett vissza.

A **folyószámlahitel** igénybevétele a 2007-2010. években az alábbiak szerint alakult:

millió Ft-ban				
Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év
Keretösszeg január 1-jén	1 500,00	1 500,00	1 500,00	3 000,00
Átlagos napi állomány	109	46	32	41
Folyószámla hitellel zárt napok száma (nap)	50	30	58	16
2010. december 31-i egyenleg (állomány)	x	x	x	-

A likviditás biztosítása az Önkormányzatnak 41 millió Ft kamatkiadást, és 6 millió Ft egyéb költség fizetésének kötelezettségét okozta. Az Önkormányzat 2010. év végi **szállítói tartozása** 2313 millió Ft, melyből lejárt tartozása nem volt. Az átutemezett szállítói tartozások összege 812 ezer EUR volt.

Az Önkormányzat gazdasági társaságai részére a fejlesztési és egyéb hitelek igénybevételéhez **készfizető kezességet vállalt** 990 millió Ft összegben. A 2010. év végére a kezességgel kapcsolatos kötelezettség 89 millió Ft-ra 1757 ezer CHF-re, és 643 ezer EUR-ra csökkent. A gazdasági társaságok részére nem **nyújtott kölcsönt** az Önkormányzat.

A Közgyűlés a folyószámlahitel és fejlesztési hitelek biztosítékeként 187 millió Ft – számviteli nyilvántartás szerinti nettó értékű – **jelzálogjog** alapításához és bejegyzéséhez járult hozzá. A jelzálogszerződésekkel érintett ingatlanok a forgalomképes ingatlanok 0,5%-át jelenti.

Az Önkormányzat kötelezettségeinek 2010. december 31-i állományát és várható alakulását a kötelezettségek lejáratáig a következő táblázat szemlélteti:

Megnevezés	Állomány 2010. dec. 31-én			Várható kötelezettség 2011-2013. években			Várható kötelezettség 2014. évet követően		
	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege eur CHF/EUR)	Deviz anem	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege ezer CHF/EUR)	Deviz anem	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege ezer CHF/EUR)	Deviz anem
Pénzügyi kötelezettségek									
Hosszú lejáratú hitelek		84 328	CHF		30 726	CHF		57 671	CHF
Hosszú lejáratú hitelek		20 572	EUR		5 826	EUR		20 665	EUR
Folyószámlahitel						HUF			
Egyéb likvid hitel/ek	3 000		HUF	-		HUF	-		HUF
Pénzügyi kötelezettségek összesen HUF-ban:	3 000		HUF	-		HUF	-		HUF
Pénzügyi kötelezettségek összesen CHF-ben:		84 328	CHF		30 726	CHF		57 671	CHF
Pénzügyi kötelezettségek összesen EUR-ban:		20 572	EUR		5 826	EUR		20 665	EUR
Biztosítékok									
Kezesség	89		HUF	-		HUF	-		HUF
		1 757	CHF		843	CHF		914	CHF
		643	EUR		483	EUR		161	EUR
Biztosítékok összesen HUF-ban:	89		HUF			HUF			HUF
Biztosítékok összesen CHF-ben:		1 757	CHF		843	CHF		914	CHF
Biztosítékok összesen EUR-ban:		643	EUR		483	EUR		161	EUR
Szállítói tartozás	2 313		HUF	2 313		HUF			HUF
		812	EUR		812	EUR			EUR
						HUF	-		HUF
Jogerős végzéssel lezárt de ki nem fizetett kötelezettségek*	5		HUF	5		HUF	-		HUF

Az Önkormányzatnak **pénzügyi intézetekkel szemben fennálló kötelezettsége** a 2010. év végén 3000 millió Ft, 84 328 ezer CHF és 20 572 ezer EUR volt.

Ezek várható kötelezettsége (tőke, kamat és egyéb költség) a legutóbbi kamatfizetés feltételei alapján a 2011-2013. években 30 726 ezer CHF, továbbá 5826 ezer EUR. Az Önkormányzatnak a 2011. évben szállítói tartozások és egyéb kiadás elmaradások rendezése, valamint jogerős végzéssel lezárt, de ki nem fizetett kötelezettségek címén 2318 millió Ft és 812 ezer EUR fizetési kötelezettsége keletkezett. A **2011-2013. évek kötelezettségeinek teljesítésére figyelembe vehető** 3570 millió Ft pénzmaradvány, 2068 millió Ft mérlegben kimutatott követelésállomány, 34 050 millió Ft forgalomképes nettó ingatlanvagyon, melyből 187 millió Ft a pénzügyi kötelezettséghez kapcsolódóan jelzáloggal terhelt. A **2014. évet követően jelenleg ismert pénzügyi kötelezettségei:** 57 671 ezer CHF és 20 665 ezer EUR. Az Önkormányzat tájékoztatása szerint figyelembe vehető további források „a mindenkori költségvetési rendeletekben megtervezett önkormányzati helyi adóbevételek, azonban ennek növelésére 2011-ben tett intézkedés nem biztosít elegendő többletforrást. A további évekre szóló jelenleg ismert pénzügyi kötelezettségek teljesítését nem látjuk biztosítottnak, mivel nem számszerűsítették a visszafizetés forrását.

A közbenső egyeztetés során a polgármester által tett észrevétel szerint: a helyi adóbevételek fedezetet nyújt a további évekre szóló jelenleg ismert pénzügyi kötelezettségek teljesítésére.

Az észrevételt nem fogadjuk el, a jelenleg ismert pénzügyi kötelezettségek 2014-et követő éveket érintő teljesítését továbbra sem látjuk biztosítottnak. Az észrevételben jelzett 10 milliárd Ft helyi adó bevétel nem szolgálhat teljes egészében a kötelezettségek fedezetéül. A helyi adókból elérhető többletbevétel vehető figyelembe bevonható szabad forrásként, azonban a 2011-ben tett intézkedés nem biztosít elegendő többletforrást a fizetési kötelezettség teljesítésére, a további évekre nem ismertek a helyi adó bevételek növelésére vonatkozó elképzelések.

Az Önkormányzat **minősített többségi tulajdonú társaságai kötelezettségeinek** 2010. december 31-i állományát és várható alakulását a kötelezettségek lejáratáig a következő táblázat mutatja be:

Megnevezés	Állomány 2010. dec.31-én			Várható kötelezettség 2011. 2013. években			Várható kötelezettség 2014. évet követően		
	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege ezer CHF/EUR)	Devizanem	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege ezer CHF/EUR)	Devizanem	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege ezer CHF/EUR)	Devizanem
Pénzügyi kötelezettségek									
Hosszú lejáratú hitel/ek	2017		HUF	772		HUF	1 334		HUF
Hosszú lejáratú hitel/ek		1 757	CHF		843	CHF		914	CHF
Hosszú lejáratú hitel/ek		7 393	EUR		1 326	EUR		6 067	EUR
Pénzügyi kötelezettségek összesen HUF-ban:	2 017		HUF	772		HUF	1 334		HUF
Pénzügyi kötelezettségek összesen CHF-ben:		1 757	CHF		843	CHF		914	CHF
Pénzügyi kötelezettségek összesen EUR-ban:		7 393	EUR		1 326	EUR		6 067	EUR
Szállítói tartozás	1 126		HUF	1 126		HUF			
jogerős végzéssel lezárt de ki nem fizetett kötelezettségek*	2		HUF	2		HUF			

Az önkormányzati kötelezettségek növekedése mellett az Önkormányzat minősített többségi befolyásával rendelkező gazdasági társaságok kötelezettségei is befolyásolhatják az Önkormányzat pénzügyi egyensúlyát. A társaságoknak a 2011. évtől 772 millió Ft, 843 ezer CHF, 1326 ezer EUR pénzügyi kötelezettséget, 1126 millió Ft szállítói tartozást, és a jogerős végzéssel lezárt, de ki nem fizetett kötelezettségek címén 2 millió Ft tartozást kell rendezniük. Kockázatot hordoz, ha az esetleges csőd, vagy felszámolási eljárás esetén a bíróság korlátlann és teljes felelősséget állapít meg az Önkormányzat terhére.

A közbenső egyeztetés során a polgármester által tett észrevételben „a bíróság korlátlan és teljes felelősséget állapíthat meg az önkormányzat terhére” szövegrész pontosítását kéri.

Az észrevétel nem megalapozott, csak a jelentés szerinti pontosítást tartjuk szükségesnek. Az Önkormányzat minősített többségi tulajdonú gazdasági társaságainak a 2011-2013. évekre várható kötelezettsége 772 millió Ft, 843,3 ezer CHF és 1326,3 ezer EUR. A 2014. év után várható kötelezettség összegét 1334 millió Ft, 913,6 ezer CHF és 6067,1 ezer EUR alkotja. A gazdasági társaságok kötelezettségeinek bemutatásával az Önkormányzat figyelmét szándékoztunk felhívni arra, hogy a kötelezettségek teljesítésének nehézségei a gazdasági környezet és a piaci pozíciók változása miatt kockázatot jelent az Önkormányzati pénzügyi helyzetét illetően.

Az Önkormányzat költségvetési támogatásból, átengedett bevételekből és illeték-bevételekből származó bevételei a 2007. évhez képest az időszak egészét tekintve összességében nem csökkentek. Ennek ellenére az Önkormányzat folytatta az előző években elkezdett – **kiadási megtakarítást eredményező és bevételt növelő – intézkedéseit**. A 2007-2010. években tett intézkedések hatására 1164 millió Ft bevételi többletet, továbbá 3881 millió Ft kiadási megtakarítást mutattak ki, ezáltal az Önkormányzat pénzügyi helyzetét javították. A kiadási megtakarítások 96%-a az elrendelt álláshely csökkentések eredménye. Az álláshely-csökkentő intézkedések 2007-2010. között a Polgármesteri hivatalnál és az intézményeinél összesen 689 álláshely (ebből 321 üres álláshely) megszüntetését jelentették. Egyes közszolgáltatási területeken azonban feladatbővülések is voltak, amelyek álláshely- és egyben létszámnövekedéssel is jártak. Ennek következtében az időszak álláshelyeinek száma 562 fővel csökkent. A bevételnövelő intézkedések ingatlanok és eszközök bérbeadásához, bérleti díjak emeléséhez, átmenetileg szabad pénzeszközök lekötéséhez kapcsolódtak.

Az **utóellenőrzés** a pénzügyi egyensúly javítására tett egy szabályszerűségi és egy célszerűségi javaslat hasznosítására terjedt ki. Mindkét javaslatot az intézkedési terv szerinti határidőben megvalósították.

Az **Önkormányzat pénzügyi helyzetét összegezve** a következők emelhetők ki:

A 2007-2010. években az Önkormányzat **működési kockázatát** csökkentette a pozitív folyó költségvetési egyenleg. A 2010. év végén folyószámla- és munkabérhitellel nem rendelkezett, nem volt lejárt határidejű szállítói tartozása. A működési célú bevételek finanszírozták a működési kiadásokat, azonban az adósságszolgálatra a 2008. év kivételével nem biztosítottak forrást. Az önként vállalt feladatok aránya alapvetően nem befolyásolta az Önkormányzat működésének biztonságát. A gazdasági társaságok szerepe a közüzemi közfeladatellátásban meghatározó volt, a társaságok eladósodásának mértéke nem növelte a pénzügyi kockázatot.

A vizsgált időszakban az Önkormányzat felhalmozási célú bevételeinek és kiadásainak egyenlege hiányt mutatott, ennek fedezetét a pénzmaradvány igénybevételével és hitelfelvétellel biztosították. A fejlesztési célú kötelezettségvállalásoknál a jövőben teljesítendő kifizetésekre tervezett hitel felvétele **finanszírozási kockázatot** jelent.

A **pénzintézeti és egyéb kötelezettségek** teljesítése a 2011-2013. években a rendelkezésre álló fedezet ismeretében biztosított. A további évekre szóló jelenleg ismert pénzintézeti kötelezettségek **kockázatát** növeli, hogy a visszafizetésének fedezetéül megjelölt helyi adó bevételt nem számszerűsítették. A kockázatot csökkentheti, hogy az Önkormányzat forgalomképes ingatlanvagyonára szükség esetén értékesíthető és felhasználható az adósságszolgálat teljesítésére.

A kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedések együttesen javították az Önkormányzat pénzügyi helyzetét.

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet köteles az ellenőrzött szervezet vezetője összeállítani és azt a jelentés kézhezvételétől számított harminc napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőben nem küldi meg a szervezet, vagy az továbbra sem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvény 33. § (3) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

Az ellenőrzés intézkedést igénylő **javaslatai**:

a Polgármesternek

1. a Közgyűlés elé terjesztendő intézkedési terv írja elő a működés pénzügyi egyensúlyának hosszú távú fenntarthatósága érdekében – felelősök és határidők megjelölésével – olyan program készítését, amely tartalmazza az alábbiakat:
 - a) bevételszerző lehetőségek feltárását, különösen a pénzintézeti kötelezettségek fedezeteként megjelölt helyi adó bevételi lehetőségek meghatározását, számbavételét, a bérleti díjak és a térítési díjak megállapítását, felülvizsgálatát, a követelések behajtását, az egyéb sajátos bevételek növelésének lehetőségét;
 - b) a folyamatban lévő és a tervezett beruházások teljes körű felülvizsgálatát;
 - c) egyéb kiadási kötelezettségek teljes körű felülvizsgálatát;
 - d) az intézkedések következtében jelentkező pénzügyi többlet, illetve az egyszeri bevételek tartalékba helyezését, elkülönített kezelését az adósságszolgálat teljesítése érdekében;
 - e) az adósságszolgálat szerkezetének áttekintését;
 - f) az intézményi gazdálkodás felülvizsgálatát, átalakítását;
 - g) az intézkedések eredményei legalább évenkénti áttekintésének előírását;
2. mutassa be félévente – a szokásos beszámoló keretében – a Közgyűlésnek:
 - a) az Önkormányzat és a minősített többségi tulajdonú gazdasági társaságai aktuális pénzügyi helyzetét, az Önkormányzatnak a gazdasági társaságai felé fennálló követeléseit, feltételes kötelezettségvállalásainak helyzetét;

- b) legalább három évre kitekintően a kötelezettségek teljes körére szóló finanszírozási tervet, amely figyelembe veszi a kötelezettség éven belüli és túli felmerülését, a források számszerűsített megjelölésével;
 - c) az Önkormányzat folyamatban lévő és tervezett fejlesztéseire szükséges belső és külső források rendelkezésre állását, és ebből a szempontból értékelje az Önkormányzat beruházásait;
- 3. intézkedjen a beruházásokkal létrehozott létesítmények működtetését és jövőbeni fenntarthatóságát biztosító megalapozott források költségvetési rendeletekben történő feltüntetéséről;
 - 4. mutassa be a Közgyűlésnek évente a zárszámadási rendelet előterjesztésében az értékcsökkenés összegét, és ezzel összevetve az elhasználódott eszközök pótlására fordított tényleges kiadásokat, az eszközök elhasználódási fokának alakulását;

a jegyzőnek

- 1. kísérje figyelemmel a jövőbeni várható – árfolyam-, kamat- valamint visszafizetési – kockázatokat, továbbá a mérlegen kívüli tételek (kezeségvállalás, garancia és helytállási kötelezettségvállalás) kockázatait, és legalább félévente tájékoztassa a Közgyűlést azok alakulásáról;
- 2. gondoskodjon, hogy a jövőben az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásokról szóló közgyűlési előterjesztések legalább 3 éves kitekintéssel mutassák be a kamat és árfolyamkockázat várható kihatásait;
- 3. kísérje folyamatosan figyelemmel – a tulajdonosi jogkört gyakorlók közreműködésével – a minősített többségi tulajdonú gazdasági társaságok kötelezettségeinek alakulását, az Önkormányzat likviditására, pénzügyi-egyensúlyi helyzetére gyakorolt hatását.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATAI

Az Önkormányzat 2010. évi zárszámadása²⁶ szerint **költségvetési kiadásainak 99,1%-át, 59 607 millió Ft-ot a kötelező, illetve 0,9%-át, 543 millió Ft-ot az önként vállalt feladatok ellátására fordította.** Az Önkormányzat nyilatkozata alapján az önként vállalt feladatok a városmarketing tevékenységhez, egyes civil szervezetek és alapítványok működésének támogatásához, illetve különféle tagdíjak befizetéséhez kapcsolódtak, melyek a Polgármesteri hivatal költségvetésében jelennek meg.

Az Önkormányzat az Ötv-ben és más törvényekben meghatározott kötelező feladatainak ellátásáról az intézmények és gazdasági társaságok alapító okirataiban, illetve társasági szerződéseiben, a társulással kötött megállapodásban, az Egyetemmel, civil szervezetekkel, gazdálkodó szervezetekkel kötött feladatellátási megállapodásban foglaltak szerint gondoskodott. Ezekben a dokumentumokban rögzítette az önként vállalt feladatok ellátására vonatkozó rendelkezéseket is. Az Önkormányzat SzMSz-ében²⁷ az önként vállalt feladatokat nem határozták meg, azonban rögzítették a nem kötelező feladatok végzésének szabályait. Az önként vállalt feladatok terjedelmét az éves költségvetési rendeletekben az adott évi költségvetés forrásainak ismeretében határozták meg.

²⁶ az Önkormányzat 5/2011. (IV. 29.) számú rendelete Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2010. évi zárszámadásáról

²⁷ az Önkormányzat 17/2000. (V. 1.) számú rendelete Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról

A 2010. évi működési kiadások kötelező feladatonkénti megoszlását és azok finanszírozási arányait az alábbi táblázat mutatja be:

Ellátott feladat	Működési kiadás összesen (millió Ft)	Kötelező feladatok kiadásainak részaránya %	Működési bevétel összesen (millió Ft)	Állami támogatás részaránya %	Intézményi saját bevétel részaránya %	Önkormányzati támogatás részaránya %
Óvodák	3 016	100	3 031	48	13	39
Általános iskolák	8 239	100	8 281	49	12	39
Gimnáziumok	2 079	100	2 100	50	9	41
Szakközépiskolák, szakképző intézmények	4 674	100	4 729	49	11	40
Kollégiumok	874	100	914	43	23	34
Szociális intézmények	2 593	100	2 610	34	23	43
Gyermekjóléti intézmények	1 686	100	1 697	34	7	59
Közművelődési intézmények	2 557	100	2 655	29	28	43
Sportlétesítmények						
Igazgatási intézmények						
Egyéb intézmények	1 199	100	1 705	41	44	15
Intézmények összesen	26 917	100	27 722	44	16	40
Polgármesteri Hivatalban ellátott feladatok működési kiadásai	14 478	96	25 338	18	82	0
Működési kiadások összesen	41 395	98	53 060	31	48	21

A 2010. évi működési kiadások 65%-a (26 917 millió Ft) az intézmények, a többi **a Polgármesteri hivatal költségvetésében** jelent meg. A Polgármesteri hivatal 14 478 millió Ft összegű működési költségvetéséből – az Önkormányzat 2010. évi zárszámadási rendelete alapján – a személyi és dologi kiadások 3221 millió Ft-tal, 22,2%-kal, az Önkormányzat által folyósított ellátások 3251 millió Ft-tal, 22,5%-kal, a városüzemeltetési feladatokhoz, a kötelező önkormányzati feladatokat ellátó gazdasági társaságok működési és fejlesztési célú pénzeszköztadásához és a különböző városmarketing feladatokhoz, egyéb szervezetek támogatásához kapcsolódó kiadások 8006 millió Ft-tal, 55,3%-kal részesültek.

Az intézmények működési kiadásai a 2007. évi 27 918 millió Ft-hoz viszonyítva 1,1%-kal csökkentek, a Polgármesteri hivatalban kezelt feladatok működési kiadásai viszont 10 882 millió Ft-ról 14 478 millió Ft-ra, 25%-kal nőttek, összességében az ellenőrzött időszak első és utolsó éve között a teljesített működési kiadás 6,7%-kal nőtt. A Polgármesteri hivatal költségvetésében elszámolt működési kiadások növekedését a központi kezelésű szakfeladatok (városüzemeltetés, városfejlesztés, oktatási, egészségügyi és sportkiadások) dologi kiadásainak, illetve az Önkormányzat által folyósított ellátásoknak együttes 3700 millió Ft összegű, 77,7%-os emelkedése eredményezte. Ennek oka, hogy az energiaárak és a szolgáltatások díjai inflációt meghaladóan emelkedtek, illetve

a jogszabályok változása miatt növekedtek a szociális és gyermekvédelmi ellátások.

Az intézmények 2007-2010 között 100%-ban kötelező feladatot láttak el. A feladat finanszírozásának aránya a vizsgált időszakban romlott, 2007-ben az önkormányzati intézmények működési kiadásainak 50,3%-át, 14 036 millió Ft-ot finanszírozott állami hozzájárulás, melynek aránya a központi forrásszabályozás kedvezőtlen változása miatt 2010-re 43,9%-ra, 12 177 millió Ft-ra csökkent. Javult a finanszírozásban az intézményi bevételek részaránya 3350 millió Ft-ról, 12%-ról 4524 millió Ft-ra, 16,3%-ra, ami részben kompenzálta a központi költségvetési forrás csökkenését. A feladatellátás finanszírozásához a fenntartói támogatás 450 millió Ft-tal, 1,9 százalékponttal nőtt.

Az **Önkormányzat működési költségvetését** összességében 16 620 millió Ft összegű az állami támogatás 31,3%-ban fedezte 2010-ben, amely 2007-hez viszonyítva 1,4 százalékpontos csökkenést mutat, a saját bevételek finanszírozási aránya 46,4%-ról 47,9%-ra, 2005 millió Ft-tal nőtt.

Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatai körében a vizsgált időszakban nem történt változás. Kötelező és önként vállalt feladatait²⁸ 2010. december 31-én 103 költségvetési szervvel (Polgármesteri hivattal együtt) és 15 gazdasági társasággal látta el.

Kötelező feladatot lát el az Önkormányzat által fenntartott 12 önállóan működő és gazdálkodó, valamint 91 önállóan működő költségvetési szerv, 247 telephelyen. A Polgármesteri hivatal a kötelező feladatok mellett önként vállalt feladatot is ellát.

Az önkormányzati **intézmények szervezeti struktúrája** az alábbi:

- közoktatási feladatot 84 intézmény lát el (31 óvoda, 25 általános iskola, 17 középiskola, négy kollégium és két fogyatékos oktatást végző intézmény), 2006-hoz viszonyítva az intézmények integrációja eredményeként 11-gyel csökkent az intézmények és 30-cal a telephelyek száma;
- az egészségügyi feladatokat 2009-től az Egészségügyi Holding Zrt-hez tartozó kft-k látják el;
- szociális és gyermekvédelmi feladatokat 9 intézmény végez (5 intézmény idősgondozást, 4 pedig gyermekvédelmi feladatokat), a vizsgált időszak alatt az ágazat feladatellátását biztosító szervezeti felépítésben változás nem történt;
- közművelődési feladatokat végez hét intézmény (zenekar, énekkar, könyvtár, művelődési központ és a színházak), számuk a vizsgált időszakban nem változott;

²⁸ A kötelező és önként vállalt feladatok megbontása az Önkormányzat saját besorolása alapján történt.

- igazgatási feladatokat lát el a Polgármesteri hivatal, egyéb feladatként a helyi tűzvédelemről gondoskodik, illetve ellátják a közlekedési felügyeletet, hét telephelyen.

Az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak ellátásában részt vett 15 többségi részesedésű **gazdasági társasága**, melyek közül nyolc az Önkormányzat kizárólagos tulajdona, egy társaságban minősített többségi, két társaságban többségi, négy társaságban pedig kisebbségi befolyása van. A közszolgáltatási feladatokat a DV Zrt. cégcsoportja végzi, egyes leányvállalatok a kötelező feladatok mellett önként vállalt feladatot is ellátnak.

Az Önkormányzat feladatellátásában a gazdasági társaságok az alábbiak szerint vesznek részt:

- A középfokú oktatási feladatok közül a szakképzés kiegészítő tevékenységét a vizsgált időszak végén – a 2008-ban szakképzés szervezési feladatok végzésére alapított társasággal együtt – két gazdasági társaság, egy 70%-os és egy 80%-os önkormányzati tulajdoni hányaddal rendelkező kft. látta el. A szociális feladatok végzésében egy kizárólagos önkormányzati tulajdonú nonprofit kft. is közreműködött a vizsgált négy évben, ennek keretében ellátta a közmunkaprogram lebonyolításával összefüggő feladatokat, a közterület fenntartásában való közreműködéssel;
- Az egészségügyi feladatellátást 2009. január 1-jéig gazdasági társaság végezte. Az Önkormányzat és a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Közgyűlése 2008-ban megalapította az Egészségügyi Holding Zrt-t, majd 2009. január 1-jén megtörtént a bevitt kft-k tulajdonrészeinek felértékelése és az üzletrészek apportálása. Az Önkormányzat által 2009-2010-ben 888 millió Ft értékű részvény vásárlása eredményként alakult ki az 50-50%-os tulajdoni hányad. A társaságnak további négy társaságban kizárólagos és egy társaságban kisebbségi befolyása van, azoknak további kettő társult vállalkozásban van kisebbségi befolyása. A tagvállalatok és társult vállalkozások részt vesznek a feladat ellátásában;
- A kultúra területén a 2008-ban alakult Debreceni Ifjúsági Szolgáltató Kft-vel együtt négy kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság folytat közművelődési és művészeti tevékenységet, szervez művészeti kiállításokat. A kötelező sportfeladatot négy gazdasági társaság végezte 2007-2010 között, melyek közül kettő kizárólagos önkormányzati tulajdonú, további két kisebbségi befolyással bíró gazdasági társaság. Egy kisebbségi befolyással bíró gazdasági társaság önként vállalt feladatként folytat sportszervezési feladatokat. Egyéb ágazatba tartozó feladatot egy gazdasági társaság lát el, ahol az Önkormányzat többségi befolyással rendelkezik. A társaság önként vállalt feladatként EU-s pályázatok készítésével és lebonyolításával foglalkozik;
- Az Önkormányzat a helyi közszolgáltatási feladatokat a kizárólagos önkormányzati tulajdonú DV Zrt. tíz tagvállalata, valamint azok további 21 kapcsolatos vállalkozásai tevékenységével biztosítja. A DV Zrt. alaptevékenysége önként vállalt feladat, az Önkormányzat vállalkozói vagyonának működtetése;

- A hulladékkezelés-szállítást és a közterület fenntartást a DV Zrt. 49%-os tulajdoni hányaddal rendelkező gazdasági társaság látja el, akinek további öt – három minősített többségi, kettő kisebbségi befolyást biztosító – kapcsolt vállalkozása közül egy vesz részt a feladat ellátásában. A víz- és szennyvízkezelést a DV Zrt. kizárólagos tulajdonát képező gazdasági társaság végzi, további hat – öt minősített többségi, egy kisebbségi befolyást biztosító – kapcsolt vállalkozása közül, négy vesz részt a kötelező feladat ellátásában;
- A helyi tömegközlekedés, valamint a parkolás biztosításáról a DV Zrt. kizárólagos tulajdonát képező gazdasági társaság gondoskodik három kapcsolt vállalkozásával együtt, ahol minősített többségi befolyással rendelkezik. A három kapcsolt vállalkozás közül egy vállalkozás, aki 2009. december 18-tól tartozik a társasághoz, nem vesz részt a feladat ellátásában, önként vállalt feladatként energetikai fejlesztéssel foglalkozik. A DKV Zrt. biztosítja a helyi tömegközlekedést a kötött pályás villamos és trolibusz, valamint a helyi buszközlekedés működtetésével, fenntartásával. A feladat ellátásában 2009. június 30-ig részt vett a Hajdú-Volán társaság, aki feladatellátási szerződés keretében a központi költségvetésből származó központosított előirányzat erejéig ellátta a helyi buszközlekedést;
- A távhőszolgáltatást, mint kötelező közszolgáltatási feladatot a DV Zrt. kizárólagos tulajdonát képező gazdasági társaság látta el a vizsgált időszakban. A vagyonyüzemeltetés feladatának ellátásában (ingatlankezelés, önkormányzati bérlakások üzemeltetése, ipari park kezelői feladat ellátása, belvárosi ingatlanfejlesztés) a DV Zrt. kizárólagos tulajdonát képező gazdasági társaság működik közre három kapcsolt vállalkozásával együtt, ahol két társaságban minősített többségi, egy társaságban pedig kisebbségi befolyással rendelkezik. A kapcsolt vállalkozások közül kettő részt vesz a közszolgáltatás végzésében, egy vállalkozás önként vállalt feladatot lát el;
- A DV Zrt. kizárólagos tulajdonát képezi további hat gazdasági társaság, melyek közül négy társaság önként vállalt feladatot lát el, többek között hírközlés, lapkiadás, médiareklám területén. Kötelező feladatot lát még el a fürdőszolgáltatás biztosításával, repülőtér üzemeltetésével.

Az önkormányzati feladatok ellátásában résztvevő gazdasági társaságok jellemzőiről a 4. számú melléklet ad további tájékoztatást.

Az önkormányzati feladatellátásban az intézmények és gazdasági társaságok mellett egyéb szervezetek is részt vettek. A hajléktalan ellátást, az utcai szociális munkát négy civil szervezettel kötött ellátási szerződés útján látatja el az Önkormányzat.

Államháztartáson kívüli szervezeteknek (egyház) **nem történt intézmény, illetve feladatátadás.**

A DV Zrt-nek a konszolidációba bevont tagvállalataival együtt a saját tőkéje 20 302 millió Ft, a jegyzett tőkéje 16 294 millió Ft volt. A közszolgáltatások ellátásában részt vevő többségi tulajdonú gazdasági társaságok **saját tőke-jegyzett tőke aránya** 2010-ben 1,25, összességében a saját tőke meghaladja a jegyzett tőke összegét. A cégcsoport társaságai közül öt társaság esetében alacsonyabb a saját tőke, mint a jegyzett tőke. A többségi tulajdonban lévő továb-

bi tíz társaság esetében a saját tőke-jegyzett tőke arány 2010-ben 3,54 volt, egy társaságnak volt negatív a saját tőkéje. A 25%-51% közötti önkormányzati tulajdoni hányaddal rendelkező gazdasági társaságok saját tőke-jegyzett tőke aránya 2010-ben 1,37. A csoportban lévő társaságok közül az Egészségügyi Holding Zrt. konszolidált mérlege alapján számított mutatója 0,95, és aránya folyamatosan csökken. Az Önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező gazdasági társaságok közül 2010-ben a veszteség pótlására egy társaság – a Jégcsarnok Kft. – részére 31 millió Ft összegű **tőkejuttatást** biztosított.

Az Önkormányzat 2010. december 31-én egy **felszámolás alatti cégben** rendelkezett kisebbségi befolyással. A 2006-tól fizetéseképtelen sportfeladatot végző cég felszámolása jelenleg még folyamatban van.

A gazdasági társaságok által ellátott közszolgáltatásokhoz kapcsolódó **szolgáltatási díjak** (hulladékszállítási, temetkezési, távhő-szolgáltatási, ivóvíz szolgáltatási, szennyvízelvezetési, parkolási, helyi tömegközlekedési, lakás- és helyiségbérlet, valamint a közterület-használati díj) megállapítása a Közgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozik, azok meghatározása önkormányzati rendelettel történik. A szolgáltatási díjakra tekintettel a DKV Zrt. részesül az Önkormányzattól működési célú pénzeszközáradásban a helyi tömegközlekedési díjak miatt, amelyet az Önkormányzat – figyelemmel a mindenkor hatályos miniszteri rendeletben meghatározott központi költségvetésből nyújtott támogatásra is – a társasággal kötött szerződés alapján állapít meg.

A 11 többségi tulajdonú gazdasági társaságnál a társaságok által nyújtott adatszolgáltatás alapján az Önkormányzati kötelező és önként vállalt feladatokhoz rendelt 2010. évi **év végi nettó vagyona** összesen 25 782 millió Ft. A tulajdonukba adott 2010. év végi nettó vagyon összesen 103 millió Ft. A társaságok által kimutatott, üzemeltetésre átadott 2010. év végi nettó vagyon összege 25 678 millió Ft. Fentiekén túl a gazdasági társaságok a tevékenység végzéséhez bérleti szerződés keretében használnak önkormányzati tulajdonú eszközöket. Az Önkormányzat a társaságok feladatellátásához **vagyonkezelésbe eszközöket nem adott.**

Az Önkormányzat gazdasági társaságai, illetve, amelyekben részesedéssel rendelkezik – 53 gazdasági társaság – meghatározó szerepet láttak el a közszolgáltatások ellátásában. A tevékenység folytatásához az Önkormányzat gondoskodott a megfelelő tőkeellátottságról, a feladat végzéséhez szükséges vagyon rendelkezésre bocsátásáról. A társaságok lejárt határidejű szállítói kötelezettségének (2010-ben 1109 millió Ft) 76,2%-át az 50%-os tulajdoni hányaddal bíró Egészségügyi Holding Zrt-ben mutattak ki. A társaságok által felvett hosszú lejáratú hitel 2010. év végi állománya 5345 millió Ft, melyből a DV Zrt. 1928 millió Ft-tal az Egészségügyi Holding Zrt. pedig 684 millió Ft-tal részesedik.

A vizsgált időszakban az Önkormányzat pénzügyi helyzetére hatással volt a gazdasági társaságok működése, kötelezettségeik és azokban bekövetkező változások. A szélesen tagolt struktúra nehezíti a pénzügyi helyzetük átláthatóságát.

A 2007-2010. években intézmény, **feladat átvételére** nem került sor, **intézmény átadásáról** 2008-ban és 2009-ben döntött a Közgyűlés. A társulás részére adta át az Önkormányzat²⁹ – a költségvetési szerv feladatai hatékonyabb ellátása érdekében – egy általános iskola és alapfokú művészeti intézmény, valamint egy óvoda fenntartását. A döntéssel 100 óvodai nevelt gyermekkel és 630 tanulói létszámmal csökkent az Önkormányzat által ellátottak száma. A Közgyűlés határozata³⁰ értelmében 2009. július 1. napjával egy mezőgazdasági és közgazdasági szakközépiskola, valamint kollégium átadására került sor az Egyetem részére, melynek indoka az volt, hogy a költségvetési szerv által ellátott közfeladat más szervezetben hatékonyabban teljesíthető. A feladat átadásával az ellátotti létszám 506 tanulóval csökkent. A két intézmény átadásának a költségvetési helyzetre gyakorolt hatása pozitív, mivel összesen 88 millió Ft-tal csökkent az önkormányzati támogatás összege, azonban ez nem jelentős, a mértéke a 2010. évi működési kiadások 0,2%-a.

A vizsgált időszakban a feladatmutatóval mérhető kötelező önkormányzati feladatokat igénybe vevő **ellátottak száma** összességében 8,9%-kal, a 2007. évi 47 230 főről a 2010. évi 43 032 főre csökkent. Az eredmény kialakulásában meghatározó szerepe volt a demográfiai változások miatt csökkenő gyermek és tanulói létszámnak. A társulásnak, illetve az Egyetemnek átadott három intézmény 1236 fő óvodai és tanulói létszáma az ellátotti létszám 2,6%-os csökkenését eredményezte.

A **közoktatási intézményekben** a szolgáltatást igénybe vevők száma 2007. évi 38 235 főről a 2010. évi 34 612 főre, 9,5%-kal csökkent. Az ágazat **fajlagos kiadása** az ellátotti létszám csökkenése, valamint a takarékos gazdálkodás, a racionális feladatellátás ellenére 2007-2010 között 531 428 Ft-ról 545 543 Ft-ra, 2,7%-kal nőtt. Az ágazatban a kiadások **állami támogatással való fedezettségének aránya** a vizsgált időszakban a 2007. évi 293 394 Ft-ról 2010. évi 267 804 Ft-ra, 8,3%-kal csökkent, amely a központi forrásszabályozás eredménye. A központi támogatás csökkenését ellensúlyozta az egy ellátottra jutó saját bevétel 30%-os és az önkormányzati támogatás 15,8%-os emelkedése.

A **szociális intézményekben** az ellátottak száma 14,6%-kal, a 2007. évi 2371 főről a 2010. évi 2024 főre csökkent, az ágazat **fajlagos kiadása** a 2007. évi 1 091 845 Ft-ról 1 280 956 Ft-ra, 17,3%-kal emelkedett. Az **állami támogatással való fedezettség aránya** a vizsgált időszakban a 2007. évi 366 706 Ft-ról 2010. évi 431 905 Ft-ra, 17,8%-kal nőtt. A fajlagos kiadások növekedési ütemétől kisebb mértékben, 501 443 Ft-ról 559 840 Ft-ra, 11,6%-kal nőtt a finanszírozásban kiegészítő szerepet játszó önkormányzati támogatás, mivel a szociális intézmények saját bevétele 223 697 Ft-ról 297 871 Ft-ra, 33,2%-kal nőtt.

A **gyermekjóléti intézményekben** az ellátottak száma 3,4%-kal, a 2007. évi 6624 főről a 2010. évi 6396 főre csökkent. Az ágazat **fajlagos kiadása** 243 449 Ft-ról 263 561 Ft-ra, 8,3%-kal emelkedett, az **állami támogatással való fedezettség aránya** a vizsgált időszakban a 2007. évi 96 694 Ft-ról

²⁹ a Közgyűlés 148/2008. (VI. 26.) számú határozata

³⁰ a Közgyűlés 46/2009. (III. 31.) számú határozata

2010. évi 91 226 Ft-ra, 5,6%-kal csökkent. A finanszírozásban kiegészítő szerepet játszó önkormányzati támogatás fajlagos összege 132 222 Ft-ról 156 604 Ft-ra, 18,4%-kal, az intézmények saját bevétele pedig 14 533 Ft-ról 17 441 Ft-ra, 20%-kal nőtt.

2. A PÉNZÜGYI EGYENSÚLYI HELYZET ALAKULÁSA

2.1. A működési és a felhalmozási egyensúly alakulása

A hagyományos költségvetési szerkezet helyett az Önkormányzat pénzügyi helyzetét a CLF módszerrel mutatjuk be, amelyben jobban elkülönülnek a vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások az önkormányzati feladatokkal kapcsolatos közvetlen működtetési bevételektől és kiadásoktól. A módszer következetesen elkülöníti a folyó és a felhalmozási (beruházási) költségvetés bevételeit és kiadásait, azok költségvetési egyenlegeit. A saját folyó bevételek, valamint a saját felhalmozási bevételek nem tartalmazzák az előző évi pénzmárványok felhasználásából származó pénzforgalom nélküli bevételeket³¹.

A **folyó költségvetés** egyenlege, a működési jövedelem megmutatja, hogy az Önkormányzat éves folyó bevétele fedezetet biztosít-e a kötelező és önként vállalt feladatellátáshoz kapcsolódó éves folyó kiadására. A működési jövedelem negatív értéke pénzügyileg fenntarthatatlan helyzetet jelez. A mutató pozitív értéke megtakarítást mutat, amely forrásul szolgálhat az Önkormányzat fennálló kötelezettségei megfizetéséhez, valamint fejlesztéseihez.

A **felhalmozási (beruházási) költségvetés** pozitív értéke felhalmozási többletet mutat, amely a jövőbeni fejlesztések forrását biztosíthatja. Amennyiben a folyó költségvetési hiány finanszírozása a felhalmozási többletből történik, ez szűkebb értelemben vagyonfelélésnek tekinthető. Amennyiben a felhalmozási költségvetés megtakarítása fejlesztési célú hitelek, kötvények adósságszolgálatát finanszírozza, az változatlan vagyontömeg mellett, a korábban megelőlegezett tőkebevételek valós realizációjának tekinthető. A felhalmozási deficit által generált finanszírozási igény önmagában nem jár pénzügyi kockázattal, a pénzügyileg fenntartható beruházásokhoz kapcsolódó kötelezettségvállalás (adósságszolgálat) prudens költségvetési gazdálkodással teljesíthető.

A módszer a **pénzügyi kapacitás** fogalmát helyezi a középpontba. Az adós hitelfelvételi képessége, hosszú távú fizetőképessége vagy bonitása a pénzügyi kapacitással, ezen belül is a nettó működési jövedelemmel jellemezhető. A **nettó működési jövedelem** negatív értéke az egyes költségvetési években jelentkező adósságszolgálat túlzott mértékére utal³². A nettó működési jövedelem negatív értékének felhalmozási többletből, vagy további hitelből történő finanszírozása pénzügyileg nem fenntartható gazdálkodást vetít előre. A pozitív értéket mutató nettó működési jövedelem fejlesztési kiadások fedezetét biztosíthatja, illetve a folyamatosan, évenként képződő pozitív nettó működési jövedelemből

³¹ A költségvetési években kialakuló hiány finanszírozása az előző években képzett tartalékok felhasználásával is történhet.

³² Kivéve, ha annak finanszírozására a korábbi években képzett tartalékok fedezetet nyújtanak.

meghatározható a jövőben vállalható, teljesíthető éves adósságszolgálat, ily módon az a hitelösszeg, amely – a többi tényezőt, feltételt adottnak tekintve – visszafizetési kockázat nélkül felvehető.

A CLF módszer alapján a pénzügyi kapacitás mértéke az Önkormányzat összevont, nettósított, a központi információs rendszerbe a MÁK-on keresztül leadott éves költségvetési beszámolójának 80-as űrlapjában szerepeltetett adatok alapján került meghatározásra.

CLF módszer szerinti önkormányzati adatok

ezer Ft				
Megnevezés	2007	2008	2009	2010
Folyó bevételek	42 177 992	45 565 707	45 014 197	44 313 691
Folyó kiadások	40 018 922	44 543 059	42 381 708	42 954 275
Működési jövedelem	2 159 070	1 022 648	2 632 489	1 359 416
Nettó működési jövedelem =működési jövedelem - tőketörlesztés	-93 855	228 269	-188 894	-1 269 276
Felhalmozási bevételek	3 285 784	7 152 827	10 860 806	10 091 733
Felhalmozási kiadások	7 404 426	11 104 728	14 461 916	15 160 324
Felhalmozási költségvetés egyenlege	-4 118 642	-3 951 901	-3 601 110	-5 068 591
Finanszírozási műveletek nélküli (GFS) pozíció = működési jövedelem + felhalmozási költségvetés egyenlege	-1 959 572	-2 929 253	-968 621	-3 709 175
Finanszírozási műveletek egyenlege	2 232 082	2 915 055	-135 158	2 508 209
Tárgyévi pénzügyi pozíció változás	272 510	-14 198	-1 103 779	-1 200 966
Egyéb tájékoztató adatok				
Összes kötelezettség*	17 273 606	21 073 689	28 359 529	31 923 116
-ebből rövid lejáratú	6 699 227	6 866 768	9 900 317	8 740 903
Folyószámlahitel napi átlagos állománya **	109 489	46 270	32 049	40 785
Likvidhitel napi átlagos állománya**	0	0	0	8 219
Munkabérhitel napi átlagos állománya**	2 345	2 195	0	0
Finanszírozásba vonható eszközök:	5 803 140	5 772 060	4 668 279	3 467 313
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok év végi állománya	17 772	890	888	888
Hosszú lejáratú bankbetétek év végi állománya	0	0	0	0
Értékpapírok év végi állománya	0	0	0	0
Pénzeszközök (idegen pénzeszközök nélkül) év végi állománya	5 785 368	5 771 170	4 667 391	3 466 425

* Az összes kötelezettséget a passzív pénzügyi elszámolások nélkül vettük figyelembe, mert a passzívák a pénzmaradvány elszámolás tételei közé tartoznak.

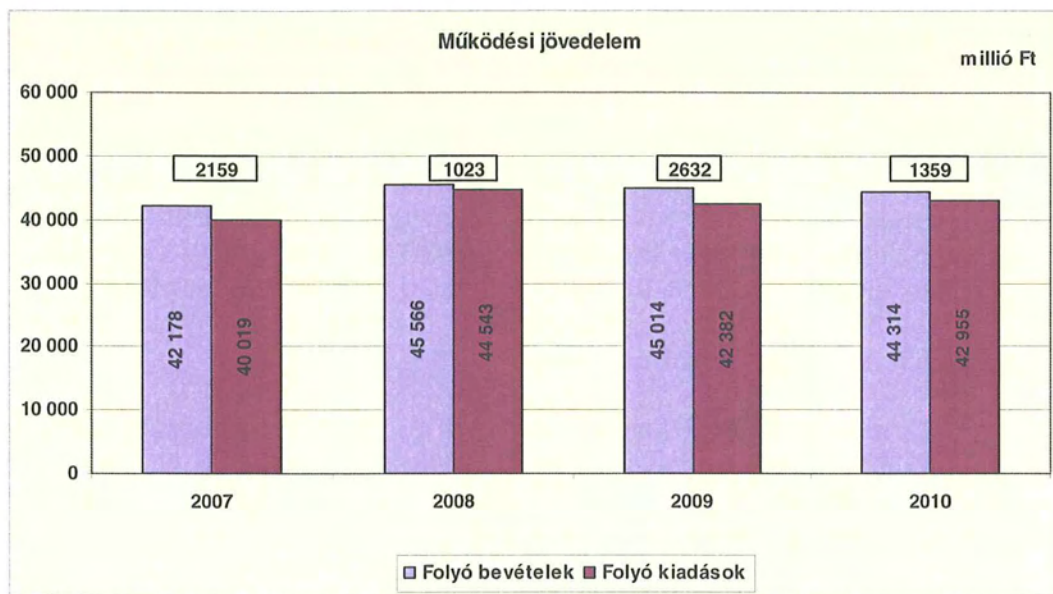
** Alikvid- és a folyószámlahitel átlagos állományát 365 napos nevezővel számítottuk.

A részletes adatokat a jelentés 2. számú melléklete tartalmazza.

A CLF módszer szerint figyelembe vett folyó és felhalmozási bevételek és kiadások alakulását elhanyagolható mértékben befolyásolta, hogy azok az Önkor-

mányzat gesztor szerepéből adódóan a Debreceni Agglomeráció Hulladékgazdálkodási Társulás adatait is tartalmazzák³³.

A vizsgált időszakban **az Önkormányzat folyó költségvetési egyenlege, működési jövedelme pozitív összegű volt**, melyet a következő ábra szemlélteti:



A **folyó költségvetés egyenlege** (a működési forrástöbblet) 2007-ben a folyó kiadások 5,4%-át (2159 millió Ft-ot), 2008-ban 2,3%-át (1023 millió Ft-ot), 2009-ben 6,2%-át (2632 millió Ft-ot), 2010-ben 3,2%-át (1359 millió Ft-ot) jelentette. A vizsgált időszakban a működési jövedelem 7173 millió Ft megtakarítást mutatott, amely forrásul szolgált az Önkormányzat fennálló tőketörlesztési kötelezettségeinek teljesítéséhez, valamint fejlesztéseinek finanszírozásához.

A pozitív előjelű folyó költségvetési egyenleg ellenére az Önkormányzat folyószámla, valamint 2007-2008-ban munkabérhitelt vett fel, egyrészt az átmeneti likviditási problémák kezelése, másrészt fejlesztési kiadásai finanszírozása miatt. A folyószámlahitel napi átlagos állománya 2007-2010 között 62,4%-kal csökkent (109 millió Ft-ról 41 millió Ft-ra), az igénybe vett napok száma 50 napról 16 napra csökkent.

Az Önkormányzat kötelezettségein belül a 2007-2010 közötti időszakban a rövid lejáratú kötelezettségek állományának aránya csökkenő tendenciát mutatott, a 2007. évi 38,8%-ról 2010-re 27,4%-ra változott. Az Önkormányzat 2007. december 31-én fennálló pénz és tőkepiaci kötelezettsége 11 356 millió Ft-ról közel két és félszeresére, 27 513 millió Ft-ra nőtt a hosszú lejáratú hitelfelvételek és az elszámolt árfolyamváltozás miatt. Az összes kötelezettségen belül a hosz-

³³ A 2008-2010. években a Debreceni Agglomeráció Hulladékgazdálkodási Társulás bevételi főösszege a pénzmaradvány igénybevétele nélkül 2008-ban 8 millió Ft, 2009-ben 49 millió Ft, 2010-ben 63 millió Ft, kiadási főösszege 2008-ban 5 millió Ft, 2009-ben 37 millió Ft, 2010-ben 56 millió Ft volt.

szű lejáratú pénzügyi kötelezettségek 2007–2010 között több mint kétszeresére (12 129 millió Ft-tal) nőttek.

A rövid lejáratú kötelezettségek 2010-ben 8741 millió Ft-ot tettek ki, amely 2042 millió Ft-tal (30,5%) több a 2007. évi rövid lejáratú kötelezettségállománynál. Az Önkormányzat 2007-2010 év végén lejárt szállítói tartozásállománnyal nem rendelkezett.

Az Önkormányzat 2010. évi záró pénzkészlete 3466 millió Ft volt, amelynek 86,7%-a kötelezettséggel terhelt.

Az Önkormányzat pénzügyi kapacitása 2008-ban pozitív, azonban 2007-ben és 2009-2010-ben negatív értéket mutatott. A **nettó működési jövedelem**³⁴ értéke a folyó költségvetési pozíció mellett az adott költségvetési év adósságtörlesztésének hatását is tükrözi. 2007-2010 között a 7173 millió Ft működési jövedelemnek 118,5%-át (8497 millió Ft) tette ki a tőketörlesztés és az értékpapírok beváltása, amelynek kifizetését követően negatív nettó működési jövedelme keletkezett az Önkormányzatnak (1324 millió Ft).

A nettó működési jövedelem – évről évre eltérő nagyságrendű tőketörlesztés mellett – 2007-ben -94 millió Ft, 2008-ban 228 millió Ft, 2009-ben -189 millió Ft, 2010-ben -1269 millió Ft volt. A pénzügyi kapacitás 2008-hoz viszonyított romlását a tőketörlesztés összegének emelkedése okozta. A tőketörlesztés összege 2009-2010-ben több mint háromszorosa (2821 millió Ft, 2628 millió Ft) volt a 2008. évi 794 millió Ft-nak. Kötvény visszafizetésére került sor 2007-ben (1316 millió Ft) és 2009-ben (1184 millió Ft), összesen 2500 millió Ft értékben.

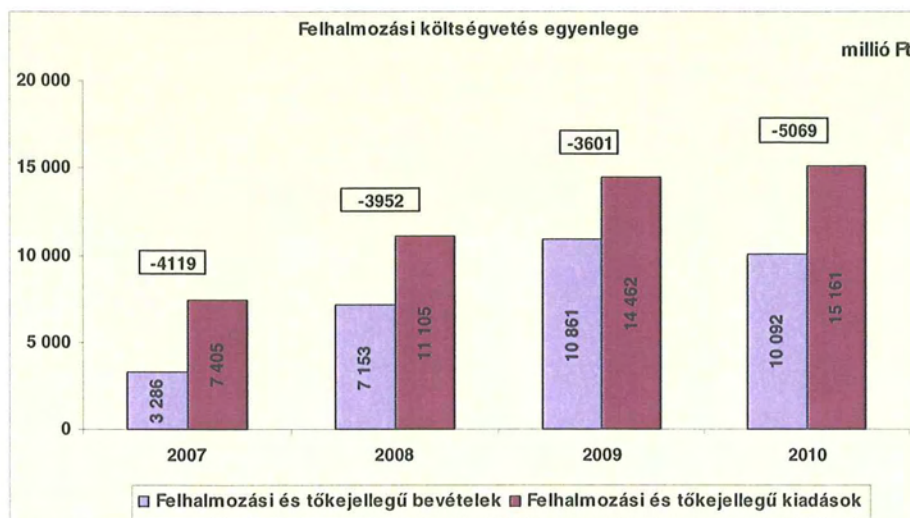
Az Önkormányzatnak (a CLF módszer alapján) a fejlesztési kiadások fedezete – változatlan nettó működési jövedelem képződése mellett – nem biztosított. Továbbá információul szolgál a jövőben vállalható teljesíthető adósságszolgálat mértékéről.



³⁴ pénzügyi kapacitás

A 2007-2010. években **az Önkormányzat felhalmozási költségvetésének egyenlege folyamatosan negatív összegű volt.**

A felhalmozási költségvetés egyenlegét évről évre a következő ábra szemlélteti:



A felhalmozási forráshiánynak a felhalmozási és tőke jellegű kiadásokhoz viszonyított aránya 2007-ben 55,6% (4119 millió Ft), 2008-ban 35,6% (3952 millió Ft), 2009-ben 24,9% (3601 millió Ft), 2010-ben 33,4% (5069 millió Ft) volt.

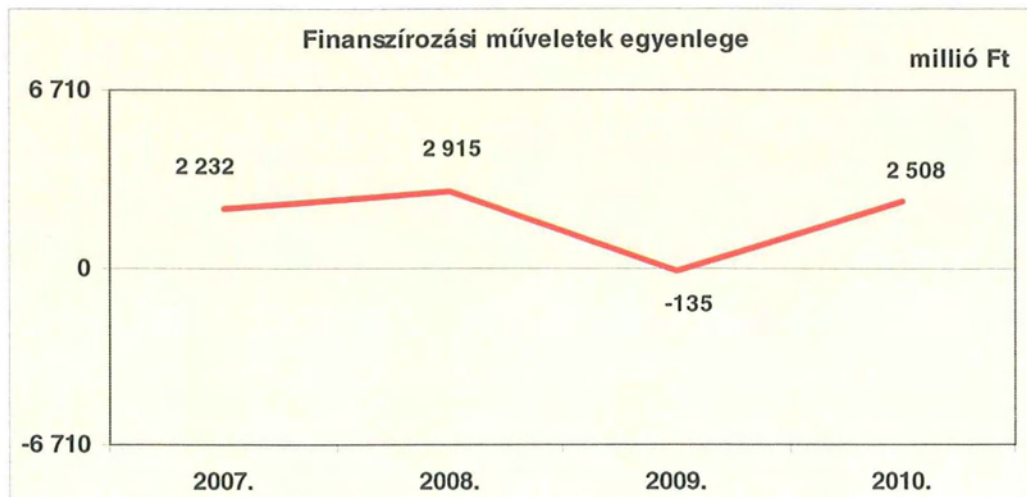
A pénzügyi egyensúly fenntartása külső források bevonásával volt biztosítható. A 2007-2010. években 5997 millió Ft hitelt törlesztettek, továbbá 2500 millió Ft volt a kötvény beváltása miatt fizetendő kötelezettség. Az adósságszolgálat, továbbá a felhalmozási forráshiány 2007-2010. között 25 238 millió Ft-ot tett ki, amelyre az időszakban képződő 7173 millió Ft működési megtakarítás (működési jövedelem), valamint a 2007. január 1-jén rendelkezésre álló 5513 millió Ft pénzkészlet szolgált fedezetül. A további pénzeszközöket 17 400 millió Ft hitel felvételével teremtték meg. Az Önkormányzat 2007-2010. év végén folyószámlahitellel nem rendelkezett.

Az Önkormányzat 2011. évi költségvetési rendeletében – a hagyományos költségvetési szerkezetben – tervezett bevételeinek és kiadásainak különbözete 4825 millió Ft finanszírozási igényt mutat, melyet részben finanszírozhat a 2010. évi 3466 millió Ft záró pénzkészlet. A pénzügyi egyensúly megteremtése további külső források igénybevételét (hitelek felvételét vagy kötvény kibocsátását) igényli.

Az Önkormányzat évenkénti teljes finanszírozási igénye³⁵ a CLF módszer szerint 2007-ben 4212 millió Ft, 2008-ban 3724 millió Ft, 2009-ben 3790 millió Ft, 2010-ben 6338 millió Ft volt, amelynek finanszírozását a finanszírozási célú bevételek és kiadások egyenlege, valamint az előző évek pénzmaradványának igénybevétele biztosította.

³⁵ a nettó működési jövedelem és a beruházási költségvetés eredője

Az Önkormányzat finanszírozási műveletei 2007-2010. évekbeli egyenlegének alakulását a következő ábra szemlélteti:



A finanszírozási célú műveleteket a vizsgált időszakban a jelentés 2. számú mellékletének 4.1-4.8 pontjai részletezik.

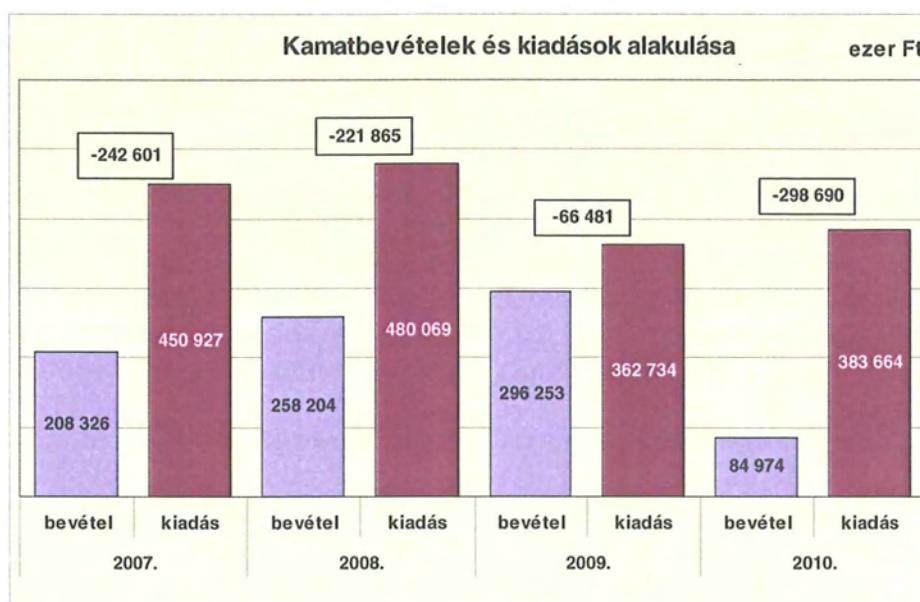
Az Önkormányzat zárszámadási rendeletében a működési és fejlesztési hiányt a hagyományos költségvetési szerkezet alapján mutatta be³⁶, amelyről a jelentés 1. számú melléklete nyújt tájékoztatást.

A vizsgált időszakban a kötelezettségek (passzív pénzügyi elszámolások nélkül) 17 274 millió Ft-ról 31 923 millió Ft-ra emelkedtek, amely együtt járt a kamatkiadások növekedésével.

A 2007-2010 között az Önkormányzat összesen 1677 millió Ft kamatot fizetett meg. Az átmenetileg szabad pénzeszközein realizált kamatbevétel, a teljes kamatráfordítás 50,5%-ának (848 millió Ft) megfelelő összeget tett ki. A 2009. évben a kamatkiadás átmenetileg csökkent, a folyószámlahitel napi átlagos állományának (46 millió Ft-ról 32 millió Ft-ra) csökkenése és kötvény visszaváltása miatt.

³⁶ Nincs kötelező előírás a működési és fejlesztési hiány megállapításának módjára.

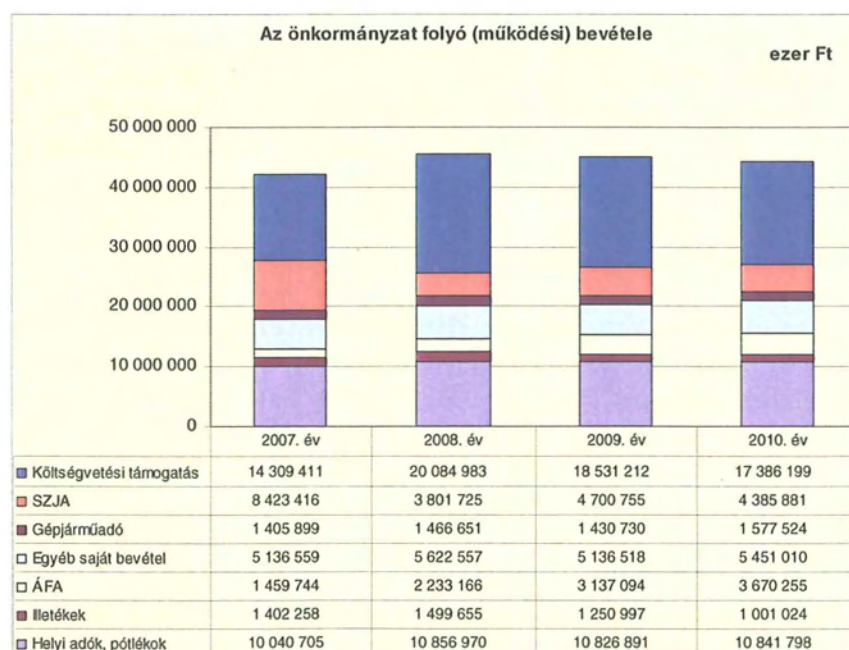
Az Önkormányzat kamatbevételeinek és kamatkiadásainak alakulását a következő ábra mutatja:



A 2011. évre az Önkormányzat a kamatkiadások további emelkedésével kalkulál, a költségvetési rendeletben tervezett 431 millió Ft kamatráfordítás 12,2%-kal, 47 millió Ft-tal haladhatja meg a 2010. évi teljesítést.

2.2. Az Önkormányzat bevételeinek alakulása

Az összes folyó bevétel 2007-ről 2010-re 2136 millió Ft-tal (5,1%-kal) emelkedett. A 2007. évi 42 178 millió Ft-ról 2008-ra 45 566 millió Ft-ra nőtt (3388 millió Ft 8,0%), majd ezt követően folyamatosan mérséklődött, 2010-ben 44 314 millió Ft volt. Az Önkormányzat 2007-2010 között realizált főbb bevételi jogcímeinek számszaki adatait az alábbi grafikon mutatja be:



Az Önkormányzat **költségvetési támogatásai** – melyek működési támogatások voltak – a 2007. évi 14 309 millió Ft-ról 2008-ra 20 085 millió Ft-ra, 40,4%-kal nőttek, mivel 2008-tól nem az átengedett szja-ból, hanem költségvetési támogatásból finanszírozzák a teljes normatív állami hozzájárulást. A költségvetési támogatás összege 2008-ról 2009-re 18 531 millió Ft-ra, 2010-re 17 386 millió Ft-ra csökkent a központi támogatáselosztás változása, illetve az ellátotti létszám csökkenése következtében.

Az **átengedett szja** összege a 2007. évről a 2008. évre 54,9%-kal, 4621 millió Ft-tal csökkent, mivel 2008-tól a költségvetési törvény alapján nem az átengedett szja-ból finanszírozták a tűzoltóság által ellátott feladatokat és a korábbi években szja-ból finanszírozott normatív hozzájárulásokat. Az Önkormányzat az előző évihez képest 2009-ben 23,6%-kal (899 millió Ft-tal) többet, 2010-ben 6,7%-kal (315 millió Ft-tal) kevesebb átengedett szja-t kapott.

Az **átengedett szja és az állami támogatások** együttes összege a 2007. évi 22 733 millió Ft-ról a 2010. évre 21 772 millió Ft-ra, 4,2%-kal (961 millió Ft-tal) csökkent. A vizsgált években – a 2008. évi emelkedést követően – folyamatosan mérséklődött. Az előző évihez képest 2009-ben 2,7%-kal (655 millió Ft-tal), 2010-ben 6,3%-kal (1460 millió Ft-tal) kapott kevesebb forrást az Önkormányzat az államtól ezeken a jogcímenek. A változást a Polgármesteri hivatalban a hatósági feladatok növekedése, valamint az ellátotti létszám 4198 fővel (8,9%-kal) történő csökkenése idézte elő.

A **gépjárműadó** alapját, mértékét és egyes mentességi kategóriákat érintő módosítások 2010. január 1-jétől következtek be, ennek hatására a gépjárműadó bevétel a 2007. évi 1406 millió Ft-ról 2010-re 12,2%-kal 1578 millió Ft-ra emelkedett.

Az Önkormányzat **egyéb saját bevételeinek** nagyságrendje változóan alakult, a 2008. évben 9,5%-kal (486 millió Ft-tal) emelkedett, a 2009. évben 8,6%-kal (486 millió Ft-tal) csökkent, a 2010. évben 6,3%-kal (324 millió Ft-tal) nőtt az előző évhez viszonyítva. Az egyéb saját bevételek alakulásában meghatározó szerepet játszott az intézmények működési bevételeinek alakulása.

Az Önkormányzatnál **az áfa bevétel** a 2010. évben a 2007. évhez képest a beruházási kiadások emelkedése miatt jelentősen két és félszeresére (2210 millió Ft-tal) nőtt. Az áfa befizetéséből³⁷ származó bevételek realizált összege a vizsgált időszakban folyamatosan emelkedett, 2010-ben 3670 millió Ft-ot tett ki. Az áfa részesedése az Önkormányzat saját folyó bevételein belül 2007-2010 között 4,8 százalékponttal nőtt, 2010-ben 8,3%-ot tett ki.

Az Önkormányzatnál **az illetékbevétel** a 2010. évben a 2007. évhez képest jelentősen, 28,6%-kal (401 millió Ft-tal) csökkent. Az illetékekből származó bevételek realizált összege 2007-2008 között 1402 millió Ft-ról 1500 millió Ft-ra emelkedett, majd a gazdasági visszaesés hatásai következtében folyamatosan, 2010-re 1001 millió Ft-ra esett vissza. Az illetékek részesedése az Önkormányzat

³⁷ A növekedésben szerepet játszott a fordított áfa elszámolása is, amely mind a bevételi, mind a kiadási oldalon megjelent.

saját folyó bevételein belül 2007-2010 között 1,0 százalékponttal csökkent, 2010-ben 2,3%-ot tett ki.

Az Önkormányzat saját folyó bevételeinek keretében elszámolt különböző jogcímen kivetett **helyi adóbevételei** – iparüzési adó, építményadó, idegenforgalmi adó, vállalkozók kommunális adója – 2007-2010 között eltérő módon emelkedtek. A helyi adókból származó bevételek emelkedő tendenciát mutatnak, a 2010-ben a 2007. évhez képest 8,0%-kal (801 millió Ft-tal) növekedtek. A befolyt helyi adó az előző évhez képest 2008-ban 816 millió Ft-tal (8,1%-kal) emelkedett, 2009-2010-ben érdemben alig változott. A helyi adók részesedése az Önkormányzat saját folyó bevételein belül 2007-2010 között 0,7 százalékponttal nőtt, 2010-ben 24,5%-ot (10 842 millió Ft-ot) tett ki.

A helyi adók mértéke 2007-2010 között nem változott, közülük meghatározó az iparüzési adó, melynek mértéke 2%, aránya a helyi adókon belül 2010-ben 79,9% (8660 millió Ft) volt. Az iparüzési adóerő képesség 2007-ben 6015 millió Ft, 2008-ban 5870 millió Ft, 2009-ben 6649 millió Ft és 2010-ben 6571 millió Ft, az ebből számított személyi jövedelemadó kiegészítés 2007-ben 338 millió Ft, 2008-ban 1291 millió Ft, 2009-ben 852 millió Ft és 2010-ben 1275 millió Ft volt.

Az adózók száma a vizsgált időszakban minden adónemnél folyamatosan emelkedett, a 2007. évi 75 753 főről 2010-re 81 710 főre változott. A növekedés az építményadónál 9,7% (28 426 adózóról 31 184 adózóra), a vállalkozók kommunális adójánál 1,9% (24 227 adózóról 24 689 adózóra), az idegenforgalmi adónál 31,9% (72 adózóról 95 adózóra) és az iparüzési adónál 4,0% (24 743 adózóról 25 742 adózóra) volt. A behajtási és az ellenőrzési tevékenység együttes eredményeként 2007-2010 között 914 millió Ft helyi adóhoz kapcsolódó pótlék, bírság, egyéb sajátos bevétel folyt be az Önkormányzat költségvetésébe.

Az Önkormányzat részesedései és részvényci után 1280 millió Ft bevételt realizált 2007-2010 között. A 2007. évben 578 millió Ft **osztalék és hozambevétel** folyt be, melyből nem az Önkormányzat többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságoktól 78 millió Ft osztalékot³⁸ kapott. Az Önkormányzatnak a DV Zrt-től 2007-ben és 2008-ban 500-500 millió Ft osztalékbevétele származott, míg 2010-ben a DVSC Futbalszervező Zrt. 202 millió Ft-ot fizetett be. Az Önkormányzat osztalékról nem mondott le.

Az Önkormányzat **gazdasági társaságai** a közszolgáltatási feladataik ellátása során jelentős **árbevételt értek el**, segítve ezzel a pénzügyi egyensúly, valamint a feladatellátás magas színvonalú biztosítását. Azon gazdasági társaságok árbevétele, melyekben az Önkormányzatnak tulajdona van – az adat szolgáltatásuk szerint – a vizsgált években folyamatosan növekedett, a 2007. évi 30 849 millió Ft-ról 2008-ra 35 387 millió Ft-ra (14,7%), 2009-re 39 779 millió Ft-ra (12,4%) és 2010-re 45 572 millió Ft-ra (14,6%) változott. 2007-2010 között az árbevétel növekedése 47,7% volt, mely közel kétszerese az Önkormányzat működési célú pénzeszköztadás növekedési arányának (25,5%). Meghatározó volt az Önkormányzat kizárólagos tulajdoni hányadú gazdasági társasá-

³⁸ Az osztalék az OTP Bank Rt-től, a Borsodi Sörgyár Rt-től, az Alföldi Nyomda Rt-től, valamint a Debmüt Rt-től érkezett.

goknál képződött árbevétel, mely 2007-ben 80,6%-át, 2008-ban 78,7%-át, 2009-ben 73,0%-át és 2010-ben 70,7%-át adta az éves árbevételnek. Az éves árbevételek növekedését, valamint az Önkormányzat kizárólagos tulajdoni hányadú gazdasági társaságok árbevétel arányának csökkenését befolyásolta, hogy a 2009-ben létrehozott az Önkormányzat 50%-os tulajdonában lévő Egészségügyi Holding Zrt. és leányvállalatainak bevétele 2009-ben 3386 millió Ft és 2010-ben 5380 millió Ft volt.

A DKV Zrt. árbevétele az előző évhez képest a 2009. évi feladatbővülés következtében 2009-ben háromszorosára, 2010-ben 64,1%-kal emelkedett. A vizsgált időszakban a társaság összes árbevétele 2007-ben 1561 millió Ft, 2008-ban 1690 millió Ft, 2009-ben 5220 millió Ft és 2010-ben 8565 millió Ft volt, az Önkormányzat által biztosított működési célú pénzeszközáadás³⁹ 2007-ben 13,7%-a, 2008-ban 11,4%-a, 2009-ben 6,3%-a és 2010-ben 4,7%-a lett az éves árbevételnek. A DKV Zrt. látta el 2007-2010 között a parkolók üzemeltetését is, a közterületi parkolási díj bevételeit a jogszabályi előírás alapján 2010-től (141 millió Ft) átengedte az Önkormányzatnak.

Az Önkormányzat egészségügyi intézményt nem tartott fenn, költségvetéseiben OEP bevétel nem szerepelt.

Az Önkormányzat felhalmozási bevételei a vizsgált időszakban a következők voltak:

ezer Ft				
Megnevezés	2007. év tény	2008. év tény	2009. év tény	2010. év tény
Tárgyi eszköz értékesítés	510 530	3 960 150	608 642	1 601 375
Egyéb saját tőkebevétel	344 748	220 503	77 012	90 313
Államháztartáson belülről kapott támogatás	2 028 507	2 517 956	9 420 332	8 211 836
EU-tól és külföldről kapott támogatások	13 757	0	17 308	0
Államháztartáson kívülről kapott támogatás	388 242	454 218	737 512	188 209
Összes felhalmozási bevétel	3 285 784	7 152 827	10 860 806	10 091 733

Az Önkormányzatnak a vizsgált időszakban ingatlanok, földterületek, értékesítéséből számottevő bevétele (6681 millió Ft) keletkezett⁴⁰.

³⁹ A DKV Zrt. fenntartói működési támogatása 2007-2010 között 214-192-330-402 millió Ft volt.

⁴⁰ Az Önkormányzat értékesítette 2007-ben a Debrecen, Péterfia u. 25. szám alatti irodaház (229 millió Ft) ingatlanát, 2008-ban a Fűvészkert u. 4. szám alatt található irodaházat (260 millió Ft), valamint 2010-ben a Vágóhíd úton található sporttelepet (412 millió Ft) és a Mikepércsi úti telket és épületet (739 millió Ft). 2011-ben pedig 3887 millió Ft bevételt terveztek ingatlanok eladásából.

Az egyéb saját tőkebevételek között szerepel részvény, üzletrész értékesítéséből származó bevétel, mely 2007-ben 243 millió Ft, 2008-ban 120 millió Ft és 2010-ben 26 millió Ft volt. Az Önkormányzati vagyon bérbeadásából származó bevétel 2007-2010 között 2007-ben 535 millió Ft-ot, 2008-ban 659 millió Ft-ot, 2009-ben 624 millió Ft-ot, 2010-ben 738 millió Ft-ot tett ki. Osztalék és hozambevétel teljesítése 2007-ben 578 millió Ft, 2008-ban 500 millió Ft és 2010-ben 202 millió Ft volt.

Az Önkormányzat a Debrecen iparterületi útjainak út- és közműfejlesztése (2007-2008 között 1042 millió Ft), a Debreceni Repülőtér területén a földtani közeg és a felszín alatti víz kármentesítése (2007-ben 818 millió Ft), a Debrecen város és térsége szennyvízelvezetése és tisztítása (20 362 millió Ft), valamint a hulladékgazdálkodási rendszer 1508 millió Ft beruházása kapcsán kapott állami- és EU-s támogatást, melynek megvalósítása és pénzügyi rendezése a 2007-2010. éveket érintette. Az intézmények egyéb felhalmozási bevételei a feladatellátás feltételeit biztosító ingatlanok felújításokhoz, fejlesztéseihez kapcsolódtak.

2.3. Az Önkormányzat kiadásainak alakulása

Az Önkormányzat működési kiadásai főbb jogcímek szerinti bontásban az alábbiak voltak:

ezer Ft				
Megnevezés	2007.	2008.	2009.	2010.
Folyó kiadások	40 018 922	44 543 059	42 381 708	42 954 275
Működési kiadások (kamatkiadás nélkül)	33 339 097	36 877 928	34 441 426	35 270 022
Államháztartáson belülrre átadott pénzeszközök	37 046	71 124	129 972	164 959
Transzferkiadások	5 871 684	6 669 112	6 845 507	6 604 738
-ebből: vállalkozásoknak	3 323 093	3 927 041	3 777 674	3 147 239
EU-nak, illetve külföldre	340	895	0	0
magánszemélyeknek	2 222 726	2 462 609	2 844 558	3 317 357
nonprofit szervezeteknek	325 525	278 567	223 275	140 142
Kamatkiadások	450 927	480 068	362 734	383 664
Előző évi pénzmaradvány átadás	320 168	444 827	602 069	530 892

Az Önkormányzat **működési kiadásai** 2007. december 31-ről 2010. december 31-re 5,8%-kal növekedtek (33 339 millió Ft-ról 35 270 millió Ft-ra). Az Önkormányzat 2010-ben a működési költségvetés 59,7%-át (21 069 millió Ft) személyi juttatásokra és a munkaadókat terhelő járulékokra fordította, az üzemeltetést, intézményfenntartást biztosító dologi kiadásokra 35,7% (12 590 millió Ft) jutott. A működési kiadásokon belül a személyi juttatások és járulékok aránya a vizsgált időszakban folyamatosan csökkent, 2007-ben 69,7%, 2008-ban 65,4%, 2009-ben 64,0% és 2010-ben 59,7% volt.

ezer Ft				
Megnevezés	2007.	2008.	2009.	2010.
Személyi juttatások	17 473 797	18 147 600	16 764 355	16 593 269
Munkaadót terhelő járulékok	5 756 784	5 978 742	5 264 987	4 475 442
Dologi kiadások	9 760 039	10 786 960	11 976 559	12 590 144
Egyéb folyó kiadások	267 681	233 412	253 527	414 120
Működési célú pénzeszköztátadás	3 418 890	3 632 068	3 570 516	3 190 031

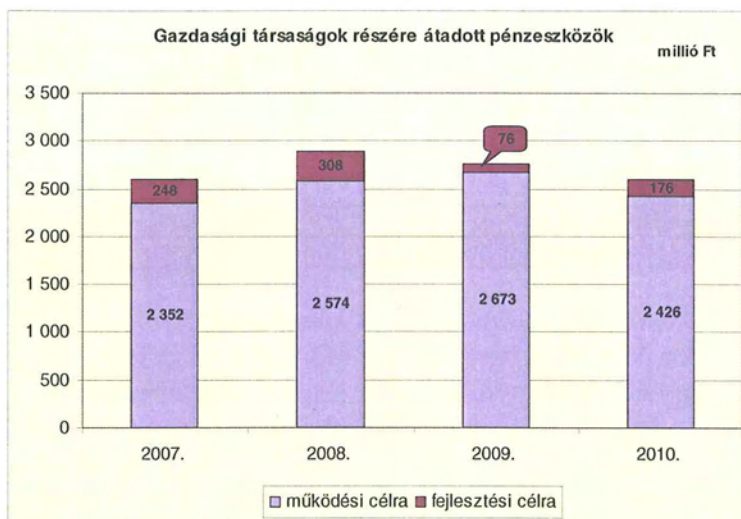
A **személyi juttatások** 2008-ban 3,9%-kal (674 millió Ft-tal) emelkedtek az előző évhez képest a Polgármesteri hivatalban kezelt hatósági feladatok növekedése miatt, azonban ezt követően minden évben mérséklődtek a létszámcsökkentések eredményeként. A 2010. évben a 2007. évi teljesített kiadásoknál 5,0%-kal (881 millió Ft-tal) voltak alacsonyabbak, és 2011-re további 11,7%-os (1940 millió Ft) csökkenést terveznek.

A **munkaadókat terhelő járulékok** 2010. évi összege 1281 millió Ft-tal, 22,3%-kal marad el a 2007. évi szinttől, amelyben a létszámleépítések, továbbá 2009. évtől a foglalkoztatókat terhelő társadalombiztosítási járulék mérték csökkenés, illetve tételes egészségügyi hozzájárulás megszűnés hatása együttesen jelenik meg.

A **dologi kiadások** az Önkormányzatnál 2010-ben a 2007. évi szintnél 2830 millió Ft-tal 29,0%-kal voltak magasabbak. A 2010. év kivételével minden évben az inflációt meghaladó mértékben – 2008. évben 1027 millió Ft-tal, 10,5%-kal, a 2009. évben 1190 millió Ft-tal 11,0%-kal – nőttek a dologi kiadások. Fedezetét az Önkormányzatnak a végrehajtott kiadáscsökkentő intézkedések jelentették.

A **működési célú pénzeszköztáadások nagysága** 2007-ről 2008-ra 3419 millió Ft-ról 3632 millió Ft-ra 6,2%-kal emelkedett. 2009-2010-ben a bevételek visszaesése miatt a működési célra átadott pénzeszközök az előző évhez képest 2009-ben 1,7%-kal (61 millió Ft-tal), 2010-ben 10,7%-kal (381 millió Ft-tal) csökkentek a Közgyűlés intézkedései nyomán.

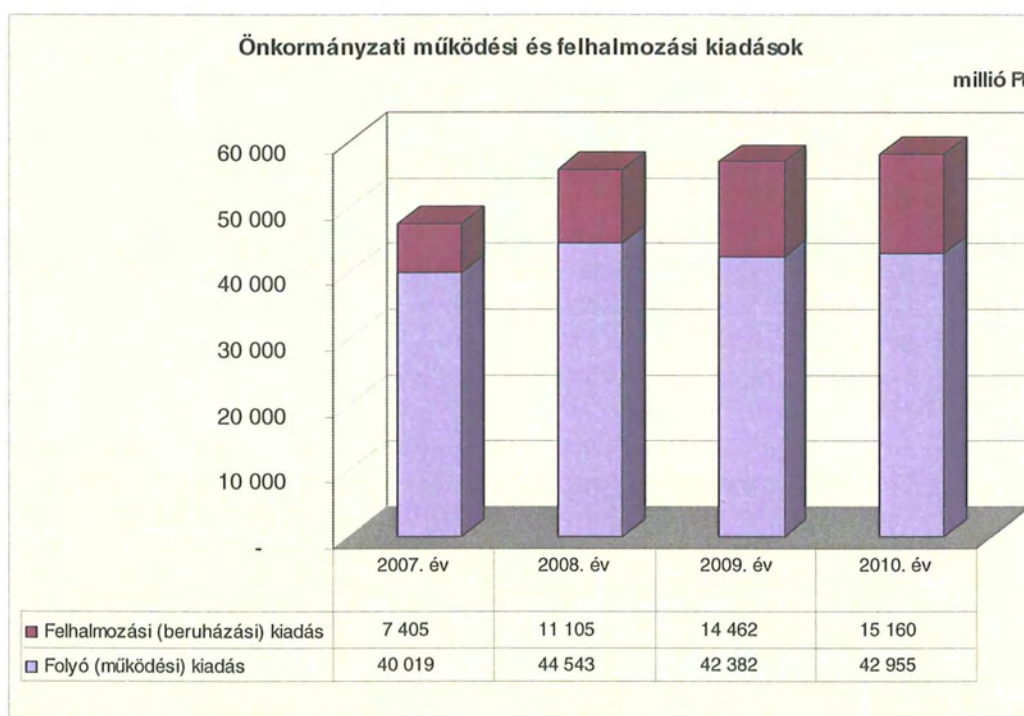
A gazdasági társaságok részére átadott pénzeszközöket a következő grafikon mutatja be.



A gazdasági társaságok adatszolgáltatása szerint az Önkormányzat feladatellátásában résztvevő **gazdasági társaságok részére nyújtott működési célú pénzeszköztáadás** a 2007-2009. évek között folyamatosan növekedett, a 2007. évi 2352 millió Ft-ról 2008-ra 2574 millió Ft-ra (9,4%), 2009-re 2673 millió Ft-ra (3,8%), azonban 2010-re 2426 millió Ft-ra (9,2%) csökkent. A 2010. évben a 2007. évi teljesített támogatásoknál a gazdasági társaságoknak adott működési célú pénzeszköztáadások 3,1%-kal (74 millió Ft-tal) voltak magasab-

bak. Meghatározó, arányában pedig növekvő volt az Önkormányzat kizárólagos tulajdoni hányadú gazdasági társaságoknak biztosított hozzájárulás, mely 2007-ben 83,0%-át, 2008-ban 84,0%-át, 2009-ben 89,7%-át és 2010-ben 97,9%-át adta az éves támogatásnak. A felhalmozási célú támogatásokat minden évben az Önkormányzat kizárólagos tulajdoni hányadú gazdasági társaságainak nyújtották.

A felhalmozási kiadások nagyságában és arányának változásában 2007-2010 között növekvő tendencia figyelhető meg, a felhalmozási kiadások összege 7405 millió Ft-ról 15 160 millió Ft-ra, a felhalmozási kiadások aránya 15,3%-ról 26,1%-ra emelkedett. A kiadások összetételének változását (a működési és fejlesztési célú kamatkiadásokat is figyelembe véve) a következők grafikon szemlélteti:



A befejezett 10 millió Ft teljes bekerülési költség feletti beruházások és felújítások száma 2007-2010. évek között 46 volt, a 10 millió Ft alatti hat fejlesztéssel együtt – amelynek összértéke 25 millió Ft-ot tett ki – 3913 millió Ft-ot fordítottak a pályázati támogatásokkal együtt **fejlesztések** finanszírozására. Mindegyik fejlesztési cél pályázati források felhasználásával valósult meg, melyből 11 EU-s projekt volt. A 6431 millió Ft beruházási összköltségből a hazai támogatás 24,1%-ot (1552 millió Ft), az EU támogatás 51,1%-ot (3289 millió Ft), a felvett hitel 19,0%-ot (1219 millió Ft), a saját erő 5,8%-ot (371 millió Ft) tett ki. Az EU-s támogatásból megvalósult fejlesztések finanszírozása likviditási gondot nem okozott, mivel a közreműködő szervezet közvetlenül a beruházók részére utalta a pályázaton elnyert összegeket.

Az Önkormányzat 2007-2010 között megvalósított, illetve folyamatban lévő beruházásait, pályázatait, azok forrásösszetételét a 3/a-3/d. számú mellékletek mutatják be.

A vizsgált időszakban **befejeződött három legjelentősebb fejlesztés** a következő volt:

- A Debreceni Repülőtér területén a földtani közeg és a felszín alatti víz kármentesítése 2006-ban kezdődött és 2008-ban fejeződött be. A 818 millió Ft bekerülési költségből 613 millió Ft EU-s támogatás, 205 millió Ft hazai támogatás volt;
- A 2006-ban kezdődött Debrecen ipar területi útjainak út- és közműfejlesztése 2007-ben fejeződött be. A 1086 millió Ft teljes bekerülési költségből a felvett hitel 44 millió Ft-ot (4,0%), az EU-s támogatás 814 millió Ft-ot (75%), valamint a hazai támogatás 228 millió Ft-ot (21,0%) tett ki;
- A Hajdú-Bihar Megyei Szelektív Hulladékgyűjtési és Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer 2003-2010 között 1881 millió Ft teljes bekerülési költség mellett valósult meg. A bekerülési költséghez 372 millió Ft felvett hitel (19,8%), 1151 millió Ft EU-s támogatás (61,2%), valamint 358 millió Ft hazai támogatás (19,0%) kapcsolódott.

Folyamatban lévő 12 beruházás teljes bekerülési költsége 46 897 millió Ft, ebből a Debrecen Város és térsége szennyvízelvezetése és tisztítása 49,9%-ot (23 393 millió Ft), Debrecen városi villamoshálózat fejlesztése 37,5%-ot (17 569 millió Ft) és a Debrecen belváros funkcióbővítő városrehabilitációja 4,1%-ot (1914 millió Ft) képvisel. A 2010. év után esedékes 23 916 millió Ft-os kötelezettség forrása 77,1% (18 432 millió Ft) EU-s támogatás, 13,0% (3119 millió Ft) hazai támogatás és 9,9% (2365 millió Ft) hitel.

Az Önkormányzat **fejlesztési tevékenysége a pályázati lehetőségek által nagyban befolyásolt**, mivel a jelentkező nettó működési forráshiány és saját felhalmozási bevételei alacsony szintje miatt beruházásokat csak külső források, uniós és hazai támogatások elnyerése esetén tud megvalósítani. A felhalmozási kiadások önrészenek forrásait is felhalmozási célú hitelekkel finanszírozta.

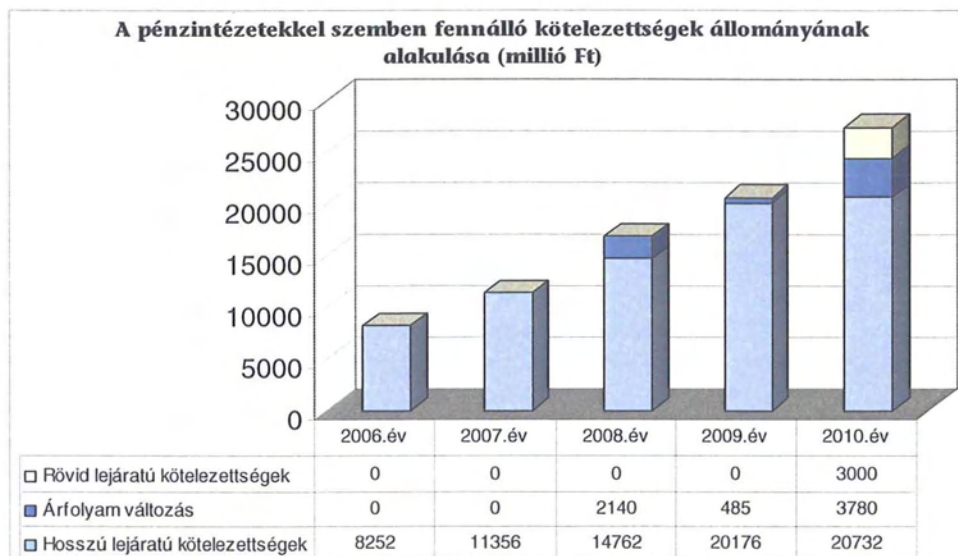
Az Önkormányzat Konzorciumi Együttműködési Megállapodást kötött a Debrecen városi villamoshálózat fejlesztésére a DKV Zrt-vel, a kerékpárút építésére Mikepércs Község Önkormányzatával és a Debrecen belváros funkcióbővítő város rehabilitációjára. Együttműködési Megállapodás megkötésére került sor a szennyvízelvezetési projektben négy önkormányzattal, a hulladékgazdálkodási projekt esetében a Bihari Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulással, valamint a Hajdúsági Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulással. Az Önkormányzat költségvetési beszámolóit csak az Önkormányzatot érintő bevételek és kiadások teljesítési adatait tartalmazzák.

3. KÖTELEZETTSÉGEK BEMUTATÁSA

3.1. A pénzügyintézetek felé fennálló kötelezettségek alakulása

Az Önkormányzat **pénzügyintézeti kötelezettségeinek állománya** 2006. december 31-től 2010. december 31-ig **3,3 szorosára nőtt** 8252 millió Ft-ról 27 512 millió Ft-ra. A fennálló pénzügyintézeti kötelezettségei hosszú- és rövid lejáratú hitelek igénybeviteléből keletkeztek.

Az Önkormányzat pénzüzetekkel szemben fennálló kötelezettség állományát a 2007-2010. években az alábbi diagram ábra szemlélteti⁴¹:



Az árfolyamváltozás hatása is befolyásolja a kötelezettségek alakulását, azonban annak mértéke előre pontosan nem határozható meg, csak várakozásokon alapuló tendenciák jelezhetők. Annak megítéléséről, hogy a devizában felvett hitelekért kapott forinthez képest a hitelek visszafizetésekor jelentkező forint kötelezettség többletkiadást (árfolyamveszteség) vagy megtakarítást (árfolyamnyereség) eredményez a futamidő végén, a teljes kötelezettség rendezését követően lehet képet alkotni. Mindaddig, amíg törlesztési kötelezettség nem áll fenn (türelmi idő, moratórium), a tőkére vonatkoztatva nem értelmezhető sem az árfolyamveszteség, sem az árfolyamnyereség. Ugyanakkor a Számv. tv. 60. § (4) bekezdése meghatározza, hogy az árfolyam különbözetet év végén a kötelezettségek vagy követelések között a könyvviteli mérlegben nyilván kell tartani, azonban az árfolyam különbözet valójában nem realizált.

Az Önkormányzat pénzüzeti kötelezettségvállalásaira minden esetben közgyűlési döntés alapján került sor. A kötelezettségvállalásból származó források **felhasználási céljait meghatározták**. A közgyűlési **előterjesztések tartalmazzák a** pénzüzeti kötelezettségvállalások **visszafizetési forrásait**, a teljes futamidő várható **kamat és tőkefizetési kötelezettségeit**, hivatkoztak az évente elkészített költségvetési koncepcióban bemutatott adósságszolgálati korlátra, azonban **az árfolyam- és a kamatkockázatokat nem mutatták be**.

A közbenső egyeztetés során a polgármester által tett észrevétel szerint: „a 2011. évi költségvetési előterjesztés 6. oldala tartalmazta a kamat és árfolyamkockázat bemutatását a hitelről szóló döntéseknél.”

Az észrevétel nem megalapozott, az észrevételben tett hivatkozás téves. A 2011. évi költségvetési előterjesztés 16. oldala tartalmazta az Önkormányzat által fel-

⁴¹ A diagramban mind a rövid, mind a hosszú lejáratú kötelezettségek mérlegértékét csökkentettük az árfolyamváltozás összegével.

vett hitelek árfolyamváltozásának 2010-ig történő elemzését, azonban nem mutatta be a teljes futamidőre az árfolyam és kamat kockázatot. Ugyanakkor az előterjesztő felhívta a figyelmet arra, hogy folyamatosan figyelni kell az árfolyamok és a kamatok alakulását, s amennyiben indokolt az átváltás lehetőségével élniük kell.

A hitelfelvételekhez kapcsolódó előterjesztésekben az **adósságszolgálati korlátot bemutatták**, a Közgyűlés ennek figyelembevételével döntött.

A 24/2006. (II. 16.) számú közgyűlési határozat tartalmazta a 2006. évre jóváhagyott 4600 millió Ft 10 éves futamidejű a költségvetésben betervezett fejlesztési hitel felvételét.

A 15/2007. (II. 15.) számú közgyűlési határozat rögzítette a 2007. évre jóváhagyott 4500 millió Ft 10 éves futamidejű fejlesztési hitel felvételét a költségvetésben betervezett beruházásokhoz.

A 23/2008. (II. 21.) számú közgyűlési határozat tartalmazta az Önkormányzat költségvetési rendeletében 2008. évre jóváhagyott 2800 millió Ft – legalább 2, legfeljebb 4 éves türelmi idővel 10 éves törlesztési futamidővel – felveendő fejlesztési hitel felvételét a költségvetésben betervezett beruházásokhoz. A Közgyűlés a 245/2008. (IX. 25.) számú határozatával döntött az AIRPORT-Debrecen Kft. 100%-os üzletrészenek megvásárlása miatt a 2008. évre jóváhagyott hitelen felül további 1,4 millió Ft (azaz 2008. évre összesen 4,2 millió Ft) – legalább 2, legfeljebb 4 éves türelmi idővel, 10 éves törlesztési idővel (futamidővel) – hitel felvételéről.

A Közgyűlés 200/2009. (IX. 24.) határozata alapján felkérte a polgármestert az Önkormányzat 2009. évi költségvetési rendeletének 4. § (2) bekezdésében meghatározott legfeljebb 3000 millió Ft összeghatárig történő fejlesztési hitel felvételére a hitel 4 éves türelmi idővel és ezt követően 10 éves törlesztési idő figyelembe vételével.

A Közgyűlés 2/2010. (I. 14.) számú határozatával döntött az Önkormányzat 2010. évi költségvetési rendeletében jóváhagyott 2700 millió Ft elsősorban MFB vagy egyéb refinanszírozású kedvezményes kamatfelárú fejlesztési hitel felvételéről.

Az Önkormányzat az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásának felső határát a 2007-2010. években betartotta. A 2011. évben tervszinten csupán 152 millió Ft-tal marad belül a kötelezettségvállalás felső határán, mivel az adósságot keletkeztető éves kötelezettségvállalás felső határa⁴² 2011. évre 5152 millió Ft. Az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalással megvalósított felhalmozási kiadás esetleges bevételnövelő, illetve kiadáscsökkentő vonzatát, illetve ennek a fejlesztéshez, felújításhoz vállalt kötelezettségek visszafizetési forrásként való számbavételét nem vizsgálták.

A hitelfelvételeket megelőzően **a pénzügyintézetek közötti versenyeztetés biztosított volt**, alkalmazták a közbeszerzési törvény előírásait. A felhíváso-

⁴² A hosszú lejáratú hitelek tekintetében az évente fizetett tőke és kamat együttes összege az előzetes számítások alapján 2014. évben lesz a legmagasabb összesen 3455 millió Ft, mely feszültséget okozhat az adósságot keletkeztető kötelezettségvállalás felső határának betartása tekintetében.

kat, az eljárások eredményeit tartalmazó hirdetmények az Európai Unió Hivatalos Lapjának Kiegészítő kiadványában szerepeltek.

Az Önkormányzat 2010. december 31-én CHF-ben fennálló hosszú lejáratú hitelekhez kapcsolódó adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásai az alábbiak voltak:

Megnevezés	Szerződéskötés időpontja	Összeg CHF	Lehívási árfolyam Ft	Kamat (referencia kamat+ kamatfelár)	Felhasználás célja:
Hosszú lejáratú hitel	2006.07.24	19209086 CHF	174,16	3 havi CHF LIBOR+0,56%	beruházásokhoz kapcsolódó finanszírozás
Hosszú lejáratú hitel	2007.08.16	24884869 CHF	158,78	3 havi CHF LIBOR+0,55%	beruházásokhoz kapcsolódó finanszírozás
Hosszú lejáratú hitel	2008.08.27	26844126 CHF	147,82	3 havi CHF LIBOR+1,0%	beruházásokhoz kapcsolódó finanszírozás
Hosszú lejáratú hitel	2009.05.29	13390044 CHF	177,78	3 havi CHF LIBOR+1,0%	Sportuszoda hitelátváltás

Az Önkormányzat 2010. december 31-én EUR-ban fennálló hosszú lejáratú hitelekhez kapcsolódó adósságot keletkeztető kötelezettségvállalásai az alábbiak szerint alakultak:

Megnevezés	Szerződéskötés időpontja	Összeg EUR	Lehívási árfolyam Ft	Kamat (referencia kamat+ kamatfelár)	Felhasználás célja:
Hosszú lejáratú hitel	2009.12.04	10936531 EUR	274,31	1 havi EURIBOR+4,05%	beruházásokhoz kapcsolódó finanszírozás
Hosszú lejáratú hitel	2010.07.09	9635630 EUR	280,21	3 havi EURIBOR+3,149%	beruházásokhoz kapcsolódó finanszírozás

Az Önkormányzat a hiteket mind lehívta, és a hitelcélnak megfelelően a Közgyűlés által jóváhagyott, a költségvetésbe betervezett beruházásokhoz használta fel.

A közbenső egyeztetés során a polgármester által tett észrevétel szerint: „szükségesnek látjuk, hogy az anyag egyértelműen rögzítse, hogy Debrecen város önkormányzata a működési kiadásokra hitelt nem vett fel, hitelei kivétel nélkül beruházási hitelek. Ez kiolvasható ugyan az anyagból, de mindenképpen olyan tény, amit hangsúlyozni kell, mert minősíti az önkormányzat gazdálkodását.”

Az észrevétel nem megalapozott, nem tartjuk indokoltnak a kért pontosítást. Egyrészt a jelentés-tervezetben rögzítésre került, hogy a felvett hosszúlejáratú hiteleket az Önkormányzat a Közgyűlés által jóváhagyott hitelcélnak megfelelően a tervezett beruházásokhoz használta fel, másrészt pedig vett fel az Önkormányzat 3 milliárd Ft rövidlejáratú hitelt, aminek célja a működési célra használható folyószámlahitel visszafizetése volt.

Az Önkormányzat az EUR-ban fennálló pénzügyi kötelezettségeiből tőkét nem törlesztett, azonban 913 556 EUR (251 millió Ft) kamatot fizetett. A CHF-ben fennálló pénzügyi kötelezettségeiből 8 644 507 CHF (1798 millió Ft) tőkét törlesztett, és 781 616 CHF (163 millió Ft) kamatot fizetett. A vizsgált években öt hitelét fizette⁴³ vissza az Önkormányzat.

⁴³ A pénzügytől 2001. július 30-án felvett 710 millió Ft-nak megfelelő EUR hitel (2 886 883 EUR) 2007. december 31-én járt le; a 2002. november 7-én felvett 800 millió Ft értékű EUR hitel (3 320 880 EUR) 2008. december 28-án; a 2002. évben felvett 900 millió Ft-nak megfelelő EUR hitel 2009. december 31-én járt le és került kiegyenlítésre, a 2005. december 15-én felvett 9 689 619 CHF (1618 millió Ft) hitel 2010. december 30-

Az Önkormányzat 2010. évben 3000 millió Ft **rövid lejáratú hitelt** vett fel 3 havi BUBOR+2,0% kamatra, mely hitelt 2011. január 4-én visszafizetett, a hitelszerződés alapján egyéb költség nem terhelte, a kifizetett kamat összege 0,257 millió Ft volt. A hitelfelvétel célja a Közgyűlés 260/2010. (XI. 25.) számú határozata alapján az alapfeladatok ellátásának biztosítása, valamint a folyamatban lévő szerződésekben vállalt beruházási kiadások teljesítése érdekében, az igénybevételre kerülő folyószámlahitel rendezése volt.

Az Önkormányzatnál 2010. december 31-én **kötvény kibocsátásból** származó adósságot keletkeztető **kötelezettségvállalása nem volt**.

ezer Ft-ban

Megnevezés	Kibocsátás időpontja	Összeg	Kamat (referencia kamat+ kamatfelár)	Felhasználás célja:
"FŐNIX 1." kötvény	2002.12.16	1 315 000	7,75%	beruházás finanszírozása
"FŐNIX 2." kötvény	2004.02.19	1 184 000	9,24%	beruházás finanszírozása

A „**FŐNIX 1. kötvényt**” 2002. december 16-án jegyezték le 1315 millió Ft össznévértéken, a lejárat időpontja 2007. június 12. volt. A „**FŐNIX 2. kötvényt**” 2004. február 19-én bocsátották ki 1184 millió Ft össznévértéken, a lejárat időpontja 2009. november 24. volt. A zártkörű kötvény kibocsátása három éves program megvalósítása érdekében történt. A kötvénykibocsátás célja az volt, hogy az egyes sorozatok kibocsátása a tervezett beruházások pénzügyi ütemezéséhez igazodjon. Az Önkormányzat a „**FŐNIX 1. kötvényt**” 7,75%-on, a „**FŐNIX 2. kötvényt**” 9,24%-on vásárolta vissza, és az előre meghatározott fix %-on váltotta vissza. A számlavezető és a kötvénykibocsátó bank nem ugyanaz a pénzintézet volt.

Az Önkormányzat **működésének pénzügyi egyensúlyát** a vizsgált időszakban csak **folyószámlahitel igénybevételével tudta biztosítani**, mely alakulását az alábbi táblázat mutatja be:

ezer Ft-ban

Megnevezés	2007. év	2008. év	2009. év	2010. év	2011. március 31.
I. Folyószámlahitel					
a folyószámlahitel keretösszege január 1-jén	1 500 000	1 500 000	1 500 000	3 000 000	5 000 000
teljesített kamat és egyéb költség	10 252	4 519	7 172	5 833	19 937
II. Munkabér megelőlegezési hitel					
igénybevett hitel összesen:	856 176	801 378	-	-	-
teljesített kamat és egyéb költség	4 978	5 849	-	-	-

A folyószámlahitel és a munkabér megelőlegezési hitelek kondícióinak és egyéb költségeinek alakulását az alábbi táblázat szemlélteti⁴⁴:

án járt le; a 2005. április 1-jén felvett 4 039 775 CHF (715 millió Ft) hitel 2010. december 30-án járt le és került kiegyenlítésre.

⁴⁴ A referencia kamat az alábbiak szerint alakult:

Megnevezés	Kamat (referencia+ kamatfelár	Egyéb költség
Folyószámlahitel		
2007-2008. év	3 havi BUBOR +0,25 %	0,00%
2009-2011. év	3 havi BUBOR +2,0%	0,15% rend.tart.jutalék
Munkabér megelőlegezési hitel		
2007. év	3 havi BUBOR+0,25%	0
2008. év	3 havi BUBOR+1,5%	0
2009-2011. év	0	0

A folyószámlahittel zárt napok száma a 2007. évi 50 napról 2010-re 16 napra csökkent, ugyanakkor annak átlagos napi állománya a 2007. évi 109 millió Ft-ról 2010. évre 41 millió Ft-ra csökkent. Az áttekintett időszakban likviditási problémák finanszírozása az Önkormányzatnak 2007-től 2011-ig összesen 41 millió Ft kamatráfordítást okozott. Az Önkormányzatnak **folyószámlahitel állománya 2010. december 31-én nem volt.**

Likviditási problémák miatt az Önkormányzat 2007. és 2008. években a munkabérek kifizetéséhez munkabér megelőlegezési hitelt vett igénybe. A munkabér hitellel zárt napok száma 2007. évben 26, a 2008. évben 25 nap volt, a hitel napi átlagos állománya 2007. évben 2,3 millió Ft, 2008. évben 2,2 millió Ft volt. Kamat és egyéb költség címen az Önkormányzat a vizsgált időszakban összesen 10,8 millió Ft-ot fizetett ki.

Az Önkormányzatnál a jelenleg fennálló hitelek esetében **a referencia kamatok** változása jelentősen befolyásolta a kamatfizetési kötelezettség alakulását, a 3 havi CHF LIBOR 1,61% és 3,74833% között mozgott, melyet az alábbi táblázat mutat be:

Megnevezés	Kibocsátási, lehívási	Utolsó fizetési	Változás %
	alapkamat %	kor	
3 havi CHF LIBOR (2006.07.24.-i szerződés)	1,61	1,61	0,0
3 havi CHF LIBOR (2007.08.16.-i szerződés)	2,8616	2,8616	0,0
3 havi CHF LIBOR (2008.08.27.-i szerződés)	3,74833	3,74833	0,0
3 havi CHF LIBOR (2009.05.29.-i szerződés)	1,4	1,4	0,0
1 havi EURIBOR (2009.12.4.-i szerződés)	4,55	4,55	0,0
3 havi EURIBOR (2010.07.09.-i szerződés)	3,971	3,971	0,0

A hiteleknél az induló kamat %-a nem módosult, azonban **két hitelnél a kamatfelár változása miatt módosították a szerződést.** A 2006. július 24-én felvett 4600 millió Ft-nak megfelelő CHF hitel esetében az induló kamatfelár 0,06% volt, mely a 2008. december 22-i szerződés módosítás alapján 0,56%-ra emelkedett. A 2007. augusztus 16-án 4500 millió Ft-nak megfelelő CHF szerződését szintén 2008. december 22-én módosították, mely szerint az induló kamatfelár 0,055% helyett 0,555%-ra nőtt. A pénzügyi intézet mindkét hitel esetében a válsághelyzetre hivatkozással emelte meg 0,5%-kal a kamatfelárat.

MNB BUBOR fixing (átlagkamat) %-ban				
Referencia kamat	2007. évi	2008. évi	2009. évi	2010. évi
3 havi BUBOR	7,75	8,87	8,64	5,5
1 havi BUBOR	7,83	8,75	8,66	5,47
1 napi BUBOR	7,78	8,41	8,39	4,95

Az Önkormányzat az elfogadott 2011. évi költségvetési rendelete alapján **EUR hitel felvételét tervezte 4825 millió Ft összegben**, a hitelt a helyszíni vizsgálat befejezésének időpontjáig még nem vette fel.

Az Önkormányzat a vizsgált időszakra a Közgyűlés által elfogadott gazdasági programmal nem rendelkezett, az utolsó elfogadott gazdasági program 2003-2006. évekre szólt. A 2007-2013. és a 2011-2014. évek tekintetében előkészített gazdasági programokat nem terjesztették Közgyűlés elé. Az előkészített, de még el nem fogadott gazdasági programokban részletesen elemezték az Önkormányzat likviditási helyzetét, a likviditás alakulását befolyásoló tényezőket a működés racionalizálása érdekében.

A 2011-2014. évekre előkészített gazdasági program a folyószámlahitel igénybevétele esetére rögzítette, hogy a magas kamatszint miatt – folytatva a korábbi évek gyakorlatát – célszerű minél kevesebbszer élni a folyószámlahitel adta lehetőséggel. Az adósságszolgálat tekintetében a következő évek egyik fontos feladataként irányozták elő az árfolyam és a kamatlábak változásának figyelemmel kísérését, mérlegelve azt, hogy szükséges-e, és ha igen milyen árfolyammal forintba váltani a devizahiteleket.

3.2. Szállítók felé fennálló kötelezettségek alakulása

Az Önkormányzat és intézményei lejárt szállítói tartozásállománnyal a vizsgált években **nem rendelkeztek**. **Átütendezett szállítói tartozása** az Önkormányzatnak 2008. évben 960 millió Ft volt, mely tartozásállomány 2009. évre több mint a kétszeresére 2303 millió Ft-ra emelkedett, majd 2010. évre 1535 millió Ft-ra csökkent, a 2011. március 31-én fennálló állománya pedig 767 millió Ft volt. A szállítói tartozás 2009. évi átütendezése miatt a tartozásból 700 millió Ft-ot 2 510 500 EUR alapú tartozássá alakították.

Az Önkormányzat és a KEVIÉP Kelet-magyarországi Vállalkozási, Építőipari és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság 2006. év májusában kötött adásvételi szerződést a múzeum és művészeti galéria, valamint a hozzákapcsolódó mélygarázs megvásárlására. A hivatkozott szerződést a fizetés átütendezése miatt 2009. év májusában módosították. A felek megállapodtak abban, hogy a vételárból még fennálló 2009. április 30-án esedékes 800 millió Ft+áfa, azaz 960 millió Ft-ot az Önkormányzat az alábbi módon fizeti: „2009. május 18-ig a Vevő 259 144 ezer Ft-ot fizet az eladó részére a még fennálló tartozásból. A fennmaradó 700 856 ezer Ft tartozást a Felek – 279,17 Ft/EUR árfolyamon számolva – 2 510 500 EUR alapú tartozássá alakítják át. Ezen összeg megfizetésének fizetési határideje 2010. március 22. napja. Amennyiben a Vevő a 2010. március 22-i fizetési határidő tekintetében késedelembe esik, úgy a késedelemmel érintett napokra a hátralékos összeg után 3 havi EURLIBOR+6% p.a késedelmi kamat megfizetésére köteles.” Az Önkormányzat fizetési kötelezettségének határidőben eleget tett.

Az Önkormányzat 2009. évben 3838 millió Ft-ért megvásárolta a Debrecen-Fórum Kulturális és Kereskedelmi Központ ingatlant, melynek vételárának rész-törlesztéseit 2008-2012. évekre évente 639 millió Ft +ÁFA összegben határozták meg.

Az Önkormányzatnak gazdasági társaságainak lejárt szállítói tartozásai alakulását a következő táblázat tartalmazza:

ezer Ft

Megnevezés	2007.	2008.	2009.	2010.
	december 31.	december 31.	december 31.	december 31.
Gazdasági társaságok lejárt szállítói tartozása	254 679	242 797	1 299 653	1 101 459
ebből: a minősített befolyással rendelkező gazdasági társaságok lejárt szállítói tartozása	30 692	23 574	41 904	26 778

Az Önkormányzat **gazdasági társaságainak lejárt szállítói tartozása** 2007. évben 254 millió Ft volt, mely 2010. évre **négyszeresére** 1101 millió Ft-ra **nőtt**. Az Önkormányzat minősített befolyással rendelkező gazdasági társaságainak lejárt szállítói tartozása hullámszó képet mutat a vizsgált években, a tartozás állománya 2008. évben volt a legalacsonyabb 24 millió Ft, míg 2009. évben közel 42 millió Ft-ra nőtt.

Az Önkormányzatnak kizárólagos tulajdona nyolc társaságánál van, melyek közül lejárt **szállítói tartozás kettő gazdasági társaságánál került ki-mutatásra**. Ez együttesen 2007. évben 21 millió Ft, 2008. évben 17 millió Ft, 2009. évben 26 millió Ft és 2010. évben 19 millió Ft volt.

Az Egészségügyi Holding Zrt., amelyben az Önkormányzatnak 50%-os tulajdoni részesedése van, kizárólagos tulajdonosa **a Kenézy Gyula Kórháznak**, melynek **jelentős** mértékű **a 2009. és 2010. évi lejárt szállítói tartozásállománya**.

A Kenézy Gyula Kórház 2007. december 31-től gazdasági társaságként működik. A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Közgyűlésének döntése értelmében a gazdasági társasággá való átalakulásával egyidejűleg a Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat átvállalta a lejárt határidejű szállítói tartozását 2464 millió Ft összegben, ezért 2007. december 31-én a Kft. nem rendelkezett lejárt határidejű szállítói kötelezettséggel. A Kft. azonban ezt követően sem tudta rendezni szállítói tartozásait, mivel 2009. évben 736 millió, 2010. évben 688 millió Ft lejárt szállítói tartozást halmozott fel, melynek 2009. évben 5,3% (39 millió Ft), 2010. évben 20,7% (142 millió Ft) a 91 és 365 nap közötti lejárt szállítói állománya.

3.3. Egyéb kötelezettségek alakulása

Az Önkormányzat **lízingszerződést** a vizsgált években nem kötött, és **PPP konstrukció** keretében nem végzett beruházást.

Az Önkormányzat kezességet a minősített többségi tulajdonú gazdasági társaságainak vállalt, melynek 2010. december 31-én fennálló állománya 89 millió Ft-ból, 1 756 847 CHF-ből és 643 343 EUR-ból tevődött össze. Az Önkormányzat a vizsgált időszakra összesen **990 millió Ft erejéig** vállalt **készfizető kezességet**, melyből a 2007. évtől vállalt kezességvállalásaiból adódóan **196 millió Ft teljesített fizetési kötelezettsége származott**, s ebből 2 millió Ft térült meg.

Az Önkormányzat a Debrecen Sportcentrum Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft. részére három esetben⁴⁵, a MODEM Modern Debreceni Művészeti Nonprofit Kft.-nek két alkalommal⁴⁶, a Debrecen TISZK Térségi Integrált Szakképző Központ és Oktatási Szolgáltató Kft⁴⁷-nek, és a Debrecen Jégcsarnok Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft. részére⁴⁸ egy-egy esetben vállalt készfizető kezességet. Teljesített fizetési kötelezettség a Debrecen Jégcsarnok Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft. részére 196 millió Ft, a Debrecen Sportcentrum Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft. részére 1457 millió Ft összegben történt – az utóbbiból 1013 millió Ft kezességvállalás az uszoda vételárába beszámításra került.

Az Önkormányzat gazdasági társasága, az Egészségügyi Holding Zrt. vállalt kezességet egy folyószámlahitelhez kapcsolódóan 2009. áprilisban 25 millió Ft összegben, fizetési kötelezettsége emiatt a Holdingnak nem keletkezett.

A vizsgált időszakban az Önkormányzat **nem engedett el követelést.**

Az intézményeknek, más önkormányzatoknak, civil szervezeteknek, egyéb államháztartáson kívüli szervezeteknek **nem nyújtott kölcsönöket.** Az Önkormányzat a vizsgált időszakban gazdasági társaságoknak nem adott **tagi és egyéb kölcsönöket.**

Az Önkormányzatnak a vizsgált időszakban négy ingatlanja volt **jelzáloggal, elidegenítési és terhelési tilalommal terhelt**, melyeknek a számvitelben 2010. december 31-én nyilvántartott könyvszerinti értéke 581 millió Ft, a bejegyzett jelzálog összege összesen 414 millió Ft volt.

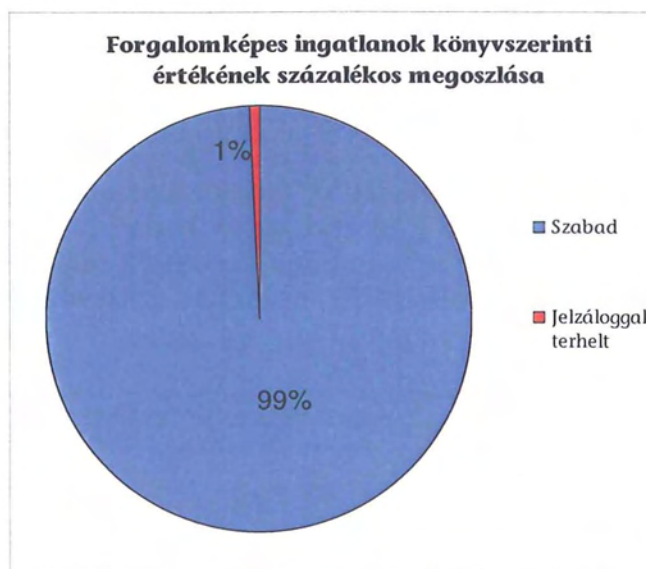
⁴⁵ Kezességet vállalt az Önkormányzat 2004-ben a Kft. által 10 éves futamidejűtt 400 millió Ft összegű hiteléhez, a háromcsillagos 55 szobás szálloda beruházásának finanszírozására; 2005-ben felvett 3400 millió Ft hosszú lejáratú devizahitelhez a fedett uszoda megépítéséhez; valamint 2006. évben 350 millió Ft erejéig a műfüves pálya megvalósításához felvett hosszú lejáratú hiteléhez.

⁴⁶ Kezességet vállalt az Önkormányzat 2007. évben 600 000 EURO erejéig az OPERA Laboratori Fiorentini S.p.A. részére „Az igaz da Vinci” Leonardo da Vinci kiállítás megrendezéséhez, valamint a 2008. évben a finanszírozási problémák megoldására 40 millió Ft folyószámlahitel felvételéhez.

⁴⁷ Egyszerű kezességet vállalt az Önkormányzat a Kft. beruházásában megvalósuló HEFOP 4.1.1.-P.-2004-10-0013/1.0. azonosító számú „Térségi Integrált Szakképző Központ intézményi fejlesztési programjának végrehajtása Debrecenben” projekt finanszírozásához felvett 500 millió Ft folyószámlahitel visszafizetésére.

⁴⁸ Az Önkormányzat a Kft. beruházási hiteléhez 2007. évben 450 millió Ft erejéig vállalt készfizető kezességet, a 1 743 874 EUR-nak megfelelő összegű svájci frank hitelhez és annak járulékaihoz.

A forgalomképes ingatlanok könyvszerinti értékének százalékos megoszlását a jelzáloggal terhelt és nem terhelt ingatlanok között az alábbi ábra szemlélteti:



Az Önkormányzat összes forgalomképes ingatlanának könyvszerinti értéke 65 306 millió Ft, melyből a terhelt ingatlanok könyvszerinti értéke 581 millió Ft (0,9%) volt 2010. december 30-án. A forgalomképes ingatlanok nettó értékének (34 050 millió Ft) 0,5%-át, 187 millió Ft-ot tesz ki a jelzáloggal terhelt forgalomképes ingatlanok nettó értéke. A jelzálog az Önkormányzat négy ingatlanára van bejegyezve, melyből egy ingatlan 18 millió Ft összegű jelzálogjog bejegyzése törlésére (már 1997. évben) az Önkormányzatnak intézkednie kellett volna. Az AKSD Kft. részére 1996. évben jelzálogot jegyeztek be, mely kötelezettség 1997. évben az apport visszaadás miatt megszűnt.

A Közgyűlés a 120/2000. (VI. 8.) számú határozatával hozzájárult, a TFC, a PHARE SOP'97 programokból elnyert támogatások igénybeviteléhez kapcsolódóan az Észak-magyarországi RFT⁴⁹ javára, összesen 167,2 millió Ft jelzálogjog⁵⁰ bejegyzésére. A jelzálogjog bejegyzés várhatóan 2022. május 9-én jár le.

A Közgyűlés a 268/2009. (XI. 26.) számú határozatával hozzájárult az ÉAOP 2007-1.1.B kódszámon nyertes projekt⁵¹ megvalósítása érdekében, hogy az Önkormányzatnak ingatlanára 229 millió Ft jelzálogjog bejegyzésre kerüljön az NFÜ⁵² javára. A jelzálogjog bejegyzés várhatóan 2015. február 24-én jár le.

Az AKSD Kft. részére 1996. évben bejegyzett 18 millió Ft jelzálogjogot 1997. január 8-án az apport visszaadás miatt törölnie kellett volna az Önkormányzatnak.

⁴⁹ Észak-magyarországi Regionális és Fejlesztési Tanács

⁵⁰ A fejlesztések a Debreceni Ipari Park külső és belső közműellátásához (150 millió Ft jelzálogjog), valamint a Debreceni Nagyerdő Pihenőpark fejlesztéséhez (17,2 millió Ft jelzálogjog) kapcsolódtak.

⁵¹ a CÍVIS Ház Zrt. felújítási átalakítási projektje

⁵² Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Az Önkormányzat 2010. december 31-én fennálló összes (pénzügyi, szállítói, valamint egyéb) kötelezettsége: 5407 millió Ft, 86 084 974 CHF és 22 027 655 EUR volt, amelyből a 2011-2013. években 2318 millió Ft, 31 569 039 CHF és 6 308 433 EUR kötelezettsége keletkezik. Ennek teljesítésére figyelembe vehető 3570 millió Ft pénzmaradvány, 2068 millió Ft mérlegben kimutatott követelés-állomány, 34 050 millió Ft forgalomképes nettó ingatlanvagyon, melyből 187 millió Ft a pénzügyi kötelezettséghez kapcsolódóan jelzáloggal terhelt.

A további évekre szóló jelenleg ismert pénzügyi kötelezettségei: 58 584 556 CHF és 20 825 597 EUR. Ezekre az Önkormányzat tájékoztatása szerint figyelembe vehető forrást a helyi adók biztosítják majd az elkövetkezendő években, azonban ennek növelésére 2011-ben tett intézkedés nem biztosít elegendő többletforrást.

Az Önkormányzat kötelezettségeinek állománya 2010. december 31-én és várható alakulása a kötelezettségek lejáratáig

Megnevezés	Állomány 2010. dec. 31-én			Várható kötelezettség 2011-2013. években			Várható kötelezettség 2014. évet követően		
	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege)	Deviz anem	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege)	Deviz anem	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege)	Deviz anem
Pénzügyi kötelezettségek									
Hosszú lejáratú hitelek		84 328 127	CHF		30 725 751	CHF		57 670 997	CHF
Hosszú lejáratú hitelek		20 572 162	EUR		5 825 925	EUR		20 664 761	EUR
Egyéb likvid hitel/ek	3 000		HUF	-		HUF	-		HUF
Pénzügyi kötelezettségek összesen HUF-ban:	3 000		HUF	-		HUF	-		HUF
Pénzügyi kötelezettségek összesen CHF-ben:		84 328 127	CHF		30 725 751	CHF		57 670 997	CHF
Pénzügyi kötelezettségek összesen EUR-ban:		20 572 162	EUR		5 825 925	EUR		20 664 761	EUR
Biztosítékok									
Kezesség	89		HUF	-		HUF	-		HUF
		1 756 847	CHF		843 288	CHF		913 559	CHF
		643 343	EUR		482 508	EUR		160 836	EUR
Biztosítékok összesen HUF-ban:	89		HUF			HUF			HUF
Biztosítékok összesen CHF-ben:		1 756 847	CHF		843 288	CHF		913 559	CHF
Biztosítékok összesen EUR-ban:		643 343	EUR		482 508	EUR		160 836	EUR
Szállítói tartozás	2 313		HUF	2 313		HUF			HUF
		812 150	EUR		812 150	EUR			EUR
Jogerős végzéssel lezárt de ki nem fizetett kötelezettségek*	5		HUF	5		HUF	-		HUF

Az Önkormányzat **minősített többségi tulajdonú gazdasági társaságai** hosszú lejáratú kötelezettségeinek állományát 2010. december 31-én és várható alakulását a kötelezettségek lejáratáig az alábbi táblázat mutatja be:

Megnevezés	Állomány 2010. dec.31-én			Várható kötelezettség 2011-			Várható kötelezettség 2014.		
	HUF-ban (millió Ft-ban)	Devizában (összege)	Deviz anem	HUF-ban (Ft-ban)	Devizában (összege)	Deviz anem	HUF-ban (Ft-ban)	Devizában (összege)	Deviz anem
Pénzügyi kötelezettségek									
Hosszú lejáratú hitel/ek	2017		HUF	772		HUF	1 334		HUF
Hosszú lejáratú hitel/ek		1 756 847	CHF		843 287	CHF		913 560	CHF
Hosszú lejáratú hitel/ek		7 393 344	EUR		1 326 260	EUR		6 067 084	EUR
Pénzügyi kötelezettségek összesen HUF-ban:	2 017		HUF	772		HUF	1 334		HUF
Pénzügyi kötelezettségek összesen CHF-ben:		1 756 847	CHF		843 287	CHF		913 560	CHF
Pénzügyi kötelezettségek összesen EUR-ban:		7 393 344	EUR		1 326 260	EUR		6 067 084	EUR
Szállítói tartozás	1 126		HUF	1 126		HUF			
Jogerős végzéssel lezárt de ki nem fizetett kötelezettségek*	2		HUF	2		HUF			

Az Önkormányzat minősített többségi tulajdonú **gazdasági társaságainak** 2010. december 31-én fennálló **hosszú lejáratú hitel állománya** 2017 millió Ft-ból, 1 756 847 CHF-ből, és 7 393 344 EUR-ból tevődött össze. A 2011-2013. évekre várható kötelezettség devizánként 772 millió Ft, 843 287 CHF, és 1 326 260 EUR. A 2014. év után várható kötelezettség összegét 1334 millió Ft, 913 560 CHF, és 6 067 084 EUR alkotja.

A **kizárólagos önkormányzati tulajdonú társaságok** hosszú lejáratú hitel állománya 2010. december 31-én legmagasabb a DV Zrt-nél volt, 1928 millió Ft összeggel. A DV Zrt-hez kapcsolódó gazdasági társaságok 2007. III. ne-

gyedévéig önállóan kötöttek hosszú lejáratú hitelszerződést a bankokkal, ezt követően azonban a DV Zrt. kötötte meg azokat. Jelentős a Debrecen Jégcsarnok Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft-nél, a hitel állomány összege, mely 2010. december 31-én 1 756 847 CHF volt. A Debreceni Sportcentrum Kft-nek a 2010. december 31-én fennálló hosszú lejáratú hitelállománya 89 millió Ft, s 643 344 EUR hitelből tevődött össze.

Az Önkormányzat kizárólagos tulajdonosa a DV Zrt-nek. A DV Zrt. kizárólagos tulajdonosa a Debreceni Vízmű Zrt-nek, mely Zrt. kizárólagos tulajdona az S.C. Aqua Nova Hargita S.R.L., mely gazdasági társaságnak kiemelkedően magas 6 750 000 EUR a 2010. december 31-én fennálló hosszú lejáratú hitel állománya.

Az Önkormányzat gazdasági társaságai kötvényt nem bocsátottak ki az ellenőrzött években.

Az Önkormányzat **minősített többségi tulajdonú gazdasági társaságainak lízing kötelezettsége nem volt**⁵³.

Az Önkormányzat korlátlan felelősséggel tartozik felszámolás esetén a Gt. 54. § (2) bekezdése alapján a minősített többségi befolyással rendelkező, illetve a Csődtv. 63. § (2) bekezdése alapján a kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság minden olyan kötelezettségéért, amelynek kielégítését a felszámolási eljárás során az adós vagyona nem fedezi, ha a **hitelezőinek** a felszámolási eljárás során benyújtott **keresete alapján a bíróság** – az adós társaság felé érvényesített tartósan hátrányos üzletpolitikájára figyelemmel – **megállapítja** az Önkormányzat korlátlan és teljes felelősségét a társaság tartozásaiért. Felszámolás esetén a hitelezők által benyújtott kereset alapján a bíróság összességében 2588 millió Ft összegű korlátlan és teljes felelősséget állapíthat meg a kötelezettségekkel érintett három kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társaság után.

Az Önkormányzat az intézményeinél évente felmérte a felújítási igényt, azonban az éves költségvetési előterjesztésekben nem mutatta be, hogy **az elhasználódott eszközök pótlása** milyen kötelezettséget jelent a számára. Az Önkormányzat 2007-2010 között a tárgyi eszközök után 10 313 millió Ft értékcsökkenést számolt el. A felújításokra, az eszközök pótlására – az Önkormányzat kimutatásai szerint – a pénzügyi lehetőségek függvényében került sor. Az elhasználódott eszközök pótlására az Önkormányzat tartalékot nem képzett, külön alapot nem hozott létre. Az Önkormányzat összes eszközének (immateriális javak, ingatlanok, gépek, járművek, átadott eszközök) használhatósági foka 2007-2010 között a bruttó érték 16 003 millió Ft emelkedése ellenére 2,5 százalékponttal (93,8%-ról 91,26%-ra) csökkent az amortizáció növekedése miatt. A felújításokra, az eszközök pótlására elsősorban az intézmények

⁵³ Az Önkormányzat nem minősített többségi tulajdonú társaságai lízing kötelezettségének állománya 2010. december 31-én összesen 412 millió Ft, és 449 806 CHF volt. A lízing kötelezettség négy Kft-ét érintett, melyek közül három az Egészségügyi Holding Zrt. kizárólagos tulajdona, mely Zrt-nek az Önkormányzat 50%-os tulajdonosa. Egy gazdasági társaság esetében a kizárólagos önkormányzati tulajdonú DV Zrt. 49%-os tulajdoni hányaddal bír.

működőképességének biztosítása, illetve a szakhatósági előírások figyelembevételével került sor. A felhalmozási kiadásokból eszközpótlásra (rekonstrukcióra, felújításra) 2544 millió Ft-ot fordított 2010. december 31-ig az Önkormányzat a 2007-2010. években folyamatban lévő beruházások, felújítások 2010. december 31-ig pénzügyileg teljesített kiadásaiból.

Az Önkormányzatnál **jogerős határozattal (végzéssel, ítélettel) nem lezárt peres eljárás** 29 van, melyből 18-nál alperes a perben, ezek perértéke 323 millió Ft. A legjelentősebb összegű ügy jelenleg fel van függesztve, mely perértéke a hibás teljesítés miatt 269 millió Ft. Végrehajtási szakaszban négy ügy van, melyekben a felperes az Önkormányzat volt, a felújítási költségek miatti perérték 5 millió Ft. Az ügy szünetel három eljárásnál, egynél az Önkormányzat mint jogutód alperes. Folyamatban lévő bírósági eljárás ingatlan kiürítés, közös tulajdon megszüntetése, felújítási költség megfizetése, elbirtoklás iránti per, határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszony megállapítása, kártérítési igény, terembérlési díj követelése, és munkabértartozás miatt volt.

A **jogerős határozattal (végzéssel, ítélettel) lezárt, de ki nem fizetett peres eljárások** közül hatnál volt alperesi pozícióban az Önkormányzat, a perértéke 5 millió Ft.

Az Önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló nyolc gazdasági társasága a még le nem zárt ügyből 26 ügyben, perérték 735 millió Ft alperesi, míg 45 esetben (perérték 438 millió Ft) felperesi pozícióban áll. A jogerős határozattal lezárt, de ki nem fizetett peres eljárásokban kettő gazdasági társaság alperesi pozícióban van (kettő ügyben), melyek perértéke 2 millió Ft, felperesi pozícióban négy gazdasági társasága 62 ügyben van, ezek perértéke 50 millió Ft.

Az Önkormányzat gazdálkodására a még le nem zárt, illetve a jogerős ítélettel lezárt peres eljárásokban kimutatott kötelezettség kockázatot jelent.

4. A PÉNZÜGYI EGYENSÚLY MEGTEREMTÉSE ÉRDEKÉBEN HOZOTT INTÉZKEDÉSEK

A jelentésben szereplő CLF modellben bemutatott működési (2008. kivételével) és felhalmozási hiány amellet alakult ki, hogy a vizsgált időszakban az Önkormányzat folyamatosan intézkedéseket tett, hogy alkalmazkodjon a finanszírozási rendszer változása miatti forráscsökkenéshez. Ennek érdekében bevételnövelő és kiadáscsökkentő döntéseket hozott.

A kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedések a **gazdálkodás átláthatóbbá tételét**, valamint a **feladatellátás szakmai színvonalának**, és kiemelten a **pénzügyi helyzetnek a javítását** célozták.

A 2007-2010. évek kiadáscsökkentő intézkedéseinek hatását beavatkozási területenként az alábbi táblázat mutatja be:

ezer Ft

Az érvényesített kiadáscsökkentés területei	Személyi juttatások és járulécai	Dologi, működési kiadások	Pénzeszköz átadások, támogatások	Összesen
Az intézményeknél	3 443 946	123 543	0	3 567 489
A Polgármesteri hivatalnál	275 079	38 864	0	313 943
ÖSSZESEN	3 719 025	162 407	0	3 881 432

Az Önkormányzat kimutatásai szerint a legjelentősebb összegű kiadási megtakarítást a közoktatási feladat-átadásokhoz, intézményi átszervezésekhez kapcsolódó álláshely-csökkentésekkel érte el, emellett sikerült megőrizni az **intézmények** gazdálkodásának stabilitását. A Közgyűlés 2007-től évente hozott intézmény-átszervezési döntéseket. Megszüntette a Simonffy Emil Zeneiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményt, közoktatási feladatait átadta a Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Kollégium részére⁵⁴. Az átszervezést elsősorban szakmai indokkal, a tehetésgondozás hatékonyabbá tétele céljával hajtotta végre az Önkormányzat.

A Közgyűlés elfogadta az Önkormányzat 2007-2012. közötti időszakra vonatkozó közoktatási feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és –fejlesztési tervét⁵⁵ (Intézkedési Terv). Az Oktatási Osztály vezetője részére előírta az Intézkedési Terv végrehajtását, illetve két év múlva esedékes felülvizsgálatát⁵⁶. A dokumentumban foglaltaknak megfelelően a gyermek- és tanulói létszám csökkenő tendenciája miatt folyamatosan felülvizsgálta az Önkormányzat az óvodákban és iskolákban indítandó csoportok és osztályok számát, illetve a csoport-és osztálylétszámokat, az óvodai és általános iskolai körzethatárokat, valamint az intézmények költséghatékony működését. Egy általános iskolát már 2007. szeptembertől tagintézményként működtetett tovább az Önkormányzat⁵⁷. 2008-ban a Közgyűlés megszüntette a Napsugár Óvodát, a Műhelytelepi Általános Iskolát és az Újkerti Nevelési és Oktatási Központot, utóbbi intézményben óvoda, általános iskola és diákotthon működött⁵⁸. A társulás részére átadásra került egy óvoda és egy, alapfokú művészetoktatási feladatot is ellátó általános iskola⁵⁹. 2009-ben megszüntetésre került két középiskolai kollégium, és az Önkormányzat egy középiskolát átadott az Egyetem részére⁶⁰.

⁵⁴ a Közgyűlés 132/2007. (VI. 21.) számú határozatával

⁵⁵ a Közgyűlés 262/2007. (XI. 22.) számú határozata

⁵⁶ Az Intézkedési Terv felülvizsgálata és a Közgyűlés tájékoztatása 2009. végén megtörtént (a Közgyűlés 294/2009. (XII. 10.) számú határozata).

⁵⁷ A Közgyűlés 131/2007. (VI. 21.) számú határozata alapján a Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola a Vénkerti Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tagintézménye lett.

⁵⁸ a Közgyűlés 145/2008. (VI. 26.), 146/2008. (VI. 26.) és 147/2008. (VI. 26.) számú határozatai alapján

⁵⁹ Szabó Kálmán Utca Óvoda, illetve Bányai Júlia Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, a Közgyűlés 148/2008. (VI. 26.) számú határozata alapján.

⁶⁰ a Közgyűlés 46/2009. (III. 31.) és 47/2009. (III. 31.) számú határozatai alapján

Az intézményhálózat átalakítását a gyermek- és tanulói létszám folyamatos csökkenése tette indokolttá. Az átszervezések eredményeként az Önkormányzat intézményeiben 2007. és 2010. között az ellátotti létszám 1236 fővel, a foglalkoztatottak létszáma 562 fővel csökkent, ami a személyi juttatások és a kapcsolódó járulékok vonatkozásában az Önkormányzat számításai alapján 3443,9 millió Ft kiadási megtakarítást tett lehetővé.

Az átszervezések hatásaként az Önkormányzat által fenntartott költségvetési intézmények (részben önállóan gazdálkodó költségvetési intézmények) száma 2007. január 1. és 2010. december 31. között 11-el, a telephelyek (feladatellátási helyek) száma 30-cal csökkent. A dologi kiadásokban ennek következtében az Önkormányzat kimutatása szerint 123,5 millió Ft megtakarítás vált lehetővé.

A **Polgármesteri hivatal** feladatainak átszervezése során a nyilvántartások szerint 2007-ben 27 fővel, 631 főről 604 főre⁶¹ csökkentették az álláshelyek számát. A Polgármesteri hivatalt érintő szervezeti változások célja a racionálisabb, költségtakarékosabb és hatékonyabb működés volt⁶². Az átszervezéstől várt megtakarítás összegét 275 millió Ft-ra becsülte az Önkormányzat. A Polgármesteri hivatal dologi kiadásait 38,9 millió Ft-tal csökkentették a távközlési szolgáltatások közbeszerzési eljárásban elért kedvező díjai következtében. A vizsgált időszakban az Önkormányzatnál a tárgyévi költségvetési törvényben meghatározott köztisztviselői illetményalaptól eltérés nem volt.

Az **intézményi feladatok racionalizálásáról, integrációjáról** a Közgyűlés döntött. A döntést előkészítő előterjesztések alapján az átszervezések indoka a költségtakarékosabb, hatékonyabb működés, illetve a kiegyenlített szakmai színvonal biztosítása volt. Az előterjesztésekben a tervezett intézkedések indokait, várható eredményeit bemutatták. Az intézményi integráció, átszervezés végrehajtásához kikérték a szakmai szervezetek véleményét, a jogszabályban előírt egyeztetéseket lefolytatták. A Közgyűlés a költségvetési koncepcióhoz, illetve a költségvetési és a zárszámadási rendelettervezet elfogadásához kapcsolódóan az előző évi átszervezések tapasztalatait rendszeresen áttekintette, értékelte.

Az Önkormányzat kimutatásai szerint a 2007-2010. években az intézmény-átszervezések, feladat-átadások, valamint a takarékosági intézkedések hatásaként együttesen **3881,4 millió Ft kiadási megtakarítás keletkezett**, amely összegből 3719 millió Ft (95,8%) az álláshelyek csökkentéséhez kapcsolódó személyi juttatások és járulékok csökkenése következtében jelentkezett.

Az önkormányzati szinten kimutatott megtakarítási intézkedésekből 3567,5 millió Ft-ot (91,9%) az **intézmények** körében érvényesítettek. Az intézmények működési körében a kiadáscsökkentő intézkedések hatásából 3443,9 millió Ft (96,5%) – a végrehajtott álláshely-csökkentések következtében – a személyi juttatásokban és a hozzájuk kapcsolódó járulékokban realizálódott.

⁶¹ A létszám tartalmazta a polgármestert és a három alpolgármestert.

⁶² a Közgyűlés 14/2007. (II. 15.) számú határozata alapján

Az intézményi átszervezések eredményeképpen csökkent az Önkormányzat által fenntartott költségvetési intézmények száma: míg 2007. év elején 114, 2010. év végén 103 intézménye volt az Önkormányzatnak. Az önállóan gazdálkodó, illetve önállóan működő és gazdálkodó intézmények száma (12) nem változott, a csökkenés a részben önállóan gazdálkodó, illetve önállóan működő költségvetési intézmények körében következett be. Jelentősen, 277-ről 247-re (10,8%-kal) csökkent a feladatellátást biztosító telephelyek száma is.

A **2011.** évi költségvetési rendelet szerint az Önkormányzat számításai alapján az intézményekben megüresedő álláshelyek zárolásával **17,7 millió Ft** kiadási megtakarítás érhető el a személyi juttatások és járulékaik vonatkozásában.

Az **álláshely-csökkentő intézkedések** következtében a nyilvántartások szerint 2007-2010. között a Polgármesteri hivatalnál és az intézményeknél összesen 562 álláshelyet szüntettek meg, ebből 321 (57,1%) üres álláshely, 168 (29,9%) ágazati szakmai, 73 (13%) intézményüzemeltetéshez, fenntartáshoz, gazdasági ügyek intézéséhez kapcsolódó álláshely volt.

A 2007-2010. között végrehajtott álláshely-csökkentés eredményét az alábbi táblázat szemlélteti:

Az Önkormányzat 2007-2010. éveket érintő létszámcsoökkentésének alakulása

Megnevezés (adatok fő-ben)	Közsoktatás	Szociális és gyermekvédelem	Egészségügy	Polgármesteri hivatal	Egyéb	Összesen
Megszüntetett álláshelyek száma	538	11	0	-5	18	562
ebből: üres álláshelyek száma	287	10	0	6	18	321
szakmai álláshelyek száma	179	0	0	-11	0	168
intézmény-üzemeltetéssel kapcsolatos álláshelyek száma	72	1	0	0	0	73
2007. január 1-jén indító létszám	5362	1457	0	631	808	8258
2010. december 31-én záró létszám	4824	1446	0	636	790	7696

A helyi szervezési intézkedések végrehajtásához az Önkormányzat az áttekinthető időszak alatt 382 368 ezer Ft központi költségvetési támogatásban részesült, amelynek felhasználásával a nyilvántartások szerint 202 fő álláshelyet tartósan csökkentett. Az átszervezési és álláshely-csökkentési intézkedések hatására az Önkormányzat 2007. január 1-jei 8258 fős létszáma 2010. december 31-re 562 fővel, 6,8%-kal csökkent.

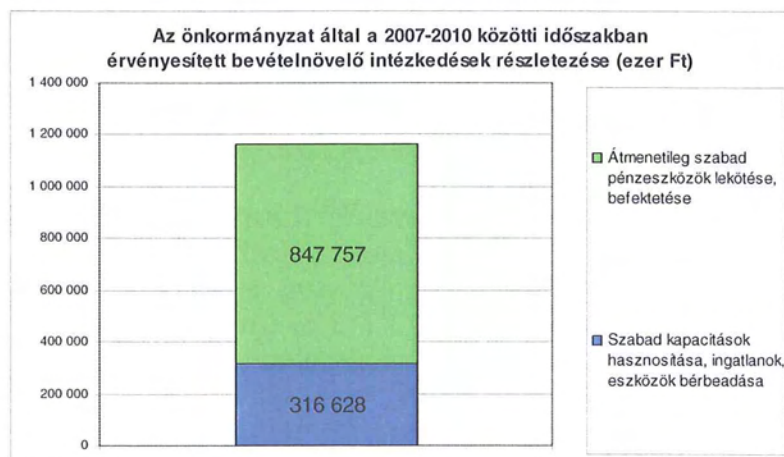
Az Önkormányzatnál 2007-2010. között 689 fővel csökkent a foglalkoztatottak száma, azonban 127 fős létszámfejlesztés is történt. A csökkentés a 4.1. pontban ismertetett átszervezések miatt legnagyobb mértékben a közoktatás területét érintette, ahol összességében 538 fővel csökkent a foglalkoztatottak száma.

A Polgármesteri hivatal létszáma 2007. december 31-én 631 fő volt⁶³. 2007. év elején 27 fős létszámleépítést hajtottak végre, azonban 2010. év végén a létszám 5 fővel meghaladta a 2007. január 1-jei létszámot. Jelentős létszámbővítésre 2008-ban (22 fő) és 2010-ben (12 fő) került sor, elsősorban a hatósági feladatok (építésügyi hatósági ellenőrzés, okmányirodai, gyámhivatali feladatok) növekedése, illetve a Ket. 2008. évi módosítását követően egyes ügyintézési határidők le-
rövidülése miatt.

⁶³ A létszám tartalmazta a polgármestert és a három alpolgármestert.

A létszámcsökkentéssel érintett dolgozók nem kerültek továbbfoglalkoztatásra az Önkormányzatnál, az intézményeknél, és az Önkormányzat gazdasági társaságaiban sem.

A kiadáscsökkentő intézkedések mellett az Önkormányzat az alábbiakban számszerűsített **bevételnövelő intézkedéseket** tette:



A bevételnövelésre irányuló intézkedések számszerűsített összegéből, ami 1164,4 millió Ft volt, 847,8 millió Ft-ot (72,8%) jelentettek a bankszámlán levő, átmenetileg **szabad pénzeszközök lekötéséből**, befektetéséből származó bevételek, ebben kötvény forrás kamata nem szerepel, mivel az Önkormányzat a vizsgált időszakban korábbi kötvénytartozását visszafizette, új kötvényt pedig nem bocsátott ki. Az ingatlanok és eszközök **bérbeadásából** (új bérbeadási szerződések megkötéséből, illetve bérleti díjak emeléséből) realizált bevételek 316,6 millió Ft-tal (27,2%) részesültek a bevétel-növekményből.

Önkormányzati szinten **2011-re 92,6 millió Ft bevételi növekményt terveztek**, ebből 62,3 millió Ft összeget (67,3%) ingatlanok bérbeadásából, 30,4 millió Ft-ot (32,7%) az építményadó emeléséből.

Az Önkormányzat a kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedésekkel **a csökkenő állami támogatások és illetékbevételek hatását ellensúlyozni tudta**. A költségvetési támogatások, átengedett bevételek és illetékek összege 2008-ban és 2009-ben magasabb volt, mint 2007-ben. A 2008. évi 26 853,6 millió Ft 1311,7 millió Ft-tal, 5,1%-kal, a 2009. évi 25 914,2 millió Ft 372,3 millió Ft-tal, 1,5%-kal haladta meg a 2007. évi 25 541,9 millió Ft összegű állami támogatásokat és illetékbevételeket. A 2010. évi állami támogatások és illetékbevételek összege 24 531,2 millió Ft volt, ami **1010,7 millió Ft-tal**, 4%-kal volt alacsonyabb a 2007. évinél. **Összességében** az Önkormányzat szempontjából **forráskiesés nem volt**. Az Önkormányzat kiadáscsökkentő és bevételnövelő intézkedései – saját kimutatásai szerint – összesen **5045,8 millió Ft** megtakarítást, illetve többletbevételt eredményeztek.

5. A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK GAZDÁLKODÁSI RENDSZERÉNEK 2008. ÉVI ELLENŐRZÉSE SORÁN A PÉNZÜGYI EGYENSÚLY JAVÍTÁSÁRA TETT SZABÁLYSZERŰSÉGI ÉS CÉLSZERŰSÉGI JAVASLATOK HASZNOSULÁSA

Az ÁSZ jelentésében 8 szabályszerűségi és 5 célszerűségi javaslatot tett. A **jelentést a Közgyűlés megismerte**. A javaslatok megvalósítására intézkedési tervet készítettek, amely teljes körűen tartalmazta a javaslatokat, meghatározta a feladatok elvégzéséért felelősöket és a feladatok elvégzésének határidejét⁶⁴.

Teljesült a javaslat, hogy a jegyző

- „gondoskodjon arról, hogy – az Ámr⁶⁵. 29. § (1) bekezdés g) és k) pontjában foglaltaknak megfelelően – a költségvetési rendeletek tartalmazzák az európai uniós forrásokkal támogatott, több éves kihatással járó feladatok előirányzatait éves bonthatásban, továbbá önkormányzati szinten elkülönítetten az európai uniós támogatással megvalósuló programok bevételi és kiadási előirányzatait”. A végrehajtásra az intézkedési tervben folyamatos határidőt írtak elő, a 2009. évi költségvetési rendelet-tervezetet már a javaslatban foglaltak szerint készítették el, továbbá hogy a jegyző
- „gondoskodjon a költségvetési rendelet-tervezet elkészítése során az előző évi kötelezettségvállalások áthúzódó kiadásainak, valamint azok forrásának meghatározásáról”. A végrehajtásra az intézkedési tervben 2009. február 15. határidőt írtak elő, a 2009. évi költségvetési rendelet-tervezetet már a javaslatban foglaltak szerint készítették el.

Az **intézkedések megvalósulását figyelemmel kísérték**, a polgármester 2009. december 4-én az intézkedési terv végrehajtásáról szóló összegző jelentést megküldte az ÁSZ elnökének.

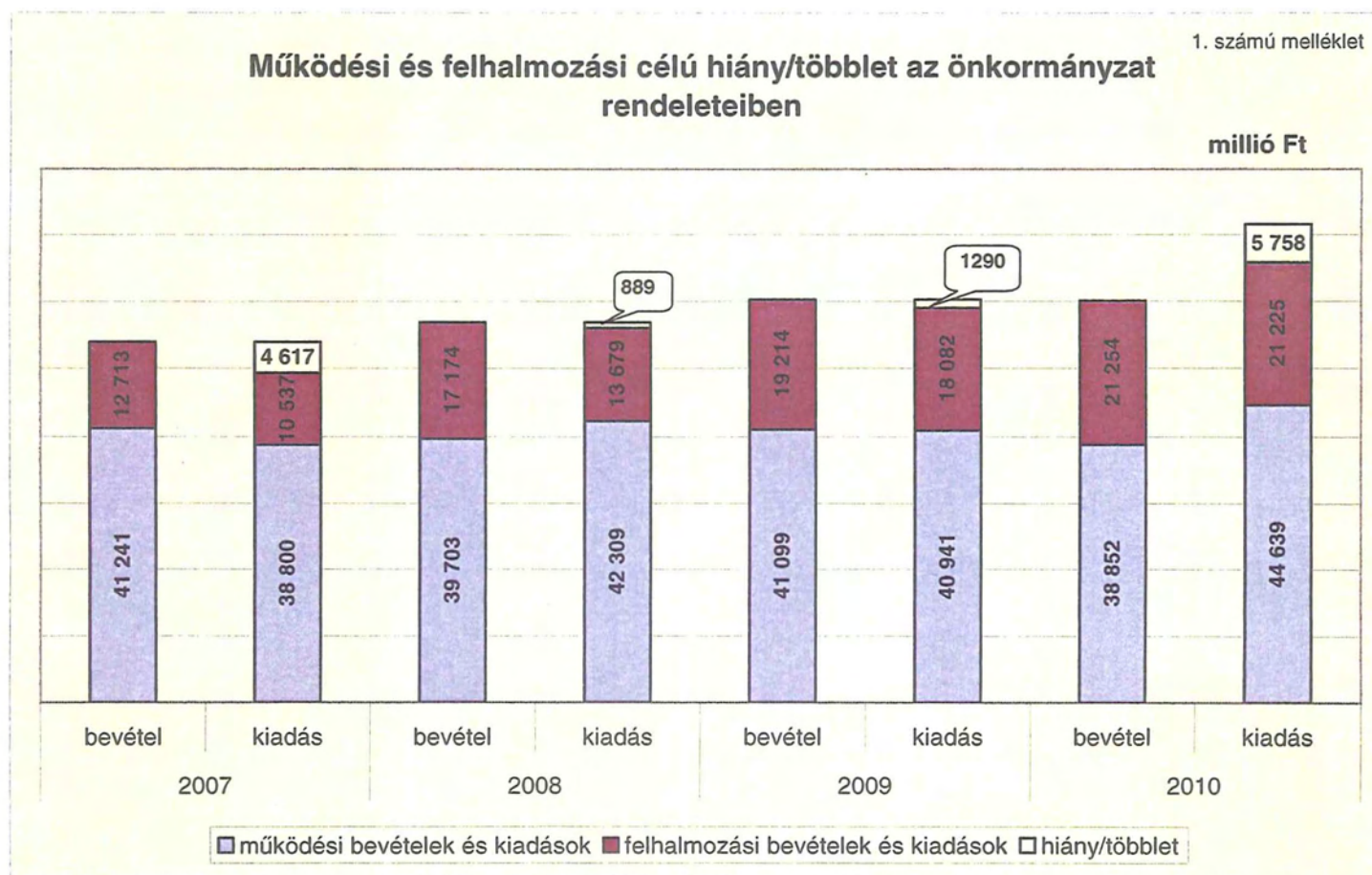
Budapest, 2011. december "22 "



Melléklet: 9 db

⁶⁴ a Közgyűlés 15/2009. (II. 26.) számú határozata

⁶⁵ az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 36. § (1) bekezdés h) és l) pontja



KIMUTATÁS
az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak, adósságszolgálatának alakulásáról
(2007-2010. években teljesített adatok)

1. FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS*	2007.	2008.	2009.	2010.
1.1.1. Saját működési bevételek	17 277 433	19 109 578	19 089 177	19 557 647
1.1.2. Költségvetési támogatás	14 309 411	20 084 983	18 531 212	17 386 199
1.1.3. Átengedett bevételek	9 830 141	5 268 993	6 132 035	5 963 963
1.1.4. Államháztartáson belülről kapott támogatások	277 034	522 437	499 731	637 352
1.1.5. EU-tól és külföldről kapott bevételek	8 713	10 764	4 488	14 835
1.1.6. Államháztartáson kívülről kapott bevételek	145 984	124 125	155 485	222 803
1.1.7. Előző évi pénzmaradvány átvétel	329 276	444 827	602 069	530 892
1.1. Folyó bevételek = 1.1.1.+1.1.2.+1.1.3.+1.1.4.+1.1.5.+1.1.6.+1.1.7.	42 177 992	45 565 707	45 014 197	44 313 691
1.2.1. Működési kiadások kamatkiadások nélkül	33 339 097	36 877 928	34 441 426	35 270 022
1.2.2. Államháztartáson belültre átadott pénzeszközök	37 046	71 124	129 972	164 959
1.2.3.1. vállalkozásoknak	3 323 093	3 927 041	3 777 674	3 147 239
1.2.3.2. EU-nak, illetve külföldre	340	895	0	0
1.2.3.3. magánszemélyeknek	2 222 726	2 462 609	2 844 558	3 317 357
1.2.3.4. nonprofit szervezeteknek	325 525	278 567	223 275	140 142
1.2.3. Transzferkiadások (=1.2.3.1.+1.2.3.2.+1.2.3.3.+1.2.3.4)	5 871 684	6 669 112	6 845 507	6 604 738
1.2.4 Kamatkiadások	450 927	480 068	362 734	383 664
1.2.5. Előző évi pénzmaradvány átadás	320 168	444 827	602 069	530 892
1.2. Folyó kiadások = 1.2.1.+1.2.2.+1.2.3.+1.2.4.+1.2.5.	40 018 922	44 543 059	42 381 708	42 954 275
1.3. Folyó költségvetés egyenlege MŰKÖDÉSI JÖVEDELEM (1.1. - 1.2.)	2 159 070	1 022 648	2 632 489	1 359 416
2. FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS**				
2.1.1. Saját tőkebevételek	855 278	4 180 653	685 654	1 691 688
2.1.2. Államháztartáson belülről kapott támogatások	2 028 507	2 517 956	9 420 332	8 211 836
2.1.3. EU-tól és külföldről kapott támogatások	13 757	0	17 308	0
2.1.4. Államháztartáson kívülről kapott támogatások	388 242	454 218	737 512	188 209
2.1. Felhalmozási bevételek (=2.1.1.+2.1.2.+2.1.3.+2.1.4.)	3 285 784	7 152 827	10 860 806	10 091 733
2.2.1. Saját beruházási kiadás áfával	6 256 685	8 683 285	13 133 443	13 584 548
2.2.2. Saját felújítási kiadás áfával	728 664	1 033 383	604 718	686 747
2.2.3. Államháztartáson belültre átadott pénzeszköz	2 921	0	3 450	0
2.2.4. EU-nak és külföldnek adott pénzeszközök	0	0	0	0
2.2.5. Államháztartáson kívültre adott pénzeszközök	416 156	1 283 860	218 205	500 879
2.2.6. Befektetési célú részesedések vásárlása	0	104 200	502 100	388 150
2.2. Felhalmozási kiadások (=2.2.1.+2.2.2.+2.2.3.+2.2.4.+2.2.5.+2.2.6.)	7 404 426	11 104 728	14 461 916	15 160 324
2.3. Felhalmozási költségvetés egyenlege (2.1. - 2.2.)	-4 118 642	-3 951 901	-3 601 110	-5 068 591
3. Finanszírozási műveletek nélküli (GFS) pozíció(1.3.+2.3.)	-1 959 572	-2 929 253	-968 621	-3 709 175
4. Finanszírozási műveletek				
4.1. Hitelfelvétel	4 500 000	4 200 005	3 000 000	5 700 000
4.2. Hiteltörlesztés	937 005	794 279	1 637 383	2 628 692
4.3. Forgatási és befektetési célú értékpapírok kibocsátása	0	0	0	0
4.4. Forgatási és befektetési célú értékpapírok beváltása	1 315 920	0	1 184 000	0
4.5. Forgatási és befektetési célú értékpapírok értékesítése	0	0	0	0
4.6. Forgatási és befektetési célú értékpapírok vásárlása	0	0	0	0
4.7. Egyéb finanszírozási bevételek (függő, átfutó, kiegyenlítő)	-17 373	332 670	-341 674	-1 191 699
4.8. Egyéb finanszírozási kiadások (függő, átfutó, kiegyenlítő)	-2 380	823 341	-27 899	-628 600
4.9. Finanszírozási műveletek egyenlege (4.1. - 4.2.+4.3.-4.4.+4.5.-4.6.+4.7.-4.8.)	2 232 082	2 915 055	-135 158	2 508 209
5. Tárgyévi pénzügyi pozíció változás (1.3.+ 2.3.+4.9.)	272 510	-14 198	-1 103 779	-1 200 966
6. Nettó működési jövedelem = működési jövedelem (1.3.) - tőkétörlesztés (4.2.+4.4)	-93 855	228 369	-188 894	-1 269 276
TÁJÉKOZTATÓ ADATOK				
Összes kötelezettség	17 273 606	21 073 689	28 359 529	31 923 116
ebből rövid lejáratú	6 699 227	6 866 768	9 900 317	8 740 903
Összes szállítói kötelezettség	4 139 637	2 017 569	5 933 895	2 539 047
ebből lejárt (tanúsítványból)	0	0	0	0
Pénz és tőkepiaci kötelezettség (adósság)	11 356 224	16 902 428	20 661 071	27 512 677
ebből rövid lejáratú	796 845	2 710 507	2 216 859	4 825 464
PPP szerződéses állomány jelenértéken (tanúsítványból)	0	0	0	0
ebből lejárt szolgáltatási díj miatti kötelezettség	0	0	0	0
Folyószámlahitel napi átlagos állománya (tanúsítványból)	109 489	46 270	32 049	40 785
Likvid hitel napi átlagos állománya (tanúsítványból)	0	0	0	8 219
Munkabérhitel napi átlagos állománya (tanúsítványból)	2 345	2 195	0	0
Kezesség és garanciavállalások (tanúsítványból)	1 098 000	40 000	0	0
Jogerős bírósági ítéletekből adódó kötelezettségek (tanúsítványból)	0	0	0	5 115
Finanszírozásba bevonható eszközök:	5 803 140	5 772 060	4 668 279	3 467 313
Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok év végi állománya	17 772	890	888	888
Hosszú lejáratú bankbetétek év végi állománya	0	0	0	0
Értékpapírok év végi állománya	0	0	0	0
Pénzeszközök (idegen pénzeszközök nélkül) év végi állománya	5 785 368	5 771 170	4 667 391	3 466 425

* Bevételekben nem térül, a kiadásokban nem jelenik meg az amortizáció, a vagyoni helyzetet

** Bevételekben vagyon megőrzésre és bővítésre fordítható források.

Az Önkormányzat 2007-2010. években megvalósított, 2010. december 31-ig befejezett fejlesztések forrásösszetételéről

ezer Ft-ban

Sorszám	Fejlesztési feladat (beruházás, felújítás)		Beruházás, felújítás		Teljes bekerülési költség			2006. dec. 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. december 31-ig megvalósított beruházás forrásösszetétele																A Művelődési központ (7. osztályos) eszközbeszerzési fordított összeg				Jogszabályban foglalt szakmai követelmény teljesítése (igen/nem)				
										Saját bevétel				Hitel				Kötvény				EU-s támogatás									Hazai támogatás			
	Megnevezése	Közzétett határozat száma	kezdete	befejezése	Terv ⁽¹⁾ (1+11+15+18+23+27)	Tény ⁽²⁾ (2+12+16+20+24+28)	Eltérés (+/-) ⁽³⁾ (18+12)-(17+21+25+29)			Terv	Tény	Eltérés (+/-)	Bev.rend.(4)	Terv	Tény	Eltérés (+/-)	Bev.rend.(4)	Terv	Tény	Eltérés (+/-)	Bev.rend.(4)	Terv	Tény	Eltérés (+/-)	Bev.rend.(4)									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32			
1.	Fejlesztések																																	
2.	Debrecen – Angyalföld téri központi orvosi rendelő komplex akadálymentesítése	-	2008	2008	16 000	15 734	-266	0	15 734					6 000	5 900	-100 A						10 000	9 834	-166 A				0		0	igen			
3.	Debrecen, Faragó utcai óvoda komplex akadálymentesítése	-	2008	2008	10 571	10 735	164	0	10 735					1 057	1 426	369 A						9 514	9 308	-206 A				0		0	igen			
4.	Debrecen, Söveg u.3. szám alatti DMJV Városi Szociális Szolgálat (VSZSZ) 7.sz. Gondozási Központ és 10.sz. Idősek Klubja komplex akadálymentesítése	-	2008	2008	10 848	10 594	-254	0	10 594					1 085	1 059	-26 A						9 763	9 535	-228 A				0		0	igen			
5.	Város P. u. burkolat-felújítása	33/2007 (III.29.)	2007	2007	47 789	47 789	0	0	47 789					24 297	24 297	0 A										23492	23492	0 A		0	igen			
6.	Gázvezeték u. burkolat-felújítása	33/2007 (III.29.)	2007	2007	48 268	48 268	0	0	48 268					24 534	24 534	0 A										23734	23734	0 A		0	igen			
7.	Kertvárosi u. burkolat-felújítása	33/2007 (III.29.)	2007	2007	39 282	39 282	0	0	39 282					20 041	20 041	0 A										19241	19241	0 A		0	igen			
8.	Pécs u. - Torockó u. burkolat-felújítása	109/2008 (V.29.)	2008	2008	43 112	43 112	0	0	43 112					21 556	21 556	0 A										21556	21556	0 A		0	igen			
9.	Simonyi út – Péterfia u. burkolat-felújítása	109/2008 (V.29.)	2008	2008	69 548	69 548	0	0	69 548					34 774	34 774	0 A										34774	34774	0 A		0	igen			
10.	Hétezer u. burkolat-felújítása	109/2008 (V.29.)	2008	2008	31 892	31 892	0	0	31 892					15 946	15 946	0 A										15946	15946	0 A		0	igen			
11.	Határút – Kíshelyesi út burkolat-felújítása		2009	2010	47 390	47 390	0	0	47 390					28 695	28 695	0 A										18695	18695	0 A		0	igen			
12.	Ceigekert u. burkolat-felújítása	115/2009 (V.28.) 238/2009 (X.22)	2009	2010	32 659	32 659	0	0	32 659					16 329	16 329	0 A										16330	16330	0 A		0	igen			
13.	Eprekert u. burkolat-felújítása	115/2009 (V.28.) 238/2009 (X.22)	2009	2009	55 424	55 424	0	0	55 424					27 712	42 327	14 615 A										27712	13097	-14 615 A		0	igen			
14.	Hajó u. Játzótér felújítása	238/2009 (X.22.)	2010	2010	27 415	27 415	0	0	27 415				0	14 730	14 730	0 A						0	0	0		12 685	12 685	0 A		0	igen			
15.	10 millió Ft alatti felújítások ⁽⁵⁾				0	0	0										A																	
16.	Felújítások összesen:				480 198	479 842	-356	0	479 842	0	0	0	0	236 756	251 614	14 858		0	0	0	0	29 277	28 678	-599	0	214 165	199 550	-14 615		0				
17.	Fejlesztések				0	0	0																											
18.	Panelprogram – Bethlen u. 42-44.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	54 451	49 548	-4 903	0	49 548	18 451	16 790	-1 661 A		18 000	16 379	-1 621 A					0				18 000	16 379	-1 621 A		0	igen				
19.	Panelprogram – Bösztörmentő u. 39-53.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	15 678	13 191	-2 487	0	13 191	5 226	4 617	-609 A		5 226	4 287	-939 A					0				5 226	4 287	-939 A		0	igen				
20.	Panelprogram – Görgey u. 4.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	86 462	80 362	-6 100	0	80 362	28 862	26 826	-2 036 A		28 800	26 768	-2 032 A					0				28 800	26 768	-2 032 A		0	igen				
21.	Panelprogram – Hajó u. 2-4.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	72 855	69 206	-3 649	0	69 206	23 855	23 513	-342 A		24 500	22 847	-1 653 A					0				24 500	22 846	-1 654 A		0	igen				
22.	Panelprogram – Mikszáth K. u. 67-71.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	67 484	57 128	-10 356	0	57 128	31 484	26 653	-4 831 A		18 000	15 237	-2 763 A					0				18 000	15 238	-2 762 A		0	igen				
23.	Panelprogram – Batthyány u. 5-9., Jászai M. u. 7-9.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	45 186	42 195	-2 991	0	42 195	15 062	14 161	-901 A		15 062	14 017	-1 045 A					0				15 062	14 017	-1 045 A		0	igen				
24.	Panelprogram – Károlyi M. u. 5.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	68 403	65 174	-3 229	0	65 174	20 085	19 113	-972 A		25 578	24 398	-1 180 A					0				22 740	21 663	-1 077 A		0	igen				
25.	Panelprogram – Krónika u. 3–5-7.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	54 000	55 388	1 388	0	55 388	18 000	19 388	1 388 A		18 000	18 000	0 A					0				18 000	18 000	0 A		0	igen				
26.	Panelprogram – Menyhárt J. tér 1-6.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	69 891	64 746	-5 145	0	64 746	23 297	21 542	-1 755 A		23 297	21 602	-1 695 A					0				23 297	21 602	-1 695 A		0	igen				
27.	Panelprogram – Plac u. 7-9.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	52 872	47 095	-5 777	0	47 095	17 624	15 725	-1 899 A		17 624	15 685	-1 939 A					0				17 624	15 685	-1 939 A		0	igen				
28.	Panelprogram – Sinai M. u. 17-21.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	116 406	104 197	-12 209	0	104 197	38 802	35 113	-3 689 A		38 802	34 542	-4 260 A					0				38 802	34 542	-4 260 A		0	igen				
29.	Panelprogram – Szoboszló u. 18-20.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	78 886	78 625	-261	0	78 625	26 400	26 817	417 A		26 243	25 904	-339 A					0				26 243	25 904	-339 A		0	igen				
30.	Panelprogram – Vargakert u. 1-3.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	91 200	84 222	-6 978	0	84 222	30 400	28 074	-2 326 A		30 400	28 074	-2 326 A					0				30 400	28 074	-2 326 A		0	igen				
31.	Panelprogram – Borbíró tér 1-4.	157/2005 (VI.30.)	2007	2009	63 576	44 302	-19 274	0	44 302	21 192	14 850	-6 342 A		21 192	14 726	-6 466 A					0				21 192	14 726	-6 466 A		0	igen				
32.	Panelprogram – Kardos u. 17/A.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	23 425	18 261	-5 164	0	18 261	10 625	8 283	-2 342 A		6 400	4 989	-1 411 A					0				6 400	4 989	-1 411 A		0	igen				
33.	Panelprogram – Kardos u. 21/A.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	23 425	19 345	-4 080	0	19 345	10 625	8 775	-1 850 A		6 400	5 285	-1 115 A					0				6 400	5 285	-1 115 A		0	igen				
34.	Panelprogram – Kardos u. 25/A.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	21 316	17 039	-4 277	0	17 039	8 516	6 809	-1 707 A		6 400	5 115	-1 285 A					0				6 400	5 115	-1 285 A		0	igen				
35.	Panelprogram – Kardos u. 29/A.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	23 425	19 345	-4 080	0	19 345	10 625	8 775	-1 850 A		6 400	5 285	-1 115 A					0				6 400	5 285	-1 115 A		0	igen				
36.	Panelprogram – Szigligeti u. 4-10.	157/2005 (VI.30.)	2007	2008	36 432	30 558	-5 874	0	30 558	12 144	10 188	-1 956 A		12 144	10 185	-1 959 A					0				12 144	10 185	-1 959 A		0	igen				

Sorszám	Fejlesztési feladat (beruházás, felújítás)		Beruházás, felújítás		Teljes bekerülési költség			2006. dec. 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	2010. december 31-ig megvalósított beruházás forrásösszetétele																									A tényleges bekerülési költség (Törzsszámból) eszközpótlásra fordított összeg	Jogszabályban foglalt szakmai követelmény teljesítése (igen/nem)
										Saját bevétel				Hitel				Kötvény				EU-s támogatás				Hazai támogatás										
	Megnevezése	Közzétett határozat száma	kezdete	befejezése	Terv ⁽¹⁾ (8+11+15+19+23+27)	Tény ⁽²⁾ (7+12+16+20+24+28)	Eltérés (+/-) ⁽³⁾ (8+12+17+21+25+29)			Terv	Tény	Eltérés (+/-)	Bevrend.(4)	Terv	Tény	Eltérés (+/-)	Bevrend.(4)	Terv	Tény	Eltérés (+/-)	Bevrend.(4)	Terv	Tény	Eltérés (+/-)	Bevrend.(4)	Terv	Tény	Eltérés (+/-)	Bevrend.(4)							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32					
37.	Panelprogram – Vincellér u. 2.	157/2005(VI.30.)	2007	2008	100 800	71 848	-28 952	0	71 848	33 600	23 954	-9 646	A	33 600	23 947	-9 653	A				0			0	33 600	23 947	-9 653	A		0	igen					
38.	Panelprogram – Damjanich u. 36.	157/2005(VI.30.)	2007	2009	17 628	13 801	-3 827	0	13 801	5 876	4 601	-1 275	A	5 876	4 600	-1 276	A				0			0	5 876	4 600	-1 276	A		0	igen					
39.	Panelprogram – Derék u. 18.	157/2005(VI.30.)	2007	2008	5 814	5 622	-192	0	5 622	1 938	1 874	-64	A	1 938	1 874	-64	A				0			0	1 938	1 874	-64	A		0	igen					
40.	Panelprogram – Vasvári P. u. 3-5.	157/2005(VI.30.)	2007	2009	18 636	14 656	-3 980	0	14 656	6 212	4 886	-1 326	A	6 212	4 885	-1 327	A				0			0	6 212	4 885	-1 327	A		0	igen					
41.	A Debreceeni Repülőtér területén a földtani közeg és a felszín alatti víz kármentesítése	167/2005.(VI.30.)	2006	2008.	869 440	817 949	-51 491	0	817 949			0	0	0	0						0	652 080	613 462	-38 618	A	217 360	204 487	-12 873	A	0	igen					
42.	Debreceen ipar területi útjainak út- és közműfejlesztése, Bartók Béla út	107/2004.(V.27.)KH	2006	2007	1 100 000	1 085 614	-14 386	196 400	889 214			0	44 000	43 412	-588	A					0	824 967	814 178	-10 789	A	231 033	228 024	-3 009	A	0	igen					
43.	Integrált önkormányzati rendszer létrehozása és a meglévő hivatali rendszer működésébe illesztése	-	2005	2007	357 125	349 349	-7 776	349 349	0			0	80 000	78 258	-1 742	A					0	207 844	203 318	-4 526	A	69 281	67 773	-1 508	A	0	igen					
44.	Online Információszoftver rendszer kialakítása a Debreceeni Önkormányzatnál	-	2005	2007	164 625	163 573	-1 052	163 573	0			0	21 000	20 866	-134	A					0	107 719	107 030	-689	A	35 906	35 677	-229	A	0	igen					
45.	DMJV Idősek Háza nyílászárócsere	-	2009	2009	14 972	14 946	-26	0	14 946			0	0	0	0						0	0	0	0	14 972	14 946	-26	A	0	igen						
46.	Debreceeni bölcsődék felújítása, eszközbeszerzése az Integrált nevelésért és rugalmas nyitvatartásért	207/2004 (IX.9.)	2005	2008.	213 204	244 931	31 727	139 315	105 618			0	12 792	44 961	32 169	A					0	159 903	159 556	-347	A	40 509	40 414	-95	A	0	igen					
47.	Debreceen város 47 db autóbusszmegállójának korszerűsítése, illetve átépítése	30/2008 (II.21.)	2009	2009	193 420	153 806	-39 614	0	157 407			0	19 342	15 741	-3 601	A					0	165 374	131 162	-34 212	A	8 704	6 903	-1 801	A	0	igen					
48.	Hajdú-Bihar Megyei regionális hulladékgazdálkodási Projekt		2003	2010	5 059 260	1 880 521	-3 178 739	1 669 585	210 936			0	404 741	372 156	-32 585	A					0	3 784 445	1 150 917	-2 643 528	A	860 074	357 448	-502 626	A	0	igen					
49.	Terápiás Ház részére gépkocsi és eszközbeszerzés	-	2007	2008	15 000	11 000	-4 000	0	11 000			0	0	0	0						0	0	0	0	15 000	11 000	-4 000	A	0	igen						
50.	33. sz. főutat a belvárossal összekötő kerékpárút építése (Jerikó u. 57-59. sz. és a Csapó u./Rákóczi u. kereszteződés között)	240/2007. (X.18.)	2008	2010	96 261	105 806	9 545	0	105 806			0	14 466	24 975	10 509	A					0	81 795	80 831	-964	A	0	0	0	A	0	igen					
51.	33. sz. főút menti kerékpárút építése (Csövekert u. – Jerikó u. közötti szakaszon)	180/2007.(VII.5.)	2008	2008.	30 784	32 274	1 490	0	32 274			0	15 392	16 882	1 490	A					0	0	0	0	15 392	15 392	0	A	0	igen						
52.	10 millió Ft alatti fejlesztések ⁽²⁾	-	2007	2010	58 220	25 196	-33 024	0	25 196			0	1 250	1 246	-4	A					0			0	56 970	23 950	-33 020	A	0	igen						
53.	Fejlesztések összesen:				9 380 562	5 950 819	-3 429 743	2 518 222	3 436 498	418 901	371 327	-47 574	0	1 009 077	967 128	-41 949	0	0	0	0	0	5 994 127	3 280 454	-2 733 673	0	1 958 457	1 351 910	-606 547	0	0	0					
54.	Mindösszesen:				9 860 760	6 430 661	-3 430 099	2 518 222	3 916 340	418 901	371 327	-47 574	0	1 245 833	1 218 742	-27 091	0	0	0	0	0	6 023 404	3 289 132	-2 734 272	0	2 172 622	1 551 460	-621 162	0	0	0					

Az Önkormányzat 2010. december 31-én folyóiban lévő fejlesztési feladatokhoz kapcsolódó kötelezettségének összegzése
(A 2010. december 31-ig teljesített pénzügyi adatok adatairól)

Sorszám	Feladatsíri leírás (beruházás, felújítás)	Beruházás, felújítás kezdete	Beruházás, felújítás befejezése	Teljes becsült költség				2007-2010. évi becsült költség	2010. december 31-ig teljesített költség	Szállt bevételek			Hitel			Előző évi költség			Ezer forintban												
				Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség			Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség	Tervezett költség							
1.	Felújítások	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	
1.	Felújítások	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	
2.																															
3.																															
4.																															
5.	10 millió Ft alatti felújítások																														
6.	Felújítások összesen																														
7.	Felújítások																														
8.	Aszfaltút felújítás (SPA)	2004	2011	2011	18 861 840	22 207 038	3 665 198	1 831 820	20 376 450						1 831 820	3 665 198	1 831 820	3 665 198	1 831 820	3 665 198	1 831 820	3 665 198	1 831 820	3 665 198	1 831 820	3 665 198	1 831 820	3 665 198	1 831 820	3 665 198	1 831 820
9.	Aszfaltút felújítás	2008	2013	2013	1 038 047	428 824	-1 041 430	0	438 824						428 824	-1 041 430	0	438 824	428 824	428 824	428 824	428 824	428 824	428 824	428 824	428 824	428 824	428 824	428 824	428 824	428 824
10.	Aszfaltút felújítás	1997/2008 (0/28)	2009	2011	1 177 318	329 788	-447 448	0	329 788						329 788	-447 448	0	329 788	329 788	329 788	329 788	329 788	329 788	329 788	329 788	329 788	329 788	329 788	329 788	329 788	329 788
11.	Tudományi Központ felújítása a Dobozsán	1997/2009 (0/10)	2009	2011	46 033	12 086	-43 347	0	12 086						12 086	-43 347	0	12 086	12 086	12 086	12 086	12 086	12 086	12 086	12 086	12 086	12 086	12 086	12 086	12 086	12 086
12.	Lépcsőház felújítása a Dobozsán	24/2009 (0/22)	2010	2011	3 946	0	-3 946	0	0						0	-3 946	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13.	Aszfaltút felújítás	33/2010 (0/20)	2011	2012	41 068	0	-41 068	0	0						0	-41 068	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14.	Aszfaltút felújítás	11/2008 (0/20)	2011	2012	3 200	3 200	0	0	0						3 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.	Aszfaltút felújítás	2009/2009 (0/24)	2010	2012	500	0	-500	0	0						0	-500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16.	Aszfaltút felújítás	2009/2009 (0/26)	2010	2012	4 154	0	-4 154	0	0						0	-4 154	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17.	Aszfaltút felújítás	2009/2009 (0/20)	2011	2012	12 804	0	-12 804	0	0						0	-12 804	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18.	Aszfaltút felújítás	2009/2009 (0/20)	2011	2012	700	0	-700	0	0						0	-700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19.	Aszfaltút felújítás	-	2010	2011	0	0	0	0	0						0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20.	10 millió Ft alatti felújítások																														
21.	Felújítások összesen				21 331 900	22 861 318	1 089 410	1 831 820	21 146 451	0	0	0	0	0	2 646 410	4 387 722	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332
22.	Működés				31 341 000	32 861 318	1 089 410	1 831 820	31 146 451	0	0	0	0	0	3 646 410	4 387 722	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332	1 741 332

Az Önkormányzat 2010. december 31-én folyamatban lévő fejlesztési feladataihoz kapcsolódó 2010. évet követő kötelezettség-vállalásainak összegzéséről
(a folyamatban lévő fejlesztések 2010. utáni kötelezettségvállalásáról)

Sorszám	Fejlesztési feladat (beruházás, felújítás)		Beruházás, felújítás		Teljes bekerülési költség (2010. dec. 31-ig)			2006. dec. 31-ig teljesített kiadás	2007-2010. évek között teljesített kiadás	Várható tény (teljes bekerülési költség) ⁽¹⁾ (12+10+11+3)	2010. utónra vállalt kötelezettsé- gek (13+16+20+24+28+32)	A várható tény (teljes bekerülési) költségéből számközpontosítá- sra fordított összeg	2010. december 31-e utáni kötelezettség-vállalások forrásösszeleltelése																Jogszabályban foglalt szakmai követelmény teljesítése (igen/nem)				
													Saját bevétel				Hitel				Kötvény				EU-s támogatás					Hazai támogatás			
	Megnevezése	Közzétett határozat száma	kezdete	tervezett befejezése	Terv ⁽¹⁾	Tény ⁽²⁾	Eltérés (+/-) ⁽³⁾						Terv	Várható tény	Eltérés (+/-)	Bev.rend.(B)	Terv	Várható tény	Eltérés (+/-)	Bev.rend.(B)	Terv	Várható tény	Eltérés (+/-)	Bev.rend.(B)	Terv	Várható tény	Eltérés (+/-)	Bev.rend.(B)		Terv	Várható tény	Eltérés (+/-)	Bev.rend.(B)
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
1.	Felújítások																																
2.																																	
3.																																	
4.																																	
5.	10 millió Ft alatti felújítások ⁽⁴⁾																																
6.	Felújítások összesen																																
7.	Fejlesztések																																
8.	Debrecen város és térsége szennyvíz-elvezetése és tisztítása projekt, ISPA (*)	TB 318/2001.	2004	2011	18 581 840	22 207 036	3 625 196	1 831 835	20 375 403	23 303 272	1 926 234		0	309 364	218 593	-90 771 B							0	1 794 311	623 591	-1 170 720 B,C	989 965	344 050	-645 915 B,C	fejlesztés			
9.	2-es villamosvonal építése	77/2008. (IV.24.)	2008	2013	1 520 047	428 824	-1 091 223	0	428 824	17 568 578	17 139 854		0	1 484 469	1 484 161	-328 B							0	12 379 435	13 307 424	927 989 B,C	2 184 606	2 348 369	163 763 B,C	fejlesztés			
10.	Debrecen belváros funkcióbővítő városrehabilitáció	196/2008. (VI.26.)	2009	2011	1 177 316	329 768	-847 548	0	329 768	1 013 920	1 564 152		0	0	269 220	269 220 B							0	858 241	1 314 932	456 691 C	0	0	0 C	fejlesztés			
11.	Tudományos élménypark kialakítása a Debreceni Botanikus kertben – Apósa Péter projekt	188/2009. (IX.10.)	2009	2011	56 033	12 880	-43 153	0	12 880	1 742 870	1 730 193		0	189 229	182 518	-6 713 B							0	1 315 525	1 315 525	0 C	232 152	232 152	0 C	fejlesztés			
12.	Lencselegyőri városkötő építése	241/2009. (X.22.)	2010	2011	3 888	0	-3 888	0	0	84 687	84 687		0	4 480	5 460	3 980 B							0	71 984	71 984	0 A,C	4 234	4 234	0 A,C	fejlesztés			
13.	Integrált közösségi közlekedésfejlesztés Debrecen városában	33/2010. (II.28.)	2011	2012	41 308	0	-41 308	0	0	827 830	827 830		0	60 259	101 768	41 507 B							0	526 064	526 064	0 C	0	0	0 C	fejlesztés			
14.	Margit téri bócsa bővítése és felújítása, játszótér kialakítása	111/2008. (V.28.)	2011	2012	3 200	3 200	0	0	3 200	110 994	107 794		0	12 167	11 099	-1 068 B							0	91 323	91 323	0 A,C	5 372	5 372	0 A,C	fejlesztés			
15.	Erzsébet utcai bócsa bővítése és felújítása, játszótér létesítése	206/2009. (IX.24.)	2010	2012	500	0	-500	0	0	88 877	88 877		0	8 388	8 888	500 B							0	75 545	75 545	0 C	4 444	4 444	0 C	fejlesztés			
16.	Farkas utcai háziorvosi alapellátás és védőnői szolgálat fejlesztése, mintavételi hely létesítése	269/2009. (XI.26.)	2010	2012	4 194	0	-4 194	0	0	87 680	87 680		0	4 604	8 788	4 184 B							0	74 528	74 528	0 C	4 384	4 384	0 C	fejlesztés			
17.	Fazekas Mihály Gimnázium fejlesztése	290/2007. (XII.20.)	2011	2012	12 804	0	-12 804	0	0	428 570	428 570		0	30 253	42 857	12 604 B							0	364 284	364 284	0 C	21 429	21 429	0 C	fejlesztés			
18.	Szoboszlói úti Általános iskola felújítása	289/2007. (XII.20.)	2011	2012	700	0	-700	0	0	288 872	288 872		0	28 167	28 897	700 B							0	245 371	245 371	0 C	14 434	14 434	0 C	fejlesztés			
19.	A pedagógiai módszertani reformot támogató információs infrastruktúra fejlesztése Debrecen M.J.V. közoktatási intézményeiben	-	2010	2011	0	0	0	0	0	560 896	560 896		0	0	0	0 B							0	420 672	420 672	0 A,C	140 224	140 224	0 A,C	fejlesztés			
20.	10 millió Ft alatti fejlesztések ⁽⁴⁾																																
Összesen					21 381 500	22 581 316	1 199 816	1 831 835	21 149 681	48 896 855	23 915 539		0	0	0	0	2 131 400	2 355 204	233 804		0	0	0	18 217 283	18 451 243	213 966	3 601 244	3 119 892	-482 152				

Az Önkormányzat beadott, elbírálás alatti pályázati forrásból megvalósuló fejlesztéseihez kapcsolódó kötelezettség-vállalásainak összegzéséről

ezер Ft-ban

Sorszám	Fejlesztési feladat (beruházás, felújítás)		Beruházás, felújítás		Teljes bekerülési költség (terv) ⁽¹⁾	A teljes bekerülési költségből eszközpótlásra a tervezett összeg	2010. dec. 31-ig teljesített kiadás ⁽²⁾	2010. utánra vállalt kötelezettség (0=10+12+14+16+18)	2010. december 31-e utáni kötelezettség-vállalások forrásösszetétele										jogszabályban foglalt szakmai követelmény teljesítése (igen/nem)
	Megnevezése	Közigazgatási határozat száma	kezdetre	tervezett befejezése					Saját bevétel	Bev.rend.(4)	Hitel	Bev.rend.(4)	Kötvény	Bev.rend.(4)	EU-s támogatás	Bev.rend.(4)	Hazai támogatás	Bev.rend.(4)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1.	Felújítások							.											
2.																			
3.																			
4.																			
5.	10 millió Ft alatti felújítások ⁽³⁾																		
6.	Felújítások összesen																		
7.	Fejlesztések																		
8.	Tessedik Sámuel utcán új óvoda építése	211/2010.(IX.16.)	2011	2012	212 314	0	0	0			118 180 B				94 134 C		0 C		
9.	Nagymacs szociális városrehabilitáció	77/2011.(III.31.)	2012	2013	375 692	0	0	0			72 445 B				257 760 C		45 487 C		
10.	Nagysándor telep-Vulkántelep szociális városrehabilitáció 33. számú főút Balmazújvárosi út – Füredi út – Csígekert u. - Szabó	53/2011.(III.18.)	2012	2013	370 000	0	0	0			55 500 B				267 325 C		47 175 C		
11.	Lőrinc u. csomópont átépítése tervezéssel együtt	7/2011.(I.27.)	2012	2012	140 000	0	0	0			60 000 B				0 C		80 000 C		
12.	47. sz. főút melletti kerékpárút építése Debrecen és Mikepércs között	95/2010.(V.31.)	2011	2011	488 868	0	0	0			58 258 B				412 659 C		0 C		
13.	Napenergia-hasznosítás villamos energia termelésére Debrecen 10 óvodai és alapfokú oktatási intézményében	202/2010.(VII.19.)	2011	2012	168 436	0	0	0			67 374 B				101 062 C		0 C		
14.																			
15.																			
...	10 millió Ft alatti fejlesztések ⁽³⁾	15/2011.(I.27.), 36/2011.(II.18.)			10 118	0	0	0			2 340 B				0 C		7 778 C		
...	Fejlesztések összesen:																		
	Mindösszesen:																		

* a lehetséges megjelölések nem értelmezhetők

Az önkormányzati feladatok ellátásában résztvevő gazdasági társaságokról

millió Ft-ban!

Gazdasági társaság megnevezése	2010. december 31-én								a gazdasági társaságnak szerződéses kötelezettsége, feladat ellátási szerződésre alapozottan az önkormányzat költségvetéséből nyújtott							
	önkormányzat	önkormányzat gazdasági társaságának	saját tőke, jegyzett tőke aránya	kötelező feladathoz	önként vállalt feladathoz	hosszú lejáratú hitelből, kötvényből	lízingből	lejárt szállítói állományból	működési támogatás				felhalmozási támogatás			
									tulajdoni hányada	rendelt nettó vagyon	fennálló kötelezettség	2007.	2008.	2009.	2010.	2007.
I. 100%-os tulajdoni hányadú gazdasági társaságok:																
Debreceni Vagyonkezelő Zrt.	100		1,25		16294	1928	0	0								
Debreceni Hőszolgáltató Zrt.		100	1,77			0	0	0								
Debreceni Vízmű Zrt.		100	1,46			0	0	0								
AQUA Nova Hargita Kft.		90	0,78			1798	0	0								
Cívisvíz Kft.		100	1,00			0	0	0								
Debreceni Vízmű Ingatlanfejlesztő Kft.		90	-37,88			0	0	0								
DEVIZÉP Kft.		80	3,06			0	0	0								
DEVÍZGÉP Kft.		82,5	2,64			0	0	0								
KELET-AQUA Kft.		49	0,6			0	0	0								
Cívis Ház Zrt.		100	1,34	10795		0	0	2				20	68			
Cívis Takarító Kft.		100	1,06			0	0	0								
Cívis Ház Innovációs Kft.		100	-142,3			0	0	0								
Debreceni Társasházkezelő Kft.		49,8	5,86			0	0	0								
DKV Debreceni Közlekedési Zrt.		100	-0,5			0	0	0	207	187	327	400	120	140	0	122
"Zsuzsi" Erdei Vasút Kft.		100	0,02	77		0	0	0	7	5	3	2	0	0	0	0
Debreceni Energetikai Centrum Kft.		100	0,9			0	0	0								
Cívisbusz Kft.		80	2,57			0	0	0								
Debreceni Gyógyfürdő Kft.		100	0,72			0	0	4								
Debreceni Városi TV Kft.		100	-0,02			0	0	1					2	3	2	1
Debrecen Önkormányzat Lapkiadó Kft.		100	-50,6			0	0	0								
AIRPORT-DEBRECEN Kft.		100	0,1			0	0	0	0	0	31	0	0	0	0	0
Repülőtéri Ingatlan Kft. "v.a."		100	1,91			0	0	0								
DV Info Kft.		100	-0,92			0	0	1								
DEHIR Kft.		100	-0,51			0	0	0								
Jégcsarnok Kft.	100		-13,41	3		392	0	16	50	82	80	80	0	0	0	0
Debreceni Ifjúsági Szolgáltató Kft.		100	1,57	13		0	0	0	0	36	32	31	0	0	0	0
Debreceni Sportcentrum Kft.	100		3,86	2501		268	0	0	366	368	443	423	55	43	48	38
Debreceni Sportszolgáltató Kft. "v.a."						0	0	0	61	55	56	46	2	1	1	0

Az önkormányzati feladatok ellátásában résztvevő gazdasági társaságokról

millió Ft-ban!

Gazdasági társaság megnevezése	2010. december 31-én								a gazdasági társaságnak szerződéses kötelezettsége, feladat ellátási szerződésre alapozottan az önkormányzat költségvetéséből nyújtott							
	önkormányzat	önkormányzat gazdasági társaságának	saját tőke, jegyzett tőke aránya	kötelező feladathoz	önként vállalt feladathoz	hosszú lejáratú hitelből, kötvényből	lízingből	lejárt szállítói állományból	működési támogatás				felhalmozási támogatás			
	tulajdoni hányada			rendelt nettó vagyon		fennálló kötelezettség			2007.	2008.	2009.	2010.	2007.	2008.	2009.	2010.
DEHUSZ Kft.	100		4,13	11		0	0	0	207	234	257	431	0	0	0	0
FŐNIX Kft.	100		23,55	88		0	0	0	710	784	750	550	0	3	0	0
MODEM Kft.	100		4,38	3		0	0	3	201	253	265	266	0	0	10	15
Nagyerdő Kultúrpark Kft.	100		3,39	3635		0	0	0	144	157	153	147	49	50	15	0
100%-os tulajdoni hányadú gazdasági társaságok összesen	700	2 221	-178	17 126	16 294	4 386	0	27	1 953	2 161	2 397	2 376	248	308	76	176
II. 75-99%-os tulajdoni hányadú gazdasági társaságok:																
Debrecen TISZK Kft.	80		6,17	3		0	0	0	25	57	53	17	0	0	0	0
						0	0	0								
						0	0	0								
75-99%-os tulajdoni hányadú gazdasági társaságok összesen	80	0	6	3	0	0	0	0	25	57	53	17	0	0	0	0
75% feletti tulajdoni hányadú gazdasági társaságok összesen	780	2 221	-172	17 129	16 294	4 386	0	27	1 978	2 218	2 450	2 393	248	308	76	176
III. 51-74%-os tulajdoni hányadú gazdasági társaságok:																
EURO Régió Kft.	51		1,69	5		1	0	0	9	9	8	9	0	0	0	0
Alföld Szakképző Kft.	70		4,96	1		0	0	0								
						0	0	0								
51-74%-os tulajdoni hányadú gazdasági társaságok összesen	121	0	7	6	0	1	0	0	9	9	8	9	0	0	0	0
IV. 25-50%-os tulajdoni hányadú gazdasági társaságok:																
AKSD Vagyongazdálkodási Kft.	49		4,61	7154		141	0	213								
PMR Kft.		100	3,73			0	0	0								
AKSD Innova Kft.		100	0,92			0	0	0								
AKSD Románia S.R.L.		99,9	0,14			131	0	4								
"Nyír-Flop" Kft.		50	20,72			0	0,07	0								
Bihari Hulladékgazdálkodási Kft.		49	3,51			0	0	0								
Pharmapolis Gyógyszeripari Tudományos Park Kft.		49	-10,61			0	0	0								
DVSC Futball Szervező Zrt.	25,2		43,01		12	0	0	0	70	67	35	0	0	0	0	0

Az önkormányzati feladatok ellátásában résztvevő gazdasági társaságokról

millió Ft-ban!

Gazdasági társaság megnevezése	2010. december 31-én								a gazdasági társaságnak szerződéses kötelezettségre, feladat ellátási szerződésre alapozottan az önkormányzat költségvetéséből nyújtott							
	önkormányzat	önkormányzat gazdasági társaságának	saját tőke, jegyzett tőke aránya	kötelező feladathoz	önként vállalt feladathoz	hosszú lejáratú hitelből, kötvényből	lizingből	lejárt szállítói állományból	működési támogatás				felhalmozási támogatás			
	tulajdoni hányada			rendelet nettó vagyon		fennálló kötelezettség			2007.	2008.	2009.	2010.	2007.	2008.	2009.	2010.
Debreceni Labdarúgó Akadémia Kft.		33,3	1,51	9		0	0	2	10	10	10	10	0	0	0	0
DVSC Kézilabda Kft.	33,4		1,4	1		0	0	10	55	55	58	14	0	0	0	0
Önkormányzati Egészségügyi Holding Zrt.	50		0,8	1623		0	0	87								
Kenézy Kórház Kft.		100	-555,89			238	411	689	0	0	0	0	0	0	0	0
Megyei Egészségügyi Kft.		100	76,28			0	0	11								
Egészségügyi Járóbeteg Központ Kft.		100	229,87	2	27	0	102	48								
VESZ Kft.		100	-246,95	3 904		447	2	10								
Nagyterdei Gyógyászati Szolgáltató Kft.		52,6	-22,52			0	0	0								
Civis Régió Medicina Szolgáltató Kft.		50	0,68		14	253	0	0								
Termál-Egészségipari Klaszter Kft.		33,3	3,21			0	0	0								
25-50%-os tulajdoni hányadú gazdasági társaságok összesen	158	1 017	-446	12 693	53	1 210	515	1 074	135	132	103	24	0	0	0	0
V. egyéb, közfeladatot ellátó gazdasági társaságok:																
Hajdú Volán Zrt.						0	0	0	230	215	112					
						0	0	0								
						0	0	0								
egyéb, közfeladatot ellátó gazdasági társaságok összesen	0%	0%	0%	0	0	0	0	0	230	215	112	0	0	0	0	0
Összesen	1 059	3 238	-611	29 828	16 347	5 597	515	1 101	2 352	2 574	2 673	2 426	248	308	76	176



DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERE

4024 Debrecen, Piac u. 20.

Tél: (52) 511-410 Fax: (52) 511-401

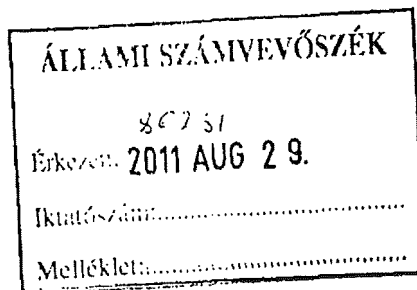
E-mail: polgarmester@ph.debrecen.hu

Domokos László elnök úr

Állami Számvevőszék

1052 Budapest
Apáczai Csere János u. 10.
1364 Budapest 4.
Pf.54.

Tisztelt Elnök Úr!



Tárgy: észrevétel

Melléklet: 1 db

Lengyel L. Norval

Lengyel L. Norval
előadóval

08.30.

A Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről készült jelentés tervezetét áttanulmányoztuk, ahhoz az alábbi észrevételt tesszük:

- A 9. oldalon az SZJA 32 %-a visszaosztási rendben kerül vissza az önkormányzatokhoz, ez rendben van, „a visszaosztás a jövedelem differenciálás mérséklésével párosul” mondatrész zavaró, azt sugallja, hogy mind a 32 % erre megy el, noha ebből van a normatív támogatások egy része.
- A gazdasági társaságok támogatása tartalmazza a meghatározott célra átvett állami pénzeket – pld közösségi közlekedés támogatása, ivóvíz szolgáltatás támogatása – ami csak „átmegy” az önkormányzaton, ezt így feltüntetni megtévesztő. (A két tétel együtt 575.333 E Ft.) (17. oldal)
- 2010. évben Debrecen város önkormányzata (17. oldal) nem adott működési támogatást a Kenézy Gyula Kórháznak. A 660 millió Ft rossz adat. Az összeget a Hajdú Bihar Megyei Önkormányzat adta.
- A 20. oldalon a szöveg rögzíti, hogy nem mutattuk be a közgyűlésnek a kamat és árfolyam kockázatot a hitelről szóló döntésnél. A 2011. évi költségvetési előterjesztés 6. oldala tartalmazza ezt, így a megállapítás nem helytálló.
- A 21. oldalon a szöveg szerinti „A további évekre szóló jelenleg nem ismert pénzügyi kötelezettséget nem látjuk biztosítottnak, mivel nem számszerűsítették a visszafizetés forrását.” Megállapítás nem helytálló, ugyanis a 2011. évi koncepció szöveges részébe (15. oldal) szó van erről, melyhez munkatábla készült, eszerint a már felvett hitelek kamata + törlesztése együtt 2014. évben a legmagasabb 3,4 milliárd Ft. Erre a 10 milliárd helyi adóbevétel miért ne lenne elegendő biztosíték?
- Kérjük a 22. oldal 3. bekezdés utolsó mondatát „... a bíróság korlátlan és teljes felelősséget állapíthat meg az önkormányzat terhére.” pontosítani, mert így úgy tűnik, mintha az Ötv. 80.§ (3) bekezdésében foglaltakat nem tartotta volna be az önkormányzat. (felelőssége nem haladja meg a vagyoni hozzájárulás mértékét) A Gt. kivételes esetben adja meg a korlátlan felelősséget, ha felszámolás van, és ha a bíróság megállapítja azt, hogy az önkormányzat tartósan hátrányos üzletpolitikája miatt alakult így a helyzet. Miből gondolják azt, hogy ez bekövetkezhet? Ha ezt tény támasztja alá, akkor ezt rögzíteni kell, ha csak feltevés, akkor kérjük pontosabban megfogalmazni.
- A 23. oldal első bekezdése ellentmond a 18. oldalon leírtaknak, ugyanis a működési bevétel fedezte a működési kiadásokat, de 2008. év kivételével már az

adósságszolgálatot nem. E megállapítással szemben az van leírva, hogy „... a működési bevételek 2008. év kivételével nem biztosították a működési kiadások és az adósságszolgálat finanszírozását.” Így ez ellentmondásos, kérjük javítani így: „... a működési bevételek a működési kiadások fedezetét biztosították, de 2008. év kivételével az adósságszolgálat finanszírozását nem.”

A fenti észrevételeknek a javításán túl szükségesnek látjuk, hogy az anyag egyértelműen rögzítse, hogy Debrecen város önkormányzata a működési kiadásokra hitelt nem vett fel, hitelei kivétel nélkül beruházási hitelek. Ez kiolvasható ugyan az anyagból, de mindenképpen olyan tény, amit hangsúlyozni kell, mert minősíti az önkormányzat gazdálkodását.

A javaslatok megfogalmazásával csak részben tudunk egyetérteni, ugyanis azok egy része a napi munka része (pld. követelések behajtása), egy része pedig a tervezés során értelemszerűen elvégzésre/elemzésre kerül még, akkor is, ha arról nincs testületi döntés (miért is lenne?), de ezek nélkül nem is készülhetne el költségvetés. Ilyen a 2. pont ab.ac.ae.af. alpontjai. A 2. pont aa. alpontját nem értjük, kérjük kifejtetni (mit értenek helyi adó potenciák alatt).

A 3. pont bevezető szövege és a, pontja értelmezésre szorul, a féléves háromnegyedéves és éves záraskor kellene bemutatni a gt-k aktuális helyzetét? Ezt érti szokásos beszámoló alatt? A gt-k-nek sem féléves, sem háromnegyedéves zárása nincs. Év végi mérlegük – az önkormányzat 25/1997. (VI.2.) rendelete értelmében - a közgyűlés elé kerül, áttekintés és elemzés után. Mit kellene ezen túl még tenni? Milyen jogszabály írja ezt elő?

Az önkormányzattól elvárni 3 éves kitekintést (3.b. pont) – az Aht. is törölte 2011. évtől a korábbi 2 éves gördülő tervezést – a jelenlegi helyzetben értelmetlen. Nincs információ a kötelező feladatok alakulásáról (oktatás, okmány, műszaki hatóság, szociális ellátás stb), nincs információ a várható támogatásokról és a várható gazdasági helyzetről. Nem az önkormányzat feladata ezek prognosztizálása. A forrásokat illetően mi várható a helyi adók tekintetében, hogy alakul az ingatlanpiac stb., ki tud ehhez adatot adni?

A 3.c. pont értelemszerűen része a beszámolóknak előírás nélkül is.

A 4. pontban foglaltakra lehet külön intézkedési tervet készíteni, de a költségvetés készítésének ez része.

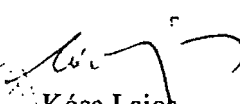
A jegyzőnek írt feladatok közül az 1. pontban „mérlegen kívüli tételek” szöveg helytelen, mert nekünk kezességvállalásuk van és ez része a mérlegnek.

Tisztelt Elnök Úr!

Tisztelettel kérem, hogy javaslataink megfogalmazásánál vegyék figyelembe észrevételeinket, ne kerüljön olyan feladat rögzítésre, ami külön adminisztrációt jelent, amúgy pedig nem is végrehajtható. Az amúgy is nehéz helyzetben értelmetlen adminisztrációval az apparátus már nem terhelhető.

Debrecen, 2011. augusztus 3.

Tisztelettel:



Kósa Lajos
polgármester



ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

E L N Ö K

Ikt.szám: V-3033-10/2011.

Kósa Lajos úr,
polgármester
Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata

Debrecen

Tisztelt Polgármester Úr!

Köszönettel vettem észrevételeit a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről készített jelentés-tervezetben foglalt megállapításokra. Az észrevételek feldolgozása, szakmai értékelése megtörtént, melynek eredményéről az alábbiakban tájékoztatom:

Levelének 3. pontjában tett **észrevételét elfogadtuk**, a Kenézy Gyula Kórháznak adott működési támogatás nyújtásával összefüggő megállapítást a jelentés-tervezetben javítottuk.

Az észrevétel 7. pontjában foglaltakat elfogadtuk, és a következő javítást vezettük át a jelentés-tervezeten: Az „*azonban a működési bevételek a 2008. év kivételével nem biztosították a működési kiadások és az adósságszolgálat finanszírozását*” megállapítás helyett „*a működési bevételek finanszírozták a működési kiadásokat, azonban az adósságszolgálatra a 2008. év kivételével nem biztosítottak forrást*” szövegrész szerepel.

Az **1. pontban tett észrevételt** nem fogadtuk el, az szja visszaosztási rendjének leírását **változtatlanul hagytuk**. A bevezetésben az önkormányzatok, hangsúlyosan a megyei jogú városok pénzügyi helyzetének bemutatása történt, melyben részletesen elemeztük a források alakulását. Véleményünk szerint az az állításunk – amely szerint az szja 32%-a külön szabályozott visszaosztási rendben illeti meg az önkormányzatokat, ami párosul a jövedelem-differenciálódás mérséklésével – a valós gyakorlatot írja le és utal arra, hogy a visszaosztás szempontjai között szerepel a jövedelem-differenciálódás is és nem kizárólag ez alapján kerül a 32%-os szja visszaosztásra.

Az **észrevétel 2. pontjához** kapcsolódóan tájékoztatjuk, hogy a gazdasági társaságok részére nyújtott pénzeszközátadások a 7/b. számú tanúsítvány 6-11. soraiból kerültek kigyűjtésre. Ezek a sorok **nem tartalmazták** a meghatározott célra átvett állami pénzeszközöket. A közösségi közlekedés és az ivóvíz-szolgáltatás támogatása a központi költségvetésből kapott támogatások között (15. sor) szerepelt, amely nem került beszámításra az önkormányzati támogatás meghatározásakor.

Az **észrevétel 4. pontjában** foglaltakat, mely szerint a 2011. évi költségvetési előterjesztés 6. oldala tartalmazta az árfolyam- és kamat kockázat bemutatását a hitelről szóló döntéseknél, **nem fogadtuk el**. Az észrevételben tett hivatkozás – véleményünk szerint – téves. A 2011. évi

költségvetési előterjesztés 16. oldala tartalmazta az Önkormányzat által felvett hitelek árfolyamváltozásának 2010-ig történő elemzését, azonban nem mutatta be a teljes futamidőre az árfolyam- és kamat kockázatot. Ugyanakkor az előterjesztő felhívta a figyelmet arra, hogy folyamatosan figyelni kell az árfolyamok és a kamatok alakulását, s amennyiben indokolt az átváltás lehetőségével élniük kell.

Az észrevétel 5. pontjában foglaltakat – miszerint a helyi adóbevétel fedezetet nyújt a további évekre szóló jelenleg ismert pénzügyi kötelezettségek teljesítésére – **nem fogadtuk el**. A jelenleg ismert pénzügyi kötelezettségek 2014-et követő éveket érintő teljesítését továbbra sem látjuk biztosítottnak. Az észrevételben jelzett 10 milliárd Ft helyi adóbevétel nem szolgálhat fedezetül a kötelezettségeknek. A helyi adó növekménye figyelembe vehető bevonható szabad forrásként, azonban a növelésre 2011-ben tett intézkedés nem biztosít elegendő többletforrást a fizetési kötelezettség teljesítésére, a további évekre vonatkozóan pedig nem ismertek a helyi adó növelésének lehetőségei – a helyi adó potenciál.

Az észrevétel 6. pontjában foglaltak – „*a bíróság korlátlan és teljes felelősséget állapíthat meg az önkormányzat terhére*” – pontosítását **nem tartottuk szükségesnek**. Az Önkormányzat minősített többségi tulajdonú gazdasági társaságainak a 2011-2013. évekre várható kötelezettsége 772 millió Ft, 843,3 ezer CHF és 1326,3 ezer EUR. A 2014. év után várható kötelezettség összegét 1334 millió Ft, 913,6 ezer CHF és 6067,1 ezer EUR alkotja. A gazdasági társaságok kötelezettségeinek bemutatásával az Önkormányzat figyelmét szándékoztunk felhívni arra, hogy a kötelezettségek teljesítésének nehézségei a gazdasági környezet és a piaci pozíciók változása miatt kockázatot jelent az Önkormányzat pénzügyi helyzetét illetően.

A jelentés-tervezet megállapításaira tett konkrét észrevételeken túl további pontosítások igényét is megfogalmazták, amelyeket az alábbiak szerint értékeltünk:

- Az anyagból ugyan kiolvashatónak ítélték, de kérték annak hangsúlyozását, hogy az Önkormányzat működési kiadásokra hitelt nem vett fel, mely körülmény további hangsúlyozását **nem tartottuk indokoltnak**. Egyrészt a jelentés-tervezetben rögzítésre került, hogy a felvett hosszú lejáratú hiteleket az Önkormányzat a Közgyűlés által jóváhagyott hitelcélra megfelelően a tervezett beruházásokhoz használta fel, másrészt pedig az Önkormányzat 3 milliárd Ft rövid lejáratú hitelt vett fel, amelynek célja a működési célra használható folyószámlahitel visszafizetése volt.
- A jelentés-tervezet a működés pénzügyi egyensúlyának hosszú távú fenntarthatósága érdekében a polgármesternek tett 2. számú javaslatban olyan feladatokat fogalmazott meg, amelyeknek egy intézkedési terv, program keretében történő összefoglalását a Közgyűlés tájékoztatása, valamint a téma kiemelt fontossága miatt **szükségesnek tartottuk**. A 2. a.a. javaslatban a helyi adó potenciál meghatározása és kihasználása témakörben fontosnak ítéljük meg, hogy az Önkormányzat bemutassa, milyen nagyságrendű helyi adóbevétele származna a törvény által kivethető, maximális adómértékkel számított adókból. Ehhez lehet hasonlítani a ténylegesen befolyó, kivethető adóbevételeket, amely alapján megállapítható, hogy van-e lehetőség – a helyi

viszonyok ismeretében – a helyi adóbevétel további növelésére, amely a kötelezettségek növekedésének forrása lehet. Helyi adó potenciálként vehető számba az adott településen egy előrehaladott tárgyalási szakaszban új gazdasági társaság megjelenése, vagy a már jelenlévők növekedését célzó beruházások indítása.

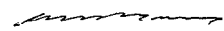
- A gazdasági társaságok pénzügyi helyzetének a Közgyűlés felé történő bemutatását továbbra is **szükségesnek tartottuk** az észrevételük 6. pontjában megfogalmazottakra adott indokok alapján. Indokolt ez a jogszabályi előírás hiányában is, mert véleményünk szerint a folyamatokba való esetleges beavatkozás lehetőségének megteremtése miatt szükséges a félévenként adott tájékoztatás.
- A kötelezettségek teljes körére szóló – legalább három évre kitékintő – finanszírozási terv készítését **szükségesnek tartjuk**, annak érdekében, hogy az Önkormányzat fel tudja mérni a kötelezettségei visszafizetésének forrásait.
- Örömmel vettük, hogy az általunk javaslatként megfogalmazott feladatokat munkájuk részeként jelenleg is elvégzik. Azonban a tervezett és folyamatban lévő fejlesztések finanszírozásának helyzete, valamint a megvalósult beruházásokkal létrehozott létesítmények működtetése és jövőbeni finanszírozása fontos része a működés pénzügyi egyensúlya hosszú távú fenntarthatóságának, ezért **szükségesnek tartottuk** a Közgyűlést tájékoztatását. A Jegyzőnek tett 1. számú javaslatban **fontosnak tartottuk** a mérlegen kívüli tételek (kezeségvállalás, garancia és helytállási kötelezettségvállalás) kockázatainak figyelemmel kísérését és annak alakulásáról legalább félévente a Közgyűlés tájékoztatását. A levelében foglaltaktól eltérően a kezeségvállalással összefüggő kötelezettség csak akkor része a költségvetési beszámoló mérlegének, ha az eredeti adós nem teljesítette fizetési kötelezettségét és a hitelező a tartozás kiegyenlítésére irányuló igényét a kezeségvállaló felé benyújtotta, és annak pénzügyi rendezése még nem történt meg. A Közgyűlés minél szélesebb körű tájékoztatása érdekében szükségesnek ítéltük meg az e témakörbe tartozó vállalt kötelezettségek bemutatását.

Köszönöm Polgármester úrnak és munkatársainak az ellenőrzés során tanúsított hozzáállását, amellyel az Önkormányzatról készített pénzügyi helyzetelemzés elkészítését segítették.

Budapest, 2011. december "22".



Tisztelettel:


Domokos László

